

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ

Ниш, септембар 2019.

САДРЖАЈ:

УВОД

1. Поступак самовредновања
  - 1.1. Субјекти поступка самовредновања
  - 1.2. Опис поступка самовредновања
2. Методологија

Први део

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

1. Преглед историјског развоја
2. Сумарни приказ актуелног стања
3. Мисија и визија Факултета

Други део

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

1. Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета
2. Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
3. Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета
4. Стандард 4: Квалитет студијског програма
5. Стандард 5: Квалитет наставног процеса
6. Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
7. Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника
8. Стандард 8: Квалитет студената
9. Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
10. Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
11. Стандард 11: Квалитет простора и опреме
12. Стандард 12: Финансирање
13. Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета
14. Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета
15. Стандард 15: Квалитет докторских студија

Трећи део

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

1. Списак табела и прилога уз Извештај о самовредновању

УВОД

Правни факултет Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет) је, схватајући значај изградње и примене културе квалитета, почев од сачињавања првог Извештаја о самовредновању од 2008. године, у складу са *Законом о високом образовању* („Службени гласник РС“, 76/2005, 100/2007 - аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010 и 93/2012) и прописаним стандардима, спроводио поступак перманентне провере достигнутог нивоа квалитета и његовог унапређивања.

Факултет је по први пут спровео поступак самовредовања у току припрема за први циклус акредитације марта 2008. године. У оквиру тог циклуса акредитације спроведен је поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета, предвиђених *Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа* Националног савета за високо образовање („Службени гласник РС“, 106/2006, 112/2008, 70/2011 и 101/2012), *Правилником о квалитету Правног факултета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“, 104/2007) и *Правилником о самовредновању Правног факултета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“, 122/2008).

После добијене акредитације, Факултет је, по други пут, спровео и редован поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета предвиђеним напред наведеним актима, за период 2008-2011, који је сачињен и у складу са *Упутством за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе у саставу универзитета, интегрисаних универзитета и високих школа*, који је издала Комисија за акредитацију високошколских установа Републике Србије.

У току припрема за други циклус акредитације (марта 2013. године), Факултет је, по трећи пут, спровео поступак самовредовања у свим областима обезбеђења квалитета. При томе, веома значајан подстицај за побољшање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета предвиђених наведеним правним актима представљале су и оцене садржане у *Извештају о спољашњој провери осигурања квалитета Правног факултета Универзитета у Нишу*, бр. 612-00-01826/2011-042, од 21. 12. 2012. године. Поступајући према тим оценама, органи факултета су предузимали све неопходне корективне и подстицајне мере за осигурање неопходног квалитета рада у свим областима обезбеђења квалитета предвиђеним наведеним прописима.

Године 2016. проведен је нови поступак самовредновања Факултета, а током септембра месеца 2016. године сачињен је и Извештај о самовредновању, у складу са одредбама *Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа* („Службени гласник РС“, број 13/2019).

1. Субјекти поступка самовредновања

У поступку самовредновања учествовали су бројни органи и тела Факултета.

Решењем Декана Факултета бр. 01-1790/2019 од 07. 07. 2019. године образована је Комисија за израду извештаја о самовредновању, у следећем саставу:

1. Проф. др Драган Николић, председник,
2. Доц. др Милош Прица, члан,
3. мр Миодраг Живковић, члан,
4. Нина Косановић, члан,
5. Владимир Благојевић, члан,
6. Наташа Станојевић, члан и
7. Ненад Милошевић, члан.

Поступак самовредновања заснован је на резултатима оствареним у раду *Одбора за квалитет*, који чине представници наставног и ненаставног особља и студената. Чланове Одбора, из реда наставника и сарадника, изабрало је Наставно-научно веће, тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова. Члана Одбора из реда студената изабрао је Студентски парламент, а члан из реда ненаставних радника изабран је на заједничком састанку ненаставних радника, тајним гласањем, већином гласова. У поступку самовредновања узети су у обзир и резултати остварени у раду *Комисије за праћење и унапређивање студирања* и *Комисије за односе са студентима*, као сталним комисијама Одбора за квалитет, образованим у складу с одредбама *Правилника о квалитету*. У прикупљању података учествовале су све организационе јединице Факултета.

2. Опис поступка самовредновања

Факултет је, схватајући значај изградње и примене културе квалитета, у складу са *Законом о високом образовању* и прописаним стандардима, почев од сачињавања првог Извештаја од 2008. године, наставио поступак перманентне провере достигнутог нивоа квалитета и његовог унапређивања.

У поступку самовредновања коришћени су разноврсни извори и методи за прикупљање података, примерени овом типу истраживања: анализа службене документације, анкетање, предлози Одбора за квалитет и Наставно-научног Већа Факултета, као и подаци са њихових расправа, што је све пропраћено и SWOT анализом.

Самовредновање је засновано на свеобухватном приступу, при чему су вршене разноврсне квантитативне и квалитативне анализе. Примењена методологија омогућила је да се из различитих перспектива сагледа квалитет студијских програма и наставног процеса, исходи учења, услови рада студената, наставника и сарадника, рад факултетских служби и др, и на тај начин стекне целовит и објективни увид у све области квалитета.

Једна од кључних метода за прикупљање података била је анкетање студената и других релевантних група испитаника. Непосредни циљ анкетања био је да се испита како поједине групе испитаника перципирају квалитет студија, наставе, услова студирања и рада на Факултету, како би се тачно и објективно проценио квалитет рада и утврдило у којим сегментима делатности квалитет рада није на задовољавајућем нивоу, као и да се пројектују адекватне мере и активности, у циљу превазилажења уочених слабости.

Анкетирање је део новоуспостављеног институционалног система управљања квалитетом, који треба да обезбеди унапређивање рада Факултета у свим областима обезбеђења квалитета, развијање културе квалитета, као и мотивисање свих запослених, за веће лично залагање и поштовање утврђених стандарда квалитета.

Први поступак анкетања студената спроведен је јануара 2008. године, на основу одлуке Одбора за квалитет. Поступак анкетања студената спроведен је према одредбама *Правилника о студентском вредновању квалитета студија Универзитета у Нишу* и *Правилника о студентском вредновању квалитета студија Правног факултета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“ бр. 111/2008), као и у складу са *Упутством за анкетање студената, обраду, коришћење и презентовање података шк. 2007/2008*, које је 08. 01. 2008. године донео Одбор за квалитет. Овим упутством предвиђене су стриктне процедуре у погледу припреме и руковања анкетним материјалом, обраде података, припреме извештаја и начина презентовања прикупљених података.

У складу са правилима о анкетању, Одбор за квалитет утврдио је методологију анкетања, време анкетања, садржину анкетних упитника, индикаторе квалитета, као и репрезентативни узорак. Анкетање је спроводила Комисија за праћење и унапређивање студирања Факултета. За уношење и обраду података образоване су посебне комисије, које су у Рачунском центру Факултета, уз подршку особља Центра, кодирале одговоре и уносиле податке у табеле. Тако унети подаци су потом трансферисани у SPSS формат и обрађени помоћу SPSS програмског пакета.

Комисија за праћење и унапређивање студирања Правног факултета Универзитета у Нишу припремала је појединачне извештаје о резултатима анкетања, за сваку групу испитаника и достављала их Одбору за квалитет.

У прикупљању података о успеху студената на испитима и у студирању коришћене су базе података из службене евиденције, коју води Служба за наставу и студентска питања. Обрада и презентација података вршена је према методолошким упутствима Одбора за квалитет.

У јесењем семестру школске 2013/2014 године Одбор за квалитет је одлучио да се спроведе електронско анкетање студената о квалитету наставно-педагошког рада наставника и сарадника и квалитету уџбеника, али је због веома слабог учешћа студената у том анкетању, Одбор за квалитет био принуђен да се врати на класичан метод анкетања студената путем попуњавања анкетних листића. Анкетању студената, путем попуњавања анкетних листића, приступало се редовно и током последње три школске године обухваћене овим извештајем, тако да се може закључити да се на Правном факултету Универзитета у Нишу снажно развила свест о праву студената на анонимну оцену педагошког рада наставника и сарадника, као и других сегмената наставног процеса на основним, мастер и докторским студијама права.

I. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Назив високошколске установе:

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ, ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Адреса:

Трг краља Александра бр. 11

Web адреса: www.prafak.ni.ac.rs

E-mail: pravni@prafak.ni.ac.rs

Образовно-научно поље:

Друштвено-хуманистичке науке

Правни факултет Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет) је високошколска образовно-научна установа са својством правног лица, у саставу Универзитета у Нишу, са правима и обавезама које му припадају на основу Закона и Статута. Факултет је матичан за следеће уже научне области: правно-теоријска; јавно-правна; кривично-правна; грађанско-правна; трговинско-правна; међународно-правна; правно-историјска; правно-политичка; правно-социолошка и правно-економска.

Факултет је регистрован код Трговинског суда у Нишу. Матични број јединственог регистра је 07174691.

1. Историјска ретроспектива

Правни факултет у Нишу основан је 1960. године, као Правни одсек Правно-економског факултета у Нишу, у саставу Универзитета у Београду. Од 1. октобра 1970. године, Факултет је самостална високошколска установа у саставу Универзитета у Нишу.

Настава на основним студијама започела је 1. октобра 1960. године. Прву генерацију студената школске 1960/61. године чинила су 503 студента. У истој школској години Факултет је, у сталном радном односу, имао само четири наставника и два сарадника.

Од оснивања до 1965. године и од 1978. до 1986. године, Факултет је организовао наставу у двогодишњем и четворогодишњем трајању, за стицање дипломе вишег образовања (правник), односно дипломе високог образовања (дипломирани правник). Све до 1992. године, настава је посебно организована за

редовне и ванредне студенте. Због великог броја ванредних студената, Факултет је, у периоду од 1964-1977. године, оснивао центре за ванредно студирање изван свог седишта, а у току 1977. године формирао је Одељење у Зајечару, које је радило све до 1988. године.

На основу Дозволе за рад Министарства просвете Републике Србије бр. 451-00-01229/2009-04 од 15. 07. 2009. године Факултет је у Високошколској јединици без својства правног лица у Медвеђи организовао и изводио наставу на студијском програму Основне академске студије права до краја школске 2015/16. године, с тим да су испити обављани у Медвеђи закључно са априлским испитним роком 2018. године, а испити за преостале уписане студенте у ВШЈ у Медвеђи се обављају и данас у седишту Факултета.

Факултет је перманентно унапређивао наставни програм, усвајањем нових наставних планова (1960, 1974, 2003, 2007). У периоду од 1960. до 1965. године, настава је извођена само на правосудном смеру, иако су постојала још два смера: привредно-правни и политичко-управни смер. Од 1969-1974. године, наставни план предвиђао је, поред обавезних, и изванредан број изборних предмета, чије је изучавање обезбеђивало извесну специјализацију. Од 1974. до 2003. године, Факултет је образовао правне стручњаке општег профила. Наставним планом од 2003. године предвиђено је осам наставних група, што је омогућило студентима да профилишу своје правничко образовање.

Од 1970. године, на Факултету се остварују последипломске студије: магистарске студије у двогодишњем трајању и специјалистичке студије у трајању од једне године. Према Наставном плану од 2003. године магистарске студије обухватају 18 смерова, а специјалистичке 10 смерова.

Према актуелном *Статуту Правног факултета Универзитета у Нишу* из 2019. године („Билтен Правног факултета у Нишу“ бр. 256/2019. године), Факултет у оквиру своје делатности организује и остварује академске студијске програме на свим степенима студија, струковне студије и развија научноистраживачки рад у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука.

Факултет је у првом акредитационом циклусу припремио три студијска програма из области права: 1) студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ), 2) студијски програм дипломских академских студија, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) и 3) студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). Све наведене програме је усвојио Сенат Универзитета у Нишу својом одлуком од 04. 03. 2008. године, а затим су, Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије од 28. 11. 2008. године, сви наведени студијски програми и акредитовани.

Сенат Универзитета у Нишу је својом *Одлуком бр. 8/16-01-006/11-008 од 06. 09. 2011. године*, усвојио измене и допуне Студијског програма основних академских студија права и *Одлуком, бр. 8/16-01-004/11-007, од 06. 09. 2011. године*, усвојио измене и допуне Студијског програма дипломских академских студија права.

У последњем циклусу акредитације Факултет је припремио, Сенат Универзитета у Нишу усвојио, а Комисија за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије акредитовала четири студијска програма:

- 1) студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ),
- 2) студијски програм мастер академских студија - општи, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ)
- 3) студијски програм мастер академских студија - унутрашњих послова, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ)
- 4) студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ).

Поред организације основних, мастер и докторских академских студија у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука, Факултет у наведеним областима организује и научноистраживачки рад, остварује облике студија за иновацију знања, стручног образовања и усавршавања, као и полагање стручних испита. Самостално или у сарадњи са другим организацијама, Факултет обавља основна, примењена и развојна истраживања у циљу развоја образовне делатности, организује научне конференције и публикује резултате научног рада.

Факултет има закључене споразуме о сарадњи са 42 правосудне и друге институције у земљи и са 22 образовне и друге институције из иностранства.

Од оснивања Факултета до 24. августа 2019. године звање дипломирани правник стекло је 7822 студента. Научно звање магистра за одговарајуће области права стекао је 121 студент, а звање специјалисте за одговарајуће области права стекло је 55 студената. Звање мастера права стекло је 194, а звање доктора правних наука 115 студената.

2. Сумарни приказ актуелног стања

На Правном факултету Универзитета у Нишу се тренутно реализују основне академске студије права у четворогодишњем трајању, мастер академске студије права у једногодишњем трајању и докторске академске студије права у трогодишњем трајању.

Основне студије	Мастер студије	Докторске студије
2587	125	75

На основним студијама права студира 2587 студент, и то:

- на новом (болоњском) студијском програму:

Година студија	Број студената
1	359
2	371
3	499

4 1130
Укупно 2359

- На старом студијском програму

Година студија	Број студената
1	-
2	2
3	8
4	1
Апсолвенти	217
Укупно	228

У периоду од 1. априла 2016. до 24. августа 2019. године, дипломирало је укупно 497 студената.

На мастер академским студијама права студира 125 студената, и то: 35 студената чије се школовање финансира из буџета, као и 90 самофинансирајућих студената.

У периоду од 1. априла 2016. до 24. августа 2019. године мастерило је 99 студената.

На докторским академским стидијама студира 75 студената и то, 10 студената чије се школовање финансира из буџета, и 65 самофинансирајућих студената.

У периоду од 1. априла 2016. до 24. августа 2019. године докторирао је 21 студент.

На Факултету је (на дан 24. 08. 2019. године) стално запослено 49 наставника и сарадника, а три наставника су уговором ангажована за извођење наставе из страних језика (немачки, француски, руски).

Редовни професори	Ванредни професори	Доценти	Асистенти	Наставник Енглеског језика
25	7	12	4	1

На Факултету је (на дан 24. 08. 2019. године) ангажовано пет сарадника ван радног односа (демонстратора). Уговор са демонстраторима закључује се за период од годину дана.

Ненаставно особље чини укупно 35 стално запослених различитог профила, и то 12 са високом стручном спремом, 3 са вишом стручном спремом, 13 са средњом стручном спремом и 7 помоћних радника са основном школом. На Факултету је ангажовано 3 ненаставних радника на одређено време.

Укупан простор	6.104 квм
Простор Библиотеке са читаоницама	583,36
Број рачунара	223
Број библиотечких јединица из области	УКУПНО

из које се изводи наставни процес	91.541
	Од тога:
	Књига 29.890
	уџбеника 5.172
	свезака часописа
	61.561 (број наслова
	788)

Имајући у виду друштвене потребе и своје људске и просторне ресурсе, Факултет се определио да своју образовну делатност остварује кроз основне академске студије, мастер академске студије и докторске академске студије.

Реализација нових студијских програма започела је доношењем Одлуке о упису 21 студента на докторске студије. Прва генерација студената основних академских студија и дипломских академских студија уписана је шк. 2008/2009. године.

3. Мисија и визија

Мисија:

Мисија Правног факултета Универзитета у Нишу је да, као референтна образовно-научна установа у Републици и у региону југа и истока Србије, организује, спроводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања правника, научно-истраживачки и стручни рад у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука, у складу са највишим стандардима квалитета, дајући тиме допринос развоју правног система, правне науке и правне струке и просперитету друштвене заједнице.

Визија:

Визија Правног факултета у Нишу огледа се у достизању максималног нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада студената свих нивоа студија и стручњака правне струке, кроз перманентно унапређивање целокупне делатности и развијање културе квалитета, што ће омогућити да Факултет постане препознатљива, модерна и атрактивна високошколска институција у Републици, и у региону југа и истока Србије, упоредива са институцијама сличног профила и капацитета, која ужива поверење студената, послодаваца, оснивача и друштва у целини.

II. ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

Стандард 1.

СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

а) Опис стања, анализа и процена за стандард 1

Поштујући традиционалну тежњу за остваривањем високих стандарда квалитета рада, привржен вредностима и принципима савременог европског универзитетског образовања, имајући у виду стандарде и смернице Националног савета за високо образовање, свестан чињенице да је неопходно успостављање институционалног система управљања квалитетом, чије ће функционисање обезбедити континуирано праћење, процену, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима рада, Правни факултет Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет) периодично усваја *Стратегију управљања квалитетом* (у даљем тексту: *Стратегија*). После прве Стратегије за период 2007-2010, Факултет је донео *Стратегију* за период 2011-2015, као и Стратегију за период 2016-2019. Настављајући овај континуитет, Савет Факултета је на седници одржаној 6. септембра 2019. године, донео и *Стратегију управљања квалитетом за период 2020-2023. године*.

Стратегијом, као основним и општим развојним документом у области обезбеђења квалитета, дефинисани су мисија, визија, циљеви, опредељења и принципи институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђене су области обезбеђења квалитета и субјекти система обезбеђења квалитета, као и мере за обезбеђење квалитета и начин операционализације система обезбеђења квалитета.

Циљ успостављеног система управљања квалитетом огледа се у обезбеђивању високих стандарда квалитета образовног, научно-истраживачког и стручног рада, како би се створили услови за укључивање Факултета у јединствени европски академски простор и дао допринос развоју друштвене заједнице у условима опште трансформације друштва. Обезбеђењем и сталним унапређивањем квалитета треба да се достигне највиши ниво квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, као и да се перманентно унапређује целокупна делатност и развијање културе квалитета, што ће омогућити да Факултет постане модеран и атрактиван европски правни факултет, упоредив се истакнутим факултетима у региону сличног профила и капацитета.

У изјави о квалитету, која је садржана у Стратегији, Факултет је преузео одговорност за праћење, унапређивање и развој квалитета свог рада и изразио спремност да наставну делатност обавља поштујући високе стандарде квалитета, да се укључи у процес европске интеграције високог образовања, као и да квалитетом својих услуга обезбеди поверење студената, послодаваца, оснивача и друштва у целини. Факултет је стратешки опредељен да у свом раду перманентно повезује образовну делатност (преношење знања), научно-истраживачку делатност (производњу знања) и стручну делатност (примену знања).

Усвајањем Стратегије, Факултет се опредељује да перманентно прати и уважава нове идеје, принципе и трендове у развоју европског високошколског образовања, настојећи да својим што квалитетнијим радом доприноси изградњи друштва знања, одрживом развоју заједнице, развијању концепта доживотног учења и промовисању универзалних вредности и циљева савременог универзитетског образовања.

Из усвојене Стратегије недвосмислено произлази и опредељење Факултета за целовит, конзистентан, стабилан, функционалан, ефикасан, флексибилан и у пуној мери транспарентан систем управљања квалитетом, којим ће се гарантовати усклађеност квалитета наставног и научно-истраживачког рада са постављеним стандардима. Успостављени систем треба да омогући ефикасно и континуирано праћење, процену, унапређивање и развој квалитета у обављању свих делатности Факултета, успостављање и развијање културе квалитета кроз још веће лично мотивисање свих запослених и студената за поштовање утврђених стандарда квалитета, што треба да обезбеди да студенти стекну гарантовани минимум сврсисходних знања и вештина, као и да допринесе повећању ефикасности студирања, бољој припремљености студената за професионални рад, учење током читавог живота и достојан живот у демократском грађанском друштву.

Имплементација и развој система управљања квалитетом засновани су на проактивном приступу, што подразумева укључивање свих запослених на Факултету, као и пуну партиципацију студената.

Факултет редовно објављује усвојену Стратегију управљања квалитетом и промовише је, како на самом Факултету (међу наставницима, сарадницима, осталим запосленим и студентима), тако и у широј јавности. Као и раније усвојене стратегије (Стратегија за период 2007-2011, Стратегија за период 2011-2015 и Стратегија за период 2016-2019), и Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023 учињена је доступном јавности објављивањем на сајту Факултета.

Успостављени систем управљања квалитетом је флексибилан, јер је пројектован тако да обезбеђује његово несметано прилагођавање и интегрисање у јединствени систем управљања квалитетом на Универзитету у Нишу (у даљем тексту: Универзитет), који је у процесу изградње, уз уважавање његове интегративне функције и потребе за успостављањем хармоничног система управљања квалитетом на нивоу Универзитета.

Ради ефикаснијег остваривања Стратегијом предвиђених циљева и задатака, Одбор за квалитет Факултета доноси једногодишње акционе планове за спровођење стратегије управљања квалитетом, преко којих се операционализује

рад Одбора за квалитет и преиспитује и унапређује стратегија обезбеђења квалитета. У периоду после израде претходнога Извештаја о самовредновању, Одбор за квалитет је усвојио три акциона плана за спровођење стратегије управљања квалитетом, и то: (1) *Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2016-2017;* (2) *Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2017-2018. годину*, а на седници Одбора за квалитет, одржаној 05. 03. 2018. усвојен је и *Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2018-2019. годину*.

Стратешки циљеви, дефинисани Стратегијом управљања квалитетом, као и акциони планови за спровођење стратегије управљања квалитетом, у протеклом периоду су, у претежном делу реализовани, а нереализовани циљеви последица су општих економских и друштвених прилика, али и пасивности једног броја заинтересованих субјеката, због недостатка поверења у систем обезбеђења квалитета.

б) SWOT анализа

Предности:

Охрабрујући резултати у изградњи система обезбеђивања квалитета и примени Стратегије управљања квалитетом за период 2016-2019. године.

Слабости:

1. Недовољна укљученост студената.

Могућности:

1. Континуирано унапређивање система обезбеђивања квалитета.
2. Мотивисање студената да активно учествују у систему обезбеђења квалитета.
3. Укључивање што већег броја наставника и сарадника у едукативне семинаре, посвећене обезбеђивању квалитета.
4. Организација округлих столова или панел дискусија који имају за циљ упознавање правне и шире јавности са функционисањем система за обезбеђивање квалитета на факултетима.

Опасности:

1. Неједнак приступ испуњењу захтева које надлежно Министарство и други органи постављају, од стране високошколских установа у државном и приватном власништву.
2. Висок степен централизације у области одлучивања и обезбеђења система високог образовања у Србији.

в) Процена испуњености стандарда 1 и предлог корективних мера

Доношењем *Стратегије управљања квалитетом*, која се редовно објављује на сајту Факултета, испуњен је Стандард 1.

Сагласно опредељењу дефинисаном у 9. делу Стратегије под насловом „Унапређивање стратегије“, надлежни органи Факултета су вршили преиспитивање и унапређивање *Стратегије* на крају сваке школске године. На

бази стеченог увида у резултате функционисања система управљања квалитетом обезбеђивана је солидна основа за израду што делотворнијих акционих планова за обезбеђење квалитета. При томе, тежило се изради таквих акционих планова којим ће се операционализовати рад Одбора за квалитет и пратити потребе за што ефикаснијим и квалитетнијим поступком обезбеђења квалитета Факултета.

Континуирано доношење стратегија управљања квалитетом почев од прве за 2007-2011, друге за период 2011-2015, треће за период 2016-2019. и четврте за период 2020-2023. године потврђује истрајност Факултета у испуњавању овог стандарда.

з) Показатељи и прилози за стандард 1

[1.1. Стратегија управљања квалитетом за период 2016-2019](#)

[1.2. Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023](#)

[1.3. Акциони план за спровођење Стратегије управљања квалитетом \(2016-2017\)](#)

[1.4. Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2017/2018.](#)

[1.5. Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2018/2019.](#)

Стандард 2

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Правни факултет Универзитета у Нишу је у претходном акредитационом периоду усвојио неколико стратешких документа, којима се утврђују стандарди и поступци унапређивања квалитета образовног процеса и услова рада на Факултету. То су: *Правилник о квалитету, Правилник о самовредновању, Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научно-истраживачког рада, Правилник о студентском вредновању квалитета студија, Стратегија управљања квалитетом за период 2016-2019. и Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023. године.*

Правилником о квалитету уређује се институционални систем управљања квалитетом, утврђују се подручја обезбеђења квалитета, стандарди квалитета рада, састав, надлежност, овлашћења и начин поступања субјеката надлежних за управљање, праћење, процену, унапређивање и развој квалитета и регулишу се друга питања од значаја за обезбеђење квалитета. Циљ успостављања система управљања квалитетом је утврђивање стандарда квалитета рада и регулисање механизма и поступака за управљање, праћење, вредновање, унапређивање и развој квалитета, као и развијање политике и организационе културе квалитета у обављању свих делатности факултета.

Правилник о квалитету свеобухватно и детаљно уређује: 1) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета студијских програма; 2) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета наставног процеса; 3) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета научно-истраживачког и стручног рада; 4) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета наставника и сарадника; 5) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета студената; 6) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета уџбеника и литературе; 7) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета библиотечких и информатичких ресурса; 8) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке; 9) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета простора и опреме; 10) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета финансирања; 11) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета активне улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Правилник о квалитету, Правилник о самовредновању, Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научно-истраживачког рада и Правилник о студентском вредновању

квалитета студија, доступни су јавности објављивањем у „Билтену Правног факултета у Нишу“ и на сајту Факултета, док су обе наведене *Стратегије* објављене на сајту Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Усвојени стандарди и поступци за унапређивање и обезбеђивање квалитета.
2. Изграђен систем обезбеђивања квалитета на Факултету.
3. Вишегодишња примена стандарда и поступка за унапређивање и обезбеђивање квалитета.

Слабости:

1. Недовољна укљученост једног броја наставника, сарадника и студената у континуирану проверу квалитета.

Могућности:

1. Повећање коришћења сопствених потенцијала у подизању квалитета у свим областима, а нарочито на плану усклађивања студијских програма са достигнућима науке и савременим друштвеним тенденцијама.
2. Активније учешће студената у процесу унапређивања квалитета наставе и услова рада.

Опасности:

1. Оптерећеност времена предвиђеног за наставне активности великим бројем редовних и ванредних испитних рокова организованих за студенте који студирају по прописима донетим пре ступања на снагу Закона о високом образовању.

в) Процена испуњености стандарда 2 и предлог корективних мера

Усвајањем *Правилника о квалитету*, којим су свеобухватно утврђени стандарди квалитета, као и поступци за обезбеђење квалитета, испуњен је Стандард 2.

Правилник о квалитету је први и основни документ Факултета у области обезбеђења квалитета, чија је примена започела 2007. године. С обзиром на то, његова примена се пажљиво прати, како би се стекао увид у његове практичне ефекте и оценило остваривање планираних циљева.

Интенција је да се утврђени стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, у циљу њиховог унапређивања, периодично преиспитују како би се минимални ниво квалитета стално подизао кроз креирање што ефикаснијих подстицајних и корективних мера за унапређивање квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 1

[2.1. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007\)](#)

[2.2. Правилник о самовредновању, \(„Билтен ПФН“, бр. 122/2008\)](#)

[2.3. Стратегија управљања квалитетом за период 2016-2019. године](#)

[2.4. Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023. године](#)

Стандард 3

СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Институционални систем обезбеђења квалитета установљен је и регулисан: *Статутом Правног факултета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“, бр. 256/2019), *Стратегијом управљања квалитетом (2016-2019.)*, *Стратегијом управљања квалитетом (2020-2023.)* и *Правилником о квалитету*.

Систем обезбеђења квалитета устројен је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисани њихова улога, задаци и надлежност, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената и органа и служби Факултета, области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Сагласно општим актима Факултета, субјекти институционалног система обезбеђења квалитета су: Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања, Комисија за односе са студентима и Менаџер квалитета.

Одбор за квалитет је највиши орган у процесу обезбеђења квалитета, који је одговоран за праћење, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима. Одбор има седам чланова, и то три члана из реда наставника, два члана из реда сарадника, једног члана из реда студената, и једног члана из реда ненаставног особља.

Чланови Одбора за квалитет из реда наставника и сарадника изабрани су на седници Наставно-научног већа, тајним гласањем чланова Наставно-научног већа (Одлука бр. 01-2450/4 од 10. 11. 2016. године). Студентски парламент усвојио је предлог за члана Одбора из реда студената (Записник са конститутивне седнице XI сазива Студентског парламента Факултета бр. 02-1299 од 15. 06. 2016. године), а ненаставни радници су тајним гласањем изабрали свог представника (Одлука секретара Факултета бр. 01-2478 од 07. 11. 2016. године). За чланове Одбора за квалитет изабрани су: проф. др Небојша Раичевић, проф. др Дејан Јанићијевић, доц. др Новак Крстић (три члана из реда наставника), асс. Иван Илић и асс. Александра Васић (два члана из реда сарадника), студент Сташа Бановић и ненаставни радник др Филип Мирић. На предлог Одбора за квалитет, Одлуком Декана Факултета 01-2784/5 од 08.12.2016. године, за председника Одбора за квалитет именован је проф. др Дејан Јанићијевић, а за заменика председника доц. др Новак Крстић. Мандат чланова Одбора траје три године, изузев чланова из

реда студената који траје једну годину. Имајући наведено у виду, због конституисања новог сазива Студентског парламента (Записник са конститутивне седнице XII сазива Студентског парламента Факултета бр. 02-1255 од 05. 06. 2017. године), дошло је до промене члана Одбора за квалитет из реда студената: уместо Сташе Бановић именован је студент Никола Дојчиновић.

Правилником о квалитету предвиђени су: улога, задаци и надлежност Одбора за квалитет, трајање мандата чланова, основи и поступак за разрешење, начин руковођења Одбором и друга питања од важности за рад Одбора. Начин рада и одлучивања Одбора ближе су уређени *Пословником о раду Одбора*, који је донео Одбор.

Комисија за праћење и унапређивање студирања је стална комисија Одбора за обезбеђење квалитета, која има укупно пет чланова, и то: продекана за наставу, као председника, два члана из реда наставника, једног члана из реда сарадника, и једног члана из реда студената. У складу са Правилником о квалитету, одлуком Декана бр. 01-2784/1 од 08.12.2016. године, а на предлог надлежних органа, у четврти сазив Комисије за праћење и унапређивање студирања - именовани су: проф. др Маја Настић, председник Комисије, доц. др Душица Миладиновић-Стефановић, доц. др Михајло Цветковић (два члана из реда наставника), асс. Урош Здравковић и студент Михајло Михајловић. Због конституисања новог сазива Студентског парламента (Записник са конститутивне седнице XII сазива Студентског парламента Факултета бр. 02-1255 од 05. 06. 2017. године), дошло је до промене члана Одбора за квалитет из реда студената: уместо Михајла Марковића именован је студент Сава Јојић.

Правилником о квалитету предвиђени су: улога, задаци и надлежност Комисије за праћење и унапређивање студирања, трајање мандата чланова, основи и поступак за разрешење, начин руковођења и друга питања од важности за рад Комисије. Начин рада и одлучивања Комисије ближе су уређени *Пословником о раду Комисије за праћење и унапређивање студирања*, који је донео Одбор.

Комисија за односе са студентима је стална комисија Одбора за квалитет, која има укупно пет чланова, и то: једног члана из реда наставника, једног члана из реда сарадника, студент-продекан, шеф службе за студентска питања, једног студента дипломских академских студија (студент-саветник).

Одлуком Декана Факултета бр. 01-2784/2 од 08.12.2016. године, у четврти сазив Комисије за односе за студентима - именовани су: проф. др Марко Трајковић, председник Комисије, асс. Марија Драгићевић (један члан из реда сарадника), Милан Милутиновић, студент продекан, Нина Косановић, шеф службе за студентска питања и студент Александра Трифуновић. Због конституисања новог сазива Студентског парламента (Записник са конститутивне седнице XII сазива Студентског парламента Факултета бр. 02-1255 од 05. 06. 2017. године), дошло је до промене члана Одбора за квалитет из реда студената: уместо Милана Милутиновића, именован је Немања Костић (студент продекан), док је уместо Александре Трифуновић именована студенткиња Кристина Ђурђановић.

Правилником о квалитету предвиђени су: улога, задаци и надлежност Комисије, трајање мандата чланова, основи и поступак за разрешење, начин

руковођења и друга питања од важности за рад Комисије. Начин рада и одлучивања Комисије ближе су уређени *Пословником о раду Комисије за односе са студентима*, који је донео Одбор.

Менаџер квалитета, пружаће стручну и техничку подршку у праћењу, обезбеђењу и унапређивању квалитета. Одлуком Декана Факултета 01-2784/3 од 08.12.2016. године) за менаџера квалитета именована је Ксенија Цветановић.

Правилником о квалитету јасно су дефинисани улога, задаци и послови наставника, сарадника, студената, органа управљања и пословођења, катедри и других стручних органа, факултетских служби у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета. Правилник о квалитету прописује да декан Факултета управља квалитетом, а праћење, вредновање и унапређивање квалитета дужност је свих јединица, органа и служби Факултета, као и свих запослених и студената.

Правилником о квалитету обезбеђено је учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета. Активна улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се: радом студентских организација и студентских представника у телима Факултета, учешћем представника студената у раду органа за обезбеђење квалитета, периодичним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника, сарадника и факултетских служби путем анкетања, изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, разматрањем извештаја о резултатима анкетања и других облика самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета и др.

Одлуке о формирању Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима, као и пословници о раду ових тела, учињени су доступним јавности, објављивањем на Интернет страници Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Континуирани рад Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима током целе школске године.

Слабости:

1. Оптерећеност наставног процеса великим бројем испитних рокова.
2. Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада.

Могућности:

1. Повезивање и размена искустава, путем предавања и радионица, са Центром за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу, као и са

другим високошколским установама у Нишу, које имају разуђенији систем контроле квалитета, у квантитативном и квалитативном смислу.

2. Регионално повезивање са другим сродним високошколским установама, у циљу размене искуства у побољшању квалитета

Опасности:

1. Немогућност обезбеђивања потребних финансијских средстава за рад органа и тела Факултета.

в) Процена испуњености стандарда 3 и предлог корективних мера:

Пошто је одредбама Статута Факултета установљен институциони систем обезбеђења квалитета, а пословницима о раду Одбора за квалитет и пратећих комисија уређен њихов рад, испуњен је Стандард 3.

У наредном периоду неопходно је да се кроз стално праћење утврди у којој мери је постојећи систем за обезбеђење и контролу квалитета делотворан, како би се на основу тих процена, извршиле неопходне корекције и усавршавање тог система.

г) Показатељи и прилози за стандард 3

[3.1. Пословник о раду Одбора за квалитет, „Билтен ПФН“, бр. 104/07](#)

[3.2. Пословник о раду Комисије за праћење и унапређивање студирања, „Билтен ПФН“, бр. 104/07](#)

[3.3. Пословник о раду Комисије за односе са студентима, „Билтен ПФН“, бр. 104/07](#)

[3.4. Одлука о конституисању Одбора за квалитет бр. 01-2784 од 08.12.2016. године](#)

[3.5. Одлука о именовању Комисије за праћење и унапређивање студирања, бр. 01-2784/1 од 08.12.2016. године](#)

[3.6. Одлука о именовању Комисије за односе са студентима, бр. 01-2784/2 од 08.12.2016. године](#)

[3.7. Усвојени годишњи Извештаји о раду Одбора за квалитет, за 2016, 2017. и 2018. годину, у оквиру Извештаја о раду Факултета за 2016, 2017. и 2018. годину](#)

Стандард 4

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

Правни Факултет Универзитета у Нишу има вишедеценијско искуство у организацији и остваривању основних и последипломских студија у области права.

Прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, имајући у виду људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, Факултет је 2008. године припремио три нова студијска програма из области права, за које је поднео захтев за акредитацију: Студијски програм основних академских студија права, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ); Студијски програм дипломских академских студија права, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ); и Студијски програм докторских академских студија права, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). Сенат Универзитета у Нишу, својим одлукама од 04. 03. 2008. године, усвојио је студијске програме Факултета, који су били сачињени уз доследну примену стандарда Националног савета за високо образовање предвиђених *Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС“, бр. 106/206 и 112/2008)*, као и *Правилником о квалитету*.

Усвојени студијски програми били су истовремено и резултат критичког преиспитивања претходних студијских програма, које је извршено уз пуно уважавање ставова, мишљења и предлога стручне правничке јавности. У току израде студијских програма, Факултет је имао у виду и заључке Конференције правних факултета у Србији, одржане у Београду 19. 10. 2005. године. Ови закључци, необавезујућег карактера, засновани су на принципима новог *Закона о високом образовању Републике Србије* и ставовима усвојеним на састанку Европских правних факултета у Љубљани (29. 09.-01. 10. 2005. године), који су били усмерени на унапређење квалитета и конкурентности правничког образовања и потенцирања мисије академске заједнице дипломираних правника у развоју друштва.

После трогодишње примене наведених студијских програма, Факултет је, имајући у виду извесне недостатке у Студијском програму основних академских студија права и Студијском програму дипломских академских студија права, у школској 2010/2011 години започео процес измена и допуна, који је резултирао њиховим минималним изменама и допунама. Сенат Универзитета у Нишу је, својом *Одлуком бр. 8/16-01-006/11-008 од 06 .09. 2011. године*, усвојио измене и допуне Студијског програма основних академских студија права, а *Одлуком бр.*

8/16-01-004/11-007 од 06.09.2011. године усвојио је и измене и допуне Студијског програма дипломских академских студија права.

Факултет је у претходном акредитационом периоду добио акредитацију за четири студијска програма из области права:

1) Студијски програм основних академских студија права, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ), на који је одобрен упис 600 студената (280 буџетских и 320 самофинансирајућих) - Уверење КАПК број 612-00-00683/2013-04 од 29.11.2013.;

2) Два студијска програма мастер академских студија права, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) и то, мастер права општи, на који је одобрен упис 100 студента (25 буџетских и 75 самофинансирајућих), и мастер права унутрашњих послова, на који је одобрен упис 50 студената (10 буџетских и 40 самофинансирајућих;) - Уверење КАПК број 612-00-00683/2013-04 од 29.11.2013. и

3) Студијски програм докторских академских студија права, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ), на који је одобрен упис 45 студената (3 буџетских и 42 самофинансирајућих)) - Уверење КАПК број 612-00-00683/2013-04 од 05.09.2014.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

1. Студијски програм основних и програми мастер академских студија права

Садржина студијског програма основних и студијских програма мастер академских студија права је у потпуности усклађена са одговарајућим одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Структура и основни елементи наведених студијских програма утврђени су *Правилником о основним и мастер академским студијама*, као и *Правилником о мастер студијама*. Оба правилника су усклађена са Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа образовања, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о квалитету.

Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа високог образовања, које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилником о квалитету, утврђени су стандарди квалитета студијских програма, њихова припрема и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативни и квантитативни показатељи на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником о квалитету предвиђају се и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Анализа студијског програма основних и студијских програма мастер академских студија права показује да испуњавају све неопходне стандарде њиховог квалитета, што значи да:

- садрже све елементе који су предвиђени законом;
- научно су утемељени;
- имају јасно и недвосмислено дефинисану сврху и улогу у образовном систему (образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања у области права, што студентима обезбеђује стицање компетенција за које је

неспорно да су друштвено оправдане и корисне), која је у складу са основним задацима и циљевима Факултета;

- имају јасно и недвосмислено формулисане циљеве (постизање компетенција и академских вештина, као и методе за њихово стицање), при чему су циљеви студијских програма у складу са основним задацима и циљевима Факултета;

- обезбеђује студентима стицање општих (анализа, синтеза и предвиђање решења и последица; овладавање методима, поступцима и процесима истраживања; развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа; примене знања у пракси; развоја комуникацијских способности и спретности; професионалне етике) и предметно специфичних способности (темељно познавање и разумевање дисциплине одговарајуће струке; решавање конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; повезивање основних знања из различитих области и њихове примене; праћење и примена новима у струци; развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју; употребе информационо- комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја), које су у функцији квалитетног обављања стручних и научних делатности;

- њихови курикулуми утврђују листу и структуру обавезних и изборних предмета, фонд часова активне наставе и радно оптерећење студената мерено ЕСПБ за сваки предмет, њихов опис, као и распоред предмета по семестрима;

- у структури курикулума основних академских студија права, изборни предмети су заступљени са најмање 20% од укупног броја ЕСПБ на том програму, односно са најмање 30% на програмима мастер академских студија;

- курикулум основних академских студија садржи четири групе предмета, који су, такође, у складу са прописаним стандардом, заступљени са одређеним процентом у односу на укупан број ЕСПБ (опште-образовни - 15%, теоријско-методолошки - 20%, научно-стручни - 35% и стручно-апликативни - 30%);

- курикулуми утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; максимални број поена које студент може остварити на предмету је 100, с тим што студент стиче поене кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита; минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70;

- прате савремене светске токове и стање науке и струке у области права и упоредиви су са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа у оквиру европског образовног простора; они су усклађени и са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања;

- обезбеђују ефикасност и рационалност образовног процеса;

- су флексибилни и отворени за примену иновативних метода наставе и свих стилова учења;

- обезбеђују широку могућност запошљавања, даљег школовања и личног развоја студената;

- Факултет уписује студенте на наведене студијске програме у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима, а на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности; услови за упис

студената на студијске програме, утврђени су *Статутом Универзитета, Статутом Факултета*, као и одредбама студијских програма; Статутом Факултета су утврђени садржина и начин полагања пријемног испита, критеријуми за избор пријављених кандидата, као и начин објављивања ранг листе;

- за њихову реализацију Факултет има обезбеђено наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама, као и потребан број сарадника, при чему су сви наставници и сарадници у сталном радном односу са пуним радним временом; укупан број наставника и сарадника довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да се оптерећење наставника креће у оквирима стандарда од 180 часова активне наставе годишње (6 часова недељно), а сарадника 300 часова наставе годишње (10 часова недељно);

- за њихово извођење Факултет има обезбеђене све потребне људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, примерене карактеру тих студијских програма и предвиђеном броју студената.

Студијски програм основних и студијски програми мастер академских студија се припремају и усвајају на начин предвиђен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне наведених студијских програма усваја Наставно-научно веће на основу извештаја Одбора за квалитет и предлога катедри. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијских програма обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Одбора за квалитет и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, пред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованим студијским програмима, условима и начинима њиховог остваривања, као и о условима за стицање стручних, академских и научних назива, Факултет је учинио доступним студентима и јавности преко публикације коју редовно објављује у штампаном и електронском облику (интернет страница Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>), најкасније даном објављивања конкурса за упис студената.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру програма мастер академских студија, завршни мастер рад треба да испуни, посебно у оквиру његове академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су, најпре, Правилником о мастер академским студијама права, а затим, и посебним *Упутством за израду и одбрану мастер рада*. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

На примеру Облигационог права може се видети да је за достизање очекиваних исхода учења неопходно да студент учествује у одговарајућим активностима које директно води наставно особље, да извесно време проведе у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, на припреми за проверу знања и на самој провери знања, што је, иначе, време које се исказује у укупном броју ЕСПБ за наведени предмет. Према Студијском програму основних академских студија, Облигационо право носи 10 ЕСПБ, што помножено са 40 часовном радном недељом износи 400 часова. Ако се 400 часова подели са 30 наставних недеља у току школске године добија се оптерећење студената на предмету Облигационо право од 13,33 часова. У оквиру тог времена су, пре свега, 6 часова наставе и 1 час вежби, што је прописано студијским програмом. Време које студент проводи на самосталном раду, припреми за проверу знања и самој провери знања одређује се обимом обавезне литературе и припадносту Облигационог права групи стручно-апликативних предмета. За припрему Облигационог права користе се два уџбеника (Облигационо право – општи део и Облигациони уговори) чији обим износи укупно 550 страница. С обзиром да се из стучно-апликативног предмета за један сат може научити 6,25 страница, наведени обим облигационоправне материје се може савладати за 88 сати, што подељено на 15 недеља, колико се одвија настава, износи 5,87 часова недељно. Из наведеног произлази да укупно оптерећење студената на предмету Облигационо право износи 12,87 часова недељно, што је нешто испод просечног оптерећења од 13,33. Али, ако студент изради семинарски рад (за 10 страница рада потребно је 40 часова, што подељено на 15 недеља износи 2,68 часова) онда је укупно оптерећење студента 15,55 часова, што је за 2,68 часова више од просечног оптерећења од 13,33 часова.

Наставно-научно веће је у претходном периоду, на предлог Одбора за квалитет, обавезало све наставнике Факултета да прецизно означе странице из уџбеника које су обухваћене испитном материјом, како би се оптерећење студената ускладило са вредностима ЕСПБ. Уз то, да би се смањила стопа неуспешности на испитима, донета је, најпре, одлука о „принципу парног и непарног броја индекса“, који, на предметима где су два наставника, спречава да студент исти испит полаже у два испитна рока заредом код једног истог наставника. За предмете на којима је распоређено три професора, примењује се систем „0,1,2“, који је такође допринео већој пролазности, јер се њиме даје шанса студенту да у сваком року полаже испит код другог професора. Наставно-научно веће је донело нови *Правилник о испитима*, којим се предвиђа право студента или наставника да захтевају да се испит полаже пред испитном комисијом (после три неуспела полагања истог испита), право студента да тражи полагање испита пред изабраним испитивачем (после 4 неуспешна полагања истог испита на предмету где постоји само један наставник), право студента да у року од 36 сати од добијања оцене поднесе приговор на добијену оцену, као и право студента да, до краја школске године у којој је испит положен, захтева поништење оцене и поновно полагање испита. Наведеном одлуком и новим *Правилником о испитима* смањена је у знатној мери стопа неуспешности на испитима.

Правилник о квалитету предвиђа да су **квалитативни показатељи квалитета студијских програма**: оспособљеност студената за укључивање у радни процес и креативну примену општих и посебних знања и вештина; оспособљеност студената за стваралачки начин размишљања, примену стандарда

правног професионализма и правне етике; оспособљеност студената за праћење достигнућа правне науке и струке; оспособљеност студената за учење током читавог живота; оспособљеност студената за самосталан и тимски рад; и могућност запошљавања, професионалног напредовања и даљег школовања.

Као **квантитативне показатеље квалитета студијских програма** Правилник о квалитету наводи: просечно трајање студија и просечна оцена; број дипломираних студената у односу на број студената уписаних на прву годину студија; однос буџетских и самофинансирајућих студената; број студената којима је престао статус студента, односно статус студента чије се школовање финансира из буџета; и број студената који се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Као **поступке за обезбеђење квалитета студијских програма** Правилник о квалитету посебно наводи: редовно праћење и проверу циљева, структуре и садржине студијских програма; редовно праћење и провера укупног радног оптерећења студената у савладавању појединих предмета; прикупљање информација о квалитету студијских програма од унутрашњих и спољашњих корисника система обезбеђења квалитета; и осавремењивање курикулума и обезбеђивање њихове упоредивости са курикулумима одговарајућих домаћих и страних правних факултета.

Правилник о квалитету прописује да су за праћење, оцењивање и побољшавање квалитета студијских програма одговорни Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре, с тим што Одбор за квалитет организује редовно и систематско прикупљање и анализу података који пружају увид у квалитативне и квантитативне показатеље квалитета студијских програма. На крају сваке академске године Одбор за квалитет анализира и разматра прикупљене податке о квалитету свих студијских програма и на основу тога припрема годишњи извештај. Годишњи извештај о квалитету студијских програма садржи налаз и мишљење Одбора у погледу квалитета студијских програма, као и предлоге за унапређивање њиховог квалитета. Извештај Одбора доставља се катедрама Факултета на разматрање. Катедре су дужне да размотре извештај и утврде предлоге за осавремењивање студијских програма и обезбеђивање њихове упоредивости са студијским програмима домаћих и страних правних факултета сличног профила и капацитета. На основу извештаја Одбора и предлога катедри, Наставно-научно веће усваја измене и допуне студијског програма у циљу унапређивања његовог квалитета.

У прилозима овог извештаја су дате *структуре студијских програма основних и мастер академских студија и интернет странице страних високошколских установа*, које показују да су одговарајући студијски програми на Правном факултету у Нишу са њима упоредиви.

Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се испитивањем мишљења о квалитету студијских програма свих студената на студијским програмима које Факултет организује, наставника и сарадника Факултета, дипломираних студената Факултета који се налазе у радном односу и оних који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање („ранији студенти“), као и адвоката, представника правосудних органа, органа државне

управе, привредних друштава, банака, осигуравајућих друштава и других послодаваца из окружења, као и службеника Националне службе за запошљавање.

Резултати анкетања дипломираних студената показују да важећи студијски програм основних академских студија права углавном обезбеђује остваривање образовних циљева, односно стицање задовољавајућег нивоа стручних компетенција студената, али да има и извесних слабости, које треба узети у обзир приликом евентуалних измена тог програма.

На Факултету се проводи анкетање квалитета студијског програма основних академских студија права од стране дипломираних студената Факултета. Анкетању студената приступа се тако што се свим дипломираним студентима доставља на кућну адресу упитник десет дана пре уручивања дипломе. Попуњени упитник (затворен у коверти) дипломирани студенти су предају служби за наставу и студентска питања непосредно пре уручивања дипломе. Анкетање студената мастер и докторских студија проводи се у пригодним ситуацијама (упис и овера семестра, у време одржавања семинара и др.).

Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета, показује да су дипломирани студенти задовољни квалитетом студијског програма основних академских студија права. Дипломирани студенти су високим оценама вредновали сегменте студијског програма: циљеви студијског програма су јасно и разумљиво формулисани и јавно објављени (оцена 4,33), критеријуми за упис студената и њихова јавна доступност (оцена 4,68), информисаност студената о правима и обавезама које имају (4,33), док је најмањом оценом вреднован исказ да ли студијски програм подстиче на даље учење и усавршавање (оцена 3,74). У погледу исказа да ли се кроз наставу подстиче вештина критичког размишања и вредновања наставног процеса, просечна оцена анкетираних студената је 3,85. Дипломирани студенти су јако задовољни радом библиотеке Факултета и информатичком опремљеношћу Факултета (укупна просечна оцена је 4,42). Дипломирани студенти су високим оценама вредновали однос управе Факултета и факултетских служби: однос управе Факултета према студентима је професионалан (4,30); однос ненаставног особља је професионалан (оцене 4,43 и 4,58), док је рад службе за студентска питања вреднован оценом 4,10. Радно време службе за студентска питања, дипломирани студенти су вредновали оценом 3,93. Квалитет простора и опреме Факултета вреднован је оценом 4,11. Напошетку, у погледу учешћа студената у самовредновању и провери квалитета, високим оценама је оцењена могућност студената да путем анкетања оцене квалитет студијског програма и наставног процеса, при чему су у том делу анкетања студенти најмање задовољни радом студентског парламента (оцена 3,56), као и тиме колико мишљење анкетираних студената утиче на унапређење наставног процеса (оцена 3,56).

Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија* произлази да студенти високим оценама оцењују исходе учење и квалитет наставног процеса. Највишом оценом (4,50) студенти оцењују чињеницу да су критеријуми за упис

студената године) унапред прописани и јавно објављени; оценом 4,08 вреднована је информисаност о правима и обавезима које имају. Високе оцене студенти дају студијском програму у смислу да подстиче повезивање знања из различитих области. Међутим, када је реч о исказу да се кроз наставу подстиче вештина критичког размишљања и вредновања наставног садржаја просечна оцена је 3.46. У погледу квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, студенти високом оценом (4,54) оцењују сарадњу са радницима Библиотеке, а такође високо вреднују (оцена 4,31) Сајт Факултета. Када је реч о оцењивању квалитета управљања квалитетом и квалитета ненаставне подршке, оцене студената се крећу у распону од 4,00 до 4,38. Студенти високим оценама оцењују однос ненаставног особља Факултета и сарадњу са радницима Рачунско-информационог центра. Радно време Студентске службе вредновано је оценом 4,00. У погледу вредновања квалитета простора и опреме, студенти наводе да су задовољни условима за рад (4,38 просечна оцена), и да Факултет поседује наставна средстава за квалитетно обављање наставе (4,31), али су нешто ниже оцене о поседовању савремене опреме, која одговара садржајима предмета на студијском програму (оцена 3,85). Напоследку, везано за улогу студената у самовредновању и провери квалитета, оцене су нешто ниже него када је у питању оцењивање претходних исказа. Студенти оценом 3,31 оцењују рад Студентског парламента, као и чињеницу да се мишљење студената исказано приликом анкетирања прихвата и утиче на унапређење квалитета наставног процеса. Највишом оценом (4,15) оцењују чињеницу да им је омогућено вредновање Факултета путем анкета.

Квантитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се на основу података из службене евиденције које, у виду годишњег извештаја, доставља Одбору за квалитет Служба за наставу и студентска питања. Наведени извештај садржи податке о: укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних правника (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма, као и просечно трајање студија у претходне три школске године.

Анализа *укупног броја уписаних студената, броју и проценту дипломираних студената, као и о просечном трајању студија (2016/17, 2017/18 и 2018/19)* показује да је укупан акредитован број студената на основним академским студијама Факултета 2400 (600x4). У односу на укупан акредитован број студената основних академских студија, у школској 2016/17 уписано је укупно 2730 студената, у школској 2017/18 уписано је укупно 2545 студената и у школској 2018/19 уписано је укупно 2449 студената. У претходном периоду, Факултет никада није уписао ни једног студента преко броја студената за чији је упис акредитиван. Разлика између броја уписаних студената и броја за који је Факултет акредитован (330 студената у школској 2016/17, 145 студената у школској 2017/18 и 49 студената у школској 2018/19), последица је тога што један број студената поново уписује исту годину студија.

Број и проценат дипломираних студената, у односу на број уписаних студената, у претходне три школске године у оквиру акредитованог програма основних академских студија показује следеће резултате. Наиме, у школској

2016/17 години, уписано је 448 студената, а до 30. 09. исте године је дипломирало 129 студента, што представља 28.79%. Тај проценат је у школској 2017/18. години износио 46,99%, док је текуће школске 2018/19. године износио 46.22%. Приметан је раст процента дипломираних студената у односу на претходни трогодишњи период (2013/14-12,59%, 2014/15-19,69%, 2015/16-16,91%)

Од школске 2014/15. године мастер академске студије имају два програма: мастер права – општи смер, који је акредитован за упис 100 студената и мастер права унутрашњих послова, који је акредитован за упис 50 студената. На мастер права - општи смер, уписано је школске 2016/17. године године 85 студената, школске 2017/18. године 100 студената, а школске 2018/19. године уписан је 101 студент, док је на мастер права унутрашњих послова школске 2016/17. године уписано 36 студената, школске 2017/18. године 34 студената, а школске 2018/19. године 36 студената. Укупан број студената уписан на оба програма мастер академских студија износио је: 121 студент у школској 2016/17. години, 134 студената у школској 2017/18. години и 137 студената у школској 2018/2019. години.

Поред тога, Одбор за квалитет прибавља једном годишње Извештај Националне службе за запошљавање који садржи податке о броју дипломираних правника који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање, просечној дужини периода од дипломирања до првог запослења, као и о броју дипломираних правника који су се у току године запослили.

2. Студијски програм докторских академских студија

Садржина студијског програма докторских студија усклађена је са релевантним одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Структура и основни елементи наведених студијских програма утврђени су и Правилником о докторским академским студијама права, који је усклађен са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о квалитету.

Факултет је компетентан, тј. има способност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника и сарадника Факултета, које се остварује индивидуалним истраживањима и стваралаштвом, као и преузимањем уговорних обавеза и ангажовањем на научноистраживачким пројектима. У складу са усвојеном стратегијом и програмом, научноистраживачки рад се организује и изводи у складу са трогодишњим и годишњим програмом научног рада на Факултету. Уз то, Факултет је и акредитован као научно-истраживачка установа, у складу са законом.

Способност Факултета за научноистраживачки рад се мери и на основу броја докторских дисертација и магистарских теза одбрањених на факултету из

области за коју се студијски програм акредитује. Од оснивања Факултета до 1. септембра 2019. године на Факултету је одбрањено **115 докторских дисертација и 121 магистарска теза**, чији укупан збир износи 236, што у односу према 7822 дипломираних студената износи 0,03. Наведену способност показује и однос броја наставника Факултета и броја наставника који су укључени у научно-истраживачке пројекте, јер је **сваки наставник укључен у један или више пројеката**. Уз све то, Факултет има закључене споразуме о сарадњи са 42 правосудне и друге институције у земљи и са 22 образовне и друге институције из иностранства.

Од укупно 45 наставника Факултета у сталном радном односу 25 наставника били су ментори у изради једног или већег броја доктората.

Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилником о квалитету Факултета, утврђени су стандарди квалитета студијских програма, њихова припрема и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативни и квантитативни показатељи на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником о квалитету предвиђају се и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Анализа студијског програма докторских академских студија права показује да испуњава све неопходне стандарде његовог квалитета, што значи да:

- има 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама;
- садржи све елементе утврђене Законом;
- има научно утемељење;
- курикулум студијског програма докторских студија има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему (развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања, као и да критички процењују истраживања других) ;
- сврха студијског програма докторских студија је јасно и недвосмислено формулисана и у складу је са основним задацима и циљевима Факултета;
- циљеви студијског програма докторских студија су дефинисани (постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере) и усклађени са савременим правцима развоја одговарајуће научне дисциплине у свету и задацима и циљевима Факултета;
- савладавањем студијског програма докторских студија студент стиче опште и специфичне способности које су подређене квалитетном обављању стручне и научне делатности
- курикулум студијског програма докторских студија садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис, као и докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија, која је самостални научни рад студента;
- постоји усклађеност студијског програма докторских студија са савременим светским токовима и стањем у области правних наука и упоредивост са студијским програмима докторских студија одговарајућих страних високошколских установа;

- Факултет уписује студенте на студијски програм докторских студија у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања, културе и својим ресурсима, с тим што се услови за упис студената на студијски програм докторских студија утврђују *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Факултета*, као и *Правилником о докторским академским студијама права*;

- услови и поступци који су неопходни за завршетак докторских студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани, уводним одредбама студијског програма и *Правилником о докторским академским студијама права*, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма и учињени су доступним јавности обајвљивањем у „Билтену Правног факултета у Нишу“ бр. 222/15 и на Интернет страници Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>;

- курикулуми студијског програма докторских студија и силабуси у оквиру програма утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; докторска дисертација представља самостални научноистраживачки рад, који се оцењује на основу њеног научног доприноса.

У прилозима је дата структура студијског програма докторских студија и Интернет странице страних високошколских установа са упоредивим студијским програмима.

Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у менторском раду са магистрантима и докторантима показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

За извођење студијског програма докторских академских студија права обезбеђени су одговарајући просторни, технички, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру докторских студија и предвиђеном броју студената.

Студијски програм докторских академских студија права припрема се и усваја на начин предвиђен *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета*. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне студијског програма усваја Наставно-научно веће на основу извештаја Одбора за квалитет и предлога катедри. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијског програма докторских академских студија права обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Одбора за квалитет и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, поред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности

студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованом студијском програму докторских академских студија права, условима и начинима његовог остваривања, као и о условима за стицање научног назива доктор наука у области „Право“, Факултет је учинио доступним студентима и јавности преко публикације коју редовно објављује у штампаном и електронском облику (интернет страница Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>), најкасније даном објављивања конкурса за упис студената.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру студијског програма докторских академских студија права, докторска дисертација треба да испуни, посебно у оквиру њене академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су, најпре, *Правилником о докторским академским студијама права*, а затим, и посебним *Упутством за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу*. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, односно Универзитета у Нишу, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

Правилником о квалитету предвиђени су стандарди квалитета студијског програма, као и поступци за обезбеђење квалитета. Статутом Факултета и Правилником о квалитету утврђени су поступци за припрему, усвајање, праћење и контролу студијског програма, као и процедуре за осавремењавање студијског програма.

Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се испитивањем мишљења о квалитету студијских програма свих студената на студијском програму који Факултет организује, наставника и сарадника Факултета, дипломираних студената Факултета који се налазе у радном односу и оних који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање („ранији студенти“), као и адвоката, представника правосудних органа, органа државне управе, привредних друштава, банака, осигуравајућих друштава и других послодаваца из окружења, као и службеника Националне службе за запошљавање. У претходном периоду квалитет студијског програма докторских академских студија права оцењивали су само студенти докторских студија.

Резултати анкетирања студената докторских студија Факултета показују да важећи студијски програм докторских академских студија права обезбеђује остваривање циљева који су дефинисани тим студијским програмом. *Из Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права произлази закључак да су студенти задовољни квалитетом студијског програма. Студенти високом оценом вреднују чињеницу да су критеријуми за упис студената (године) унапред прописани и јавно доступни, да су студенти информисани о својим правима и обавезама, да су критеријуми за израду и одбрану докторске дисертације јасни и одговарајући, да је поступак пријаве и одбране докторске дисертације одговарајући. Нешто нижом оценом (4,33) студенти оцењују могућност додатног ангажовања студената на спровођењу пројеката. Када је реч о оцењивању квалитета уџбеника, литературе,*

библиотечких и информатичких ресурса, студенти највишом оценом оцењују сајт Факултета и сарадњу са радницима Библиотеке. Студенти високом оценом (4,67) оцењују опремљеност Библиотеке потребним бројем уџбеника и осталом литературом, опремљеност информатичком опремом за рад Факултету и чињеницу да Факултет обезбеђује студентима приступ интернет сервисима и електронским базама података. Нешто нижом оценом (4,33) студенти оцењују исказ да доступне базе података и интернет сервиса у Библиотеци и на Факултету одговарају потребама студената. Студенти највишим оценама (5,00) вреднују квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке, а веома високом оценом (4,67) је вреднован квалитет простора и опреме. Напоследку, када је реч о улози студената у самовредновању и провери квалитета, студенти најнижу оцену (4,00) дају раду Студентског парламента, док највишим оценама (5,00) оцењују чињеницу да им је омогућено учешће у вредновању Факултета путем анекте, као и то што су резултати вредновања наставе и наставног процеса доступни јавности.

Квантитативни показатељи квалитета студијског програма докторских академских студија утврђују се на основу података из службене евиденције које, у виду годишњег извештаја, доставља Одбору за квалитет Служба за наставу и студентска питања. Наведени извештај садржи податке о: укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних правника (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма, као и просечно трајање студија у претходне три школске године.

Анализа односа између укупног броја уписаних студената, броја и процента дипломираних студената, као и просечног трајања студија (2016/17, 2017/18. и 2018/19.), показује да је укупно акредитован број студената на докторским академским студијама Факултета 135 (45*3). У односу на укупно акредитован број студената докторских академских студија, у школској 2016/17. години уписано је, на све 3 године студија, 102 студента, у школској 2017/18. години уписано је 93 студента и у школској 2018/19. години уписано је 85 студената. Од школске 2014/15. године студенти уписују одређени број бодова, који не може бити мањи од 37.

Број и проценат дипломираних студената, у односу на број уписаних студената, у претходне три школске године у оквиру акредитованог студијског програма докторских академских студија показује да је у школској 2016/17. години, уписан 21 студент, а до 30. 09. исте школске године је докторске студије завршило 10 студената, што је 47.61%. Тај проценат је у школској 2017/18. години износио 25%. Школску 2018/19. годину уписало је 16 студента, а ове школске године је докторске студије завршило 3 студента, што је 18.75%.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Дугогодишње академско наслеђе Факултета.

2. Високе научне и стручне компетенције наставног особља за извођење студијских програма на свим нивоима академских студија.
3. Усаглашеност студијских програма са савременим светским тековинама и стањем науке и струке у области права и упоредивост са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа.
4. Усаглашеност студијских програма са захтевима тржишта рада.

Слабости:

1. Оптерећеност студијског програма основних академских студија теоријским знањима.
2. Недовољна заступљеност праксе у образовном процесу.

Могућности:

1. Већа сарадња са правосуђем и привредом у циљу повећања могућности за извођење практичне наставе.
2. Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма.
3. Повећање академске мобилности наставника и сарадника.
4. Успостављање тешње сарадње с Националном службом запошљавања у циљу праћења потреба тржишта.

в) Процена испуњености Стандарда 4 и предлог корективних мера:

На основу анализе студијских програма основних, мастер и докторских академских студија на Правном факултету, извршене према критеријумима утврђеним Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, може се закључити да студијски програми основних, мастер и докторских академских студија на Правном факултету у Нишу испуњавају Стандард 4.

Измењени програми основних и мастер академских студија, као и нови програм докторских академских студија, резултат су критичког преиспитивања постојећих наставних програма и израз су настојања да се у пуној мери задовоље стандарди савременог правничког образовања. Приликом њиховог креирања, драгоцен путоказ били су ставови, мишљења, препоруке и сугестије које су поједине категорије испитаника дале изјашњавајући се о појединим аспектима квалитета студија.

г) Показатељи и прилози за стандард 4

- 4.1. [Закон о високом образовању \(„Службени гласник РС“, бр. 73/2018\).](#)
- 4.2. [Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 106/206 и 112/2008\)](#)
- 4.3. [Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\);](#)

- [4.4. Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\);](#)
- [4.5. Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\);](#)
- [4.6. Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\);](#)
- [4.7. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007\)](#)
- [4.8. Правилник о испитима, \(„Билтен ПФН“, бр. 224/15\)](#)
- [4.9. Правилник о основним и мастер академским студијама, \(„Билтен ПФН“, бр. 195/2013\)](#)
- [4.10. Правилник о мастер академским студијама права, \(„Билтен ПФН“, бр. 214/2014\)](#)
- [4.11. Правилник о докторским академским студијама права \(„Билтен ПФН“, бр. 222/2015\)](#)
- [4.12. Статут Универзитета у Нишу, \(„Гласник“, бр. 8/2017\)](#)
- [4.13. Статут Правног факултета у Нишу, \(„Билтен ПФН“, бр. 256/2019\)](#)
- [4.14. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма основних академских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.15. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма дипломских академских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.16. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма докторских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.17. Одлуке о акредитацији студијских програма из 2008. године \(Основне академске студије права бр. 612-00-154/4/2008-04 од 18. 08.2008. године; Дипломске академске студије права бр. 612-00-154/12/2008-04 од 03.10.2008. године; Докторске академске студије права, бр. 612-00-154/14/2008-04 од 03.10.2008. године\).](#)
- [4.18. Одлука Сената Универзитета у Нишу о изменама и допунама Студијског програма основних академских студија права бр. 8/16-01.006/11-008 06.09.2011. године](#)
- [4.19. Одлука Сената Универзитета у Нишу о изменама Студијског програма дипломских академских студија права 8/16-01-004/11-007 од 06.09.2011. године](#)
- [4.20. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма докторских академских студија права од 2012. године 8/16-01-001/12-013 од 13.02.2012. године](#)
- [4.21. Одлука о акредитацији Студијских програма од 2013. године](#)
- [4.22. Одлука о акредитацији Факултета као научноистраживачке установе 021-01-17/49 од 14.09.2012. године](#)
- [4.23. Упутство за израду и одбрану мастер рада](#)
- [4.24. Упутство за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу, Гласник Универзитета 5/2014](#)
- [4.25. Информатор за бруцоше 2016/17, 2017/18 и 2018/19, као и Информатор на Интернет страници](#)
- [4.26. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми основних академских студија упоредиви са студијским програмом основних академских студија Правног факултета](#)

[4.27. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми дипломских академских студија упоредиви са студијским програмом дипломских академских студија Правног факултета](#)

[4.28. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми докторских студија упоредиви са студијским програмом докторских академских студија Правног факултета](#)

[4.29. Потврда Правног факултета Универзитета у БАЊОЈ ЛУЦИ о подударности студијских програма](#)

[4.30. Потврда Правног факултета „Јустинијан Први“ Универзитета „Свети Ђирило и Методије“ у Скопљу о подударности студијских програма](#)

[4.31. Потврда Правног факултета Универзитета Источно Сарајево](#)

[4.32. Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета](#)

[4.33. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија](#)

[4.34. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма докторских академских студија](#)

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма](#)

[Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године](#)

Стандард 5

КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Правни факултет Универзитета у Нишу посвећен је остваривању свих стандарда квалитета наставног процеса, оцењујући да ће се тиме укупан наставни процес на Факултету ускладити са европским стандардима, унапредити и објективизовати.

Статутом Факултета и Правилником о квалитету дефинисани су параметри и индикатори квалитета наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, као и поступци за праћење, контролу, оцењивање и унапређивање наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника.

Статут Факултета предвиђа да се студије изводе према *Плану извођења наставе*, који усваја Наставно-научно веће, а којим се утврђује: 1) наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму; 2) места извођења наставе, у складу са дозволом за рад; 3) почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе; 4) облици наставе (предавања, практична настава, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.); 5) начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања; 6) попис препоручене литературе и 7) остале чињенице важне за уредно извођење наставе.

Правилник о квалитету предвиђа да се квалитет наставног процеса обезбеђује кроз: доношење и поштовање планова рада на предметима, интерактивност наставе, професионални рад наставника и сарадника, коректан и отворен однос према студентима, разумевање и уважавање потреба студената, поштовање различитих стилова учења и редовно праћење и вредновање рада студената током наставе. Исти правилник прописује да стандарди квалитета наставног процеса обухватају: 1) *стандарде квалитета планова рада (силабуса)*, 2) *стандарде квалитета наставе*, и 3) *стандарде квалитета оцењивања*.

Стандарди квалитета планова рада (силабуса)

За све предмете, у оквиру акредитованих студијских програма, осим сумарних силабуса, који чине *Књигу предмета*, постоје и детаљни планови рада,

чији се квалитет обезбеђује доследним поштовањем правила о садржини, структури и форми плана рада, применом одговарајућих мера у случају непоштовања тих правила, као и доследним поштовањем правила о процедури разматрања, усвајања и измена плана рада.

Увидом у садржину планова рада, утврђено је да су силабуси сачињени у складу са Правилником о квалитету, тј. уз доследну примену правила о садржини, структури и форми плана рада. Сваки од силабуса има: назив предмета, статус и профил предмета, бодовну вредност предмета исказану у ЕСПБ, имена, презимена и академска звања свих наставника и сарадника на предмету, време пријема студената, локације кабинета, телефони у кабинетима и e-mail адресе наставника и сарадника, предуслове за упис предмета, кратак опис садржине и структуре предмета, обавезну и допунску литературу, облике наставе, методе рада студената током наставе (предиспитне активности), максимални и минимални број поена које доноси сваки облик предиспитних активности, критеријуми и мерила за оцену успешности студената у предиспитним активностима, као и сразмеру поена стечених предиспитним активностима и на завршном испиту у структури укупне оцене студента на предмету. Облици предиспитних активности студената, које се оцењују, утврђени су тако да њихово испуњење буде у функцији савлађивања наставног предмета и реално могућно. Планови рада садрже план предавања и вежби, са тематским јединицама по недељама (календар).

Силабуси за предмете акредитованих студијских програма са календаром (планом предавања и тематским јединицама по недељама), који су усклађени са потребама и могућностима студената, објављени су на Интернет страници Факултета (<http://www.prafak.ni.ac.rs>).

Стандарди квалитета наставе

На почетку сваког семестра, у току једне школске године, продекан за наставу израђује план и распоред наставе (предавања и вежби). Распоред предавања и вежби израђује се уз претходне консултације са наставницима и сарадницима који ће изводити наставу у том семестру и уз максимално уважавање сугестија Студентског парламента, студента продекана и студентских организација које не чине Студентски парламент.

Распоред предавања и вежби за дати семестар обавезно се објављује на огласној табли Факултета и Интернет страници Факултета. На исти начин се студенти обавештавају и о свим изменама у распореду предавања и вежби.

Правилник о квалитету предвиђа да стандарди квалитета наставе обухватају: стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике предавања; стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике вежби; стандарде професионалног понашања наставника и сарадника; и стандарде професионалног односа међу наставницима и сарадницима.

У вези са стандардом квалитета садржине предавања и вежби наставник и сарадник су дужни да садржину наставе и вежби стално иновирају и усклађују са најновијим научним сазнањима и достигнућима. Предавања треба да покрију најмање 75% градива предвиђеног планом рада на предмету, да буду корисна за

савладавање градива и полагање испита, као и да један њихов део буде посвећен примерима. И вежбе треба да су корисне за разумевање и савладавање градива и припрему испита, као и да се кроз вежбе појашњава материја из уџбеника и примењују и проверавају стечена знања. Метод одржавања предавања и вежби претпоставља да су наставник и сарадник за њих припремљени, да излажу разумљиво и јасно, да стимулишу критичко размишљање студената, да примењују интерактивне методе наставе, да стално унапређују своје педагошке и дидактичко-методичке способности, као и да прате, евидентирају и оцењују успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Настава и вежбе изводе се према плану рада који је усвојен пре почетка наставе и познат је студентима, а у временским терминима предвиђеним планом рада, тј. да настава започне и заврши се на време.

Стандард професионалног понашања наставника и сарадника према студентима претпоставља да наставник, односно сарадник: уредно извршава своје наставне обавезе, да се пристојно понаша, да успоставља и одржава коректан однос са студентима, уз пуно поштовање личности и потреба студената, да стил његовог изражавања буде неутралан и професионалан, као и да његово излагање не садржи увредљиве и дискриминаторске изјаве према било којем појединцу или заједници. Наставник, односно сарадник не сме наставу злоупотребљавати у политичке или верске сврхе.

Стандард професионалног односа наставника и сарадника на истом предмету уређен је тако што се предвиђа да је наставник на предмету одговоран за извођење свих видова наставе на том предмету, с тим што у случају више наставника на истом предмету, одговорност за извођење наставе има наставник са највишим звањем.

Стандарди професионалног односа наставника и сарадника према студентима утврђени су *Кодексом професионалне етике* Универзитета у Нишу. Кодексом је предвиђено предузимање корективних мера и санкционисање у случајевима неетичког понашања наставника и сарадника. Поступак утврђивања оговорности и изрицање мера поверено је Етичком комитету Универзитета у Нишу, чији је рад регулисан *Пословником о раду Етичког комитета*. Ови општи акти јавно су доступни на сајту Универзитета.

Обезбеђење и унапређивање квалитета наставног процеса остварује се различитим поступцима, као што су: упознавањем студената са обавезом праћења наставе и структуром предиспитних активности предвиђеним планом рада, вођењем дневника рада, редовним праћењем извођења наставе и контролом и вредновањем квалитета свих облика наставног рада наставника и сарадника, као и предузимањем одговарајућих корективних мера. Од свих тих поступака, посебно се истиче дужност наставника и сарадника да воде **Наставни дневник рада** и електронску евиденцију о одржаним часовима.

Наставни дневник рада, који је јединствен за сваки предмет, намењен је евиденцији свих студената (име, презиме и број индекса), њихових предиспитних активности, поена које су на основу сваке предиспитне активности остварили, поена које су остварили на завршном испиту, као и евиденцији њихових коначних оцена. Служба за наставу и студентска питања дужна је да, у ту сврху, пре почетка

наставе, сваком наставнику распоређеном на одређеном предмету, достави списак студената који су уписали тај предмет.

Контрола квалитета наставе обухвата контролу одржавања наставе према плану извођења наставе на студијском програму и плану рада на предмету и контролу квалитета облика, садржине и метода наставе. Контрола одржавања наставе према усвојеном плану остварује се контролом уписивања часова, упоређивањем података из електронске базе за упис одржаних часова предавања и вежби и Плана извођења наставе и плана рада на предмету, као и анкетирањем студената.

Поступајући по препоруци Државне ревизорске институције, Правни факултет у Нишу је донео Правилник о нормативима за радне обавезе наставника и сарадника Правног факултета Универзитета у Нишу. У складу са овим Правилником, од марта 2019. године, упис часова врши се преко апликације, доступне на сајту факултета. Наставници и сарадници током семестра воде евиденцију одржане наставе (предавања, вежбе, консултативна настава). До 5. у месецу, сваки наставник/сарадник је дужан да достави извештај о раду за претходни месец. На основу овако поднетих индивидуалних извештај сачињава се збирни извештај о одржаној настави, за сваки семестар. Комисија за праћење и унапређивање студирања, након разматрања извештај, упућује га Одбору за квалитет и Наставно-научном већу Факултета на усвајање.

Из разматраних и усвојених *Извештаја о одржаној настави на основним академским студијама* (извештаји о одржаној настави у зимском семестру школске 2016/2017 године, пролећном семестру школске 2016/2017 године, зимском семестру школске 2017/2018 године, пролећном семестру школске 2017/2018 године, зимском семестру школске 2018/19 године), као и из увида у електронски дневник рада, произлази да часове предавања и вежби наставници и сарадници, углавном, одржавају и уписују према утврђеном распореду, али да у електронски дневник рада не уписују податке о тематским јединицама које су обрађене.

Један од метода контроле остваривања планова рада на предметима је и анкетирање студената, преко којег се проверава да ли су планови рада реализовани онако како су утврђени. Време анкетирања, анализа резултата анкете и начин поступања у случајевима одступања од плана рада на предмету које је веће од 30%, регулисани су Правилником о квалитету.

Контрола квалитета садржине и метода наставе врши се на основу резултата студентског вредновања наставног рада наставника и сарадника путем анонимног анкетирања студената, које се спроводи сваке године посебно за сваки наставни предмет и за сваког наставника и сарадника са предмета.

У периоду после израде претходнога Извештаја о самовредновању (септембар 2016. године), редовно је организовано анкетирање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника, два пута у току године, из чега произлази да је у периоду после септембра 2016. године сачињено укупно 7 извештаја о резултатима студентске анкете о вредновању наставног процеса. Анкетирање студената било је добровољно и анонимно.

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновању педагошког рада наставника и сарадника (јесењи семестар 2016/17) показује да су све наставнике и сараднике Факултета студенти веома позитивно оценили. Број попуњених анкета био је 1898. Укупна просечна оцена оцењених наставника и сарадника износила је 4.36, при чему су наставници и сарадници имали просечне оцене изнад 4, осим двоје наставника са просечном оценом мање од 4. Позитивно мишљење студената потврђено и чињеницом да је укупно 14 наставника и сарадника имало оценом изнад 4.50. Сви индикатори помоћу којих је оцењиван педагошки рад наставника и сарадника су у просеку по години, а и на нивоу Факултета, већи од 4,50. Извештај о резултатима ове анкете показује да су студенти најзадовољнији односом према студентима (просечна оцена на нивоу факултета 4,51), док су најмање задовољни подстицањем за активним учешћем у настави (просечна оцена на нивоу факултета 4,21).

И у пролећном семестру школске 2016/2017 спроведено је анкетање студената за вредновање педагошког рада наставника и сарадника. *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника* (пролећни семестар школске 2016/17) показује да је у анкетању учествовао 801 студент. Укупна просечна оцена педагошког рада наставника и сарадника на нивоу Факултета износила је 4.47. Наставници и сарадници су највећма оцењени високим оценама (изнад 4,50), изузев троје наставника који су добили укупне просечне оцене испод 4. Извештај о резултатима ове анкете показује да су студенти најзадовољнији припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (просечна оцена на нивоу факултета 4,63), док су најмање задовољни подстицањем за активним учешћем у настави (просечна оцена на нивоу факултета 4,47).

У јесењем семестру школске 2017/18. године анкетање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника спроведено је у периоду од 16. марта до 26. априла 2018. године путем електронског сервиса Правног факултета Универзитета у Нишу, тако што су студенти након приступања поменутоме сервису попуњавали припремљене анкетне листиће. Приликом приступања електронском сервису студентима се отварало посебно поље у коме је садржан јединствени анкетни лист, који је обухватао све предмете и све наставнике и сараднике, који су изводили наставу и вежбе на наведеним предметима у јесењем семестру школске 2017/2018. године на одговарајућој години студије. На описани начин анкетне листиће о квалитету педагошког рада наставника и сарадника попунило је 259 студената. Извештај о вредновању педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру 2017/18. године показује да је укупна просечна оцена квалитета педагошког рада износила 4,33. Студенти су најзадовољнији припремом наставника за час (4,53) и одржавањем наставе на време (4,51), а најмање су задовољни потстицањем на активно укључивање студената у настави (4,17) и уважавањем обавеза студената приликом одређивања термина за проверу знања (4,20).

Анкетање студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника пролећном семестру школске 2017/2018. године спроведено је у периоду од 06. до 31. октобра 2018. године, такође путем електронског сервиса Факултета, на исти начин као у јесењем семестру школске 2017/18. године. *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада*

наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2017/18. године показује да је анкетања приступило укупно 188 студената. Анкетом о квалитету наставног особа обухваћен је 29 наставник /сарадник (укључујући и предаваче страних језика) који су изводили наставу из обавезних и/или изборних предмета у пролећном семестру шк. 2017/2018. године. Укупна просечна оцена педагошког рада наставника и сарадника износила је 4,46. Студенти су били најзадовољнији припремљеношћу наставника за наставу (просечна оцена 4,61), оценом 4,49 оцењено је редовно одржавање свих облика наставе према утврђеном распореду, док је оценом 4,48 је оцењен исказ који се тиче излагања градива. Најмање задовољство студенти су исказали у погледу подстицања активног учешћа студената у настави (укупна просечна оцена - 4,32).

Анкетирање студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру 2018/19. године обављено је у периоду од 15. до 31. марта 2019. године. Студенти су на два начина могли да се изјасне о педагошком раду наставника и сарадника. Први начин је подразумевао приступање електронском сервису Факултета на горе описан начин, док се други начин састојао у попуњавању анкетних листића на часовима предавања и вежби. Анкетирање је спровела анкетна комисија састављена од сарадника и студената Факултета. Педагошки рад наставника и сарадника оценило је укупно 1213 студената. Анкетом је обухваћено 27 наставника и сарадника који су држали наставу у јесењем семестру школске 2018/19. године. Од тог броја 11 наставника је оцењено одличном оценом (изнад 4,50). Највеће задовољство студенти су исказали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (просечна оцена 4,48) и чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4,45). Најмање задовољство студенти су исказали у погледу уважавања обавеза студената приликом одређивања термина за проверу знања (просечна оцена 4,06).

Из свих напред наведених извештаја о анкетања педагошког рада наставника и сарадника, посебно из рубрике коментари студената, произилази да није било негативних коментара у односу на коректан однос наставника и сарадника према студентима, као ни у односу на њихово пристојно понашање. Исто тако, ни у једном коментару се не помињу увредљиве и дискриминаторске изјаве наставника и сарадника, нити било каква злоупотреба наставе у политичке или верске сврхе.

Стандарди квалитета оцењивања

Полагање испита на Факултету уређено је *Правилником о квалитету и Правилником о испитима*.

Правилник о квалитету садржи, најпре, општа правила о оцењивању, при чему се посебно наглашава да оцењивање мора бити објективно и непристрасно, као и учестало и организовано. Посебно се уређују време оцењивања, облик завршног испита, правила полагања завршног испита, број и начин полагања завршног испита, као и приговор на оцену и поступак по приговору на оцену.

Обезбеђење квалитета у оцењивању студената остварује се редовним праћењем и контролом квалитета у оцењивању и резултата у оцењивању. Контрола квалитета у оцењивању остварује се контролом наставних дневника рада и вредновањем квалитета оцењивања путем анонимног оцењивања од стране студената, док се контрола резултата у оцењивању, односно пролазности на испитима врши на основу извештаја о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима студената, који по окончању октобарског испитног рока саставља Служба за наставу и студентска питања.

Правилником о испитима, који је усклађен и са одговарајућим актом Универзитета у Нишу, ближе су уређени календар испита, листа испитних питања, пријава и полагање испита, недозвољено понашање студената на испиту, оцена на испиту, а нарочито право студента или наставника да захтевају да се испит полаже пред испитном комисијом (после три неуспела полагања истог испита), право студента да тражи полагање испита пред изабраним испитивачем (после 4 (четири) неуспешна полагања истог испита на предмету где постоји само један наставник), право студента да у року од 36 сати од добијања оцене поднесе приговор на добијену оцену, као и право студента да, до краја школске године у којој је испит положен, захтева поништење оцене и поновно полагање испита. На крају је уређено и право испитивача или члана испитне комисије да се изузме од испита.

Контрола квалитета у оцењивању путем контроле наставних дневника рада не може се у потпуности остварити, јер сви наставници не воде уредно наставне дневнике рада, док је контрола квалитета у оцењивању путем анонимног анкетања дипломираних студената обављана приликом поделе диплома. Поред тога, Служба за наставу и студентска питања је у претходном периоду сачињавала извештаје о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима студената, који су били разматрани на седницама Одбора за квалитет и Наставно-научног већа.

Служба за наставу и студентска питања је у претходном периоду сачинила годишње *Извештаје о резултатима оцењивања, односно пролазности студената на испитима*, и то: за 2015/2016, 2016/2017 и за 2017/2018 школску годину. Анализа резултата оцењивања, односно пролазности студената на испитима показује да је пролазност студената на изборним предметима, који чине 1/3 предмета, веома висока (између 80-100%), као и да се пролазност студената на највећем броју преосталих предмета креће у распону од 30-80%. Одбор за квалитет је евидентирао пролазност на предметима која је испод 40%, а посебна пажња била би посвећена предметима са просечном пролазношћу испод 30%. Одбор за квалитет је разматрао поједине случајеве слабије пролазности, али и случајеве где је, упркос релативно високој пролазности на испиту, веома мали број студената положио испит, при чему је одговарајућим катедрама и Наставно-научном већу предлагао да одговарајућим мерама утиче на већу пролазност на појединим испитима.

Према *Извештају о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2015/2016 години* студената који су студирали по новим студијским програмима усвојеним после 2008. године, пролазност која је испод 40% забележена је само **код неколико наставника** (код једног наставника на

предмету Основи економије-28,57%, код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право-31,03%, код једног наставника на предмету Кривично право-29,93% код једног наставника на предмету Буџетско право – 38,46% и код једног наставника на предмету Пенологија-37,50%). Пролазност испод 40% остварена је само **на испитима** из предмета Кривично право-34,89%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2016/2017 години студената који су студирали по новим студијским програмима показује да је пролазност испод 40% забележена **код једног наставника** на предмету Увод у грађанско право и стварно право-26,74%; код оба наставника на предмету Кривично право-25,93% и 36,28% и код једног наставника на предмету Међународно јавно право-37,93%. Пролазност испод 40% остварена је само **на испитима** из предмета Кривично право: 31,57% и на испитима из предмета Увод у грађанско и стварно право: 39,81%. Међу студентима који су студирали по старим студијским програмима пролазност испод 40% забележена је само **на испитима** из предмета Трговинско право - 27,81%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2017/2018 години показује да је пролазност испод 40% код студената који су студирали по новим студијским програмима забележена **код једног наставника** на предмету Увод у грађанско право и стварно право - 25,33% и код једног наставника на предмету Кривично право: 36,60%, при чему не постоји нити један предмет са пролазношћу **на испитима** испод 40%, што је свакако стање које заслужује похвалу. Код студената који су студирали по старим студијским програмима пролазност испод 40% забележена је само **на испитима** из предмета Кривично право-22,22%.

С обзиром на то да је у претходном периоду готово занемарљив број студената захтевао комисијско испитивање, односно полагање испита пред изабраним испитивачем, основано се може претпоставити да је већина наставника оцењивање на испиту обављала објективно и непристрасно.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Компетентност и искуство наставника и сарадника у образовном раду.
2. Примена савремених наставних метода, усклађених са захтевима исхода учења.
3. Висока мотивисаност већине наставника и сарадника за унапређивање квалитета наставног процеса.
4. Редовна информисаност студената о свим сегментима наставе.

Слабости:

1. Оптерећеност наставног процеса великим бројем испитних рокова.
2. Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада.

Могућности:

1. Развијање облика наставе, базиране на савременим технологијама.
2. Стимулисати присуство и активност студената на настави.

Опасности:

1. Недовољност материјалних средстава за реализацију неких наставних активности и материјални положај студената.

в) Процена испуњености Стандарда 5 и предлог корективних мера:

На основу претходно изнетих чињеница и докумената у прилогу може се закључити да је на Правном факултету Универзитета у Нишу испуњен Стандард 5.

Нови студијски програми, нови режим студија и полагања испита, правила о праћењу и оцењивању успеха студената у предиспитним активностима и друга правила у погледу извођења наставе, пружају предуслове за задовољавајући квалитет наставе и већи успех студената у студирању.

Предлажу се и следеће корективне мере:

- Факултет треба да обезбеди стриктну примену правила о обезбеђењу квалитета наставе.

- Факултет треба да у наредном периоду пружи организовану подршку наставницима и сарадницима ради унапређења њихових педагошких способности, посебно за примену интерактивних облика рада и адекватно праћење рада студената и оцењивање њихових знања и вештина.

г) Показатељи и прилози за стандард 5

[5.1. Статут Универзитета у Нишу](#)

[5.2. Статут Правног факултета Универзитета у Нишу](#)

[5.3. Правилник о квалитету](#)

[5.4. Кодекс професионалне етике Универзитета у Нишу](#)

[5.5. Правилник о испитима](#)

[5.6. Извештаји о одржаној настави на основним академским студијама у зимском семестру школске 2016/2017 године, пролећном семестру школске 2016/2017 године, зимском семестру школске 2017/2018 године, пролећном семестру школске 2017/2018 и зимском семестру школске 2018/2019 године](#)

[5.7. Извештаји о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2016/2017, пролећном семестру школске 2016/2017, зимском семестру школске 2017/2018, пролећном семестру школске 2017/2018 и зимском семестру школске 2018/2019 године](#)

[5.8. Извештаји о резултатима оцењивања, односно пролазности студената на испитима, и то: за 2015/2016, 2016/2017 и за 2017/2018 школску годину](#)

[5.9. Распоред предавања и вежби, по семестрима, од октобра 2016, фебруара 2017, октобра 2017, фебруара 2018. и октобра 2018, фебруара 2019. године](#)

Стандард 6

КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Правни факултет Универзитета у Нишу од самог оснивања организује, прати и подстиче научно-истраживачки рад и стратешки је опредељен да перманентно повезује и остварује јединство образовне и научноистраживачке и стручне делатности. На тај начин, Факултет доприноси развоју друштва знања, решавању актуелних друштвених проблема и проблема у функционисању правног система, развоју науке и научног стваралаштва, унапређивању правничког образовања и правне струке, остваривању принципа учења током читавог живота, развоју и усавршавању научног подмлатка, укључивању студената у научно-истраживачки рад, промовисању Факултета као националног и регионалног центра основних, развојних и примењених истраживања у области друштвено-хуманистичких наука, повезивању Факултета са другим научним институцијама у земљи и у иностранству ради размене знања и искустава и рада на заједничким пројектима, повезивању Факултета са правосудним и другим правним и друштвеним институцијама, и стварању бољих материјалних услова за рад и развој Факултета.

Правни факултет је Одлуком Одбора за акредитацију научноистраживачких организација бр. 660-01-00002/22 од 12.07.2016. године, на основу *Закона о научноистраживачкој делатности и Правилника о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације института, интегрисаних универзитета, факултета и центара изузетних вредности*, акредитован као државни факултет у области друштвених наука – право за обављање научноистраживачке делатности.

Научноистраживачки рад Факултета одвија се у оквиру Центра за правна и друштвена истраживања. Стручни орган Центра је Научно веће, а њихова овлашћења регулисана су *Статутом Факултета и Правилником о раду Центра за правна и друштвена истраживања*.

Квалитет научноистраживачког рада остварује се обезбеђивањем услова за научно-истраживачки рад, утврђивањем и доследним остваривањем стандарда у погледу квантитета и квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника и утврђивањем и остваривањем етичких стандарда у научноистраживачком раду.

Обезбеђење услова за научноистраживачки рад остварује се, пре свега, утврђивањем и остваривањем развојне политике, стратегије и планова научно-истраживачког и стручног рада. Факултет усваја, на годишњем нивоу, план научно-истраживачког рада, План развоја и усавршавања научног подматка, план рада Центра за правна и друштвена истраживања, као и план рада Центра за публикације. Сви наведени плански акти усклађени су са стратегијом научног и стручног рада, којом се одређују правци развоја научноистраживачке и стручне делатности Факултета. У том контексту, Факултет је донео и петогодишњи *Програм научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. године*, петогодишњи *Програм развоја научноистраживачког подматка Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. године*, као и *План научног и стручног усавршавања научног подматка Правног факултета Универзитета у Нишу за школску 2016-2017. годину, 2017/2018 и 2018/2019.*

Факултет подстиче и стимулише научноистраживачки и стручни рад и научну продукцију наставника и сарадника тако што у границама својих финансијских могућности обезбеђује литературу, приступ базама података, као и рачунарску и другу опрему која је неопходна за научноистраживачки и стручни рад. Уз то, Факултет има и посебан фонд за научно и стручно усавршавање и презентовање резултата рада својих научних истраживача на научним скуповима у земљи и у иностранству, као и посебан фонд за објављивање резултата научноистраживачког рада (*Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу*).

Резултате индивидуалног и колективног научноистраживачког и стручног рада Факултет објављује, како би их учинио доступним правничкој и широј јавности и на тај начин утицао на развој правне науке и струке. Научне публикације објављују се у оквиру Центра за публикације, чија је делатност уређена *Правилником о раду Центра за публикације*. Издавачки савет Центра за публикације, у складу са утврђеним приоритетима Факултета и финансијским могућностима, доноси годишњи *Издавачки план*. Факултет је издавач двају научних часописа. То су: (1) Зборник радова Правног факултета у Нишу и (2) Правни хоризонти. Зборник радова Правног факултета у Нишу објављује се континуирано од 1962. године и поседује високу категорију М51. Број објављених свезака часописа је 81. Почев од 2018. године, Факултет издаје и научни часопис "Правни хоризонти", који тренутно ужива категорију М53.

Факултет, према годишњем плану рада, организује научне и стручне скупове, при чему стручну и техничку подршку у обављању уређивачких, рецензентских и организационих послова пружају надлежни органи Центра за правна и друштвена истраживања, као и повремена радна тела (уређивачки одбори, организациони одбори и сл.).

Научно-истраживачки рад на Факултету обавља се у складу са универзалним принципима добре научне праксе, која подразумева да се научна истраживања спроводе у складу са најновијим научним достигнућима, да се радови других аутора коректно цитирају, да се резултати истраживања презентују на начин који обезбеђује њихову проверу и да се критичност и егзактност, као битне карактеристике научног рада, примењују у свим фазама

научноистраживачког рада. Сви наставници и сарадници дужни су да поштују принципе добре научноистраживачке праксе, а Факултет је дужан да младе сараднике упозна са принципима добре научне праксе одмах по заснивању радног односа. Факултет је усвојио *Етички кодекс научноистраживачког рада*, којим су утврђени етички стандарди у обављању научноистраживачке делатности на Факултету, облици недозвољених понашања у научноистраживачком раду, санкције и академске мере у случају недозвољеног понашања, као и поступак у коме се оне изричу.

Наставници и сарадници Факултета који су засновали радни однос са пуним радним временом дужни су да одговарајући део свог радног времена посвете свом научном и стручном усавршавању, научноистраживачком раду, писању уџбеника и другог наставног материјала и усавршавању научног подмлатка. Планом научноистраживачког рада Факултета утврђује се минималан број научних и стручних радова које је наставник, односно сарадник дужан да објави у току академске године, као и минимални број научних и стручних скупова на којима треба да учествује.

Квалитет научноистраживачког и стручног рада обезбеђује се контролом спровођења развојне политике, стратегије и усвојених планова научноистраживачког и стручног рада и њиховим кориговањем, евидентирањем и вредновањем резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника у циљу утврђивања и праћења њихове научне компетенције, доследном применом правила о рецензирању научних радова, као и вредновањем научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника у поступку избора у звања.

Контрола спровођења развојне политике, стратегије и планова рада врши се на крају сваке академске године, кроз контролу реализације планова рада факултетских центара, кроз контролу реализације индивидуалних планова рада и контролу укупног научноистраживачког и стручног рада.

Факултет, преко својих органа и центара, континуирано прати и вреднује резултате научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника, разматрањем њихових извештаја и утврђивањем научне и стручне компетенције наставника и сарадника, што се обавља у складу са *Правилником о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научноистраживачког рада*.

Системска евиденција података о научно-истраживачком раду наставника и сарадника доступна је преко апликације НПАО (Научне публикације и ументичке референце академског особља), која је у надлежности Универзитета у Нишу. Наведена евиденција је доступна на следећој адреси: <https://www.npao.ni.ac.rs/pravni-fakultet>. Резултати научноистраживачког рада који су сакупљени путем апликације НПАО представљају једну од кључних показатеља успеха и квалитета рада истраживача који су запослени на Правном факултету. Универзитет у Нишу тренутно ради на увођењу Дигиталног репозиторијума који ће заменити НПАО систем.

Наставници и сарадници Факултета дужни су да, на почетку сваке академске године, својој Катедри и Центру за правна и друштвена истраживања

поднесу извештај о планираним активностима на пољу научно-истраживачког и стручног рада. Такође, наставници и сарадници дужни су да, на крају сваке академске године, својој Катедри и Центру за правна и друштвена истраживања поднесу извештај о реализованом научноистраживачком и стручном раду. Уз извештај о научном и стручном раду, наставник, односно сарадник, дужан је да поднесе прилоге којима документује свој научни и стручни рад.

У оквиру Центра за правна и друштвена истраживања формирана је Комисија за праћење резултата научног и стручног рада наставника и сарадника, која сваке године, на основу података из годишњих извештаја наставника и сарадника о научно-истраживачком раду, врши категоризацију радова, утврђује број бодова за сваки облик рада, као и укупан број бодова на основу којих се утврђује научна компетенција наставника и сарадника. Комисија, у складу са одредбама Правилника о квалитету, припрема годишњи извештај о резултатима научно-истраживачког рада, који доставља катедрама, продекану за наставу, Наставно-научном већу и Одбору за квалитет.

Сви радови настали као резултат научноистраживачког рада наставника и сарадника, као и сви радови са научних и стручних скупова, које објављује Факултет, подлежу поступку рецензирања који је анониман, с тим што рад може бити објављен само ако има две позитивне рецензије.

Поступак за утврђивање добре научне праксе спроводе надлежни органи Факултета, у складу са одредбама Етичког кодекса научноистраживачког рада.

Током 59 година континуираног рада Факултет је, самостално или у сарадњи са другим установама у земљи и иностранству, реализовао низ научно-истраживачких пројеката, који су дали значајан допринос развоју правне науке.

Наставници и сарадници Факултета учествују као истраживачи на већем броју националних, регионалних и међународних пројеката.

Факултет самостално реализује два пројекта:

1. *Усклађивање права Србије са правом Европске уније*, који финансира Правни факултет Универзитета у Нишу у периоду 2013 – 2018. године. Реализација поменутога пројекта продужена је до 31. 12. 2019. године;

2. *Заштита људских и мањинских права у европском правном простору*, (бр. 179046), носилац Пројекта Правни факултет Универзитета у Нишу, који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије, период 2011–2014. године (трајање Пројекта продужено до 31.12.2019. године);

Факултет припада мрежи правних факултета југоисточне Европе (SEELS (South East European Law School Network)). У оквиру мреже правних факултета југоисточне Европе, Факултет учествује у следећим пројектима:

1. EU Cluster of Excellence in EU and International Law, 2015–2018;

2. SEE Law Journal, January 2014, November 2014 and third edition 2015/16;

3. Пројекат “Reflecting ethnic heterogeneity and tolerance towards national minorities in legal education in South East Europe and Germany”, финансиран у оквиру DAAD call “DIALOGUE IN HIGHER EDUCATION WITH THE COUNTRIES OF THE WESTERN BALKANS 2016-2017”. Овај пројекат финансира Немачка организација за академску размену, The German Academic Exchange Service (DAAD). Контакт особа са Правног факултета у Нишу: Доц. др Маја Настић. Доц. др Маја Настић

учествовала је и на првој пројектној активности, припремној радионици, одржаној у Београду, 11. и 12. маја 2017. г.

4. Пројекат SEELS Network Database, радионица за библиотекаре чланова Силса. На овој радионици заједно су одржане две радионице из посебних пројеката (SEE | EU Cluster of Excellence in EU and International Law и SEELS Network Database Project). Учесник са нашег факултета: Весна Станојевић, Управница библиотеке Факултета.

5. Пројекат “Strengthening EU Legal Studies in South East Europe” (supporting SEE Law Journal), финансиран у оквиру Erasmus+ Jean Monnet: Support to Associations – Састанак Уређивачког одбора Силсовог часописа. Издавање часописа подржава с и пројектом “Strengthening EU Legal Studies in South East Europe”(Erasmus+ Jean Monnet: Support to Associations Programme of the European Union). Састанак је одржан у Скопљу, учествовала је доц. др Ивана Симоновић, чланица Уређивачког одбора.

6. Покретање пројекта “Regional Cooperation between Law Faculties to Improve Protection against Discrimination – Course Development”. Ово је наставак окончаног пројекта о заштити од дискриминације, “Legal Protection against Discrimination in South East Europe” (на пројекту је објављен посебан зборник: Publication). Пројекат је у припреми, наш представник биће доц. др Анђелија Тасић.

7. Подношење предлога пројекта „Challenges for Europe“. Позив је објавила Фондација Волксваген (The Volkswagen Foundation). Факултет је део конзорцијума који предводи Европски институт Универзитета у Сарбрикену. Чланови конзорцијума су и Правни факултет Универзитета у Кракову и Институт за људска права Лудвиг Болцман (Ludwig Boltzmann Institute for Human Rights).

8. Покретање пројекта „Access2Justice4All: Clinical Legal Education – Supporting the Access to Justice in South East“. Овај нови пројекат је из области клиничког правног образовања. Представница Факултета је доц. др Ивана Симоновић.

9. Припрема пројекта у вези са унапређењем студија о праву Европске уније, на позив који је објавио регионални Фонд за Западни Балкан.

Факултет је председавао мрежи правних факултета југоисточне Европе, а у оквиру поменуте мреже, Факултет је остварио и друге активности:

1. Летња школа Заштита етничких мањина (Дурес, Албанија) *Summer School Protection of Ethnic Minorities*

Летња школа је организована у сарадњи са Силсовим дугогодишњим партнером - Европским институтом из Сарбрикена у Немачкој, а финансирала ју је немачка организација за академску сарадњу (DAAD). У њој је учествовало 18 студената са партнерских факултета и Европског института. Представница Правног факултета у Нишу била је студенткиња Јована Анђелковић. Професор др Маја Настић учествовала је у радионици Summer School Reflecting Ethnicity, одржаној у Београду, пре ове летње школе. На крају летње школе, објављена су скрипта са одржаним предавањима.

2. Регионална сарадња партнерских факултета на побољшању заштите од дискриминације и утврђивању јединственог курикулума у области

антидискриминационог права *Regional Cooperation between Law Faculties to improve Protection against Discrimination - Curriculum Development*

Ово је својеврсни наставак пројекта Правна заштита од дискриминације у југоисточној Европи, на ком је Силс сарађивао са новим партнером - Институтотом за људска права Лудвиг Болцман, из Беча. Пројекат је финансирао ГИЗ.

Циљ пројекта је развијање најбољег јединственог модела предмета о правној заштити од дискриминације, који би могао да се уврсти у наставне планове и програме партнерских факултета, било као обавезни било као изборни предмет. Одржане су две радионице за предаваче (у Београду - у октобру 2017. и у Загребу - у мају 2018), на којима су они одредили програм по ком су радили са студентима на зимској школи, одржаној у Београду јануара 2018.

Наша предавачица и учесница радионице била је доц. др Анђелија Тасић. На зимској школи учествовали су студенти Катарина Николић и Никола Николић.

3. Клиничко правничко образовање - подршка приступу правди у земљама југоисточне Европе *Clinical Legal Education - Supporting the Access to Justice in South East Europe*

У пројекту, поред Силса и Европског института из Сарбрикена, учествује и Правни факултет у Бањалуци. Циљ пројекта је успостављање и развијање регионалне сарадње између правних клиника на факултетима. До сада, одржани су радни састанак у Бањалуци и, у Београду, обука студената и наставника за рад са клијентима правних клиника. На обуци учествовали су студенти Исидора Милић и Александар Михајловић.

Новембра дванаестог 2018. г., у Осијеку, одржан је округли сто, на ком су, најпре, размењена искуства факултета са овим обликом практичне наставе студената, да би се потом дискутовало о најбољим методама рада правних клиника. Наш представник била је асистенткиња Милица Вучковић.

4. Еразмус + Жан Моне - Унапређење правних студија у земљама југоисточне Европе

Erasmus + Jean Monnet Support to Associations - Strengthening the EU Law Studies in SEE

Ово је први Силсов пројекат који финансијски подржава Европска унија и везан је за часопис који ова мрежа објављује од свог оснивања. Пројекат траје три године. У првој години спровођења, 2017, објављен је један број часописа, за ову и наредну годину планирано је објављивање још по два броја.

У 2017. почела је да ради веб платформа на којој су доступне све информације о часопису и објављени бројеви. Одржана су и два састанка чланова Уређивачког одбора: у Скопљу, у фебруару 2017, и у Београду, у септембру 2018, на којима је учествовала доц. др Ивана Симоновић, чланица Одбора са нашег факултета. На првом састанку чланови Уређивачког одбора утврдили су правила уређивачке политике и одредили изглед и структуру часописа, док су на другом састанку одобрили да се за ову годину објави двоброј и упути нови позив за пријем радова за наредни број.

Осим објављивања часописа, пројекат обавезује да се на сваком факултету одрже Дани права ЕУ, у периоду од новембра 2018. до јануара 2019. Факултет је слободан да одабере датум и активност којом ће промовисати право ЕУ и идеју приступања овој организацији. У току 2019. године, Дани права ЕУ одржани су на нашем факултету.

5. Кластер изузетних у области међународног и права ЕУ *SEE EU Cluster of Excellence in International and EU Law*

Овај пројекат спроводи се већ трећу годину заредом, у сарадњи са Европским институтом из Сарбрикена. Обухватио је: летње школе, обуке о учењу на даљину (e-learning), међубиблиотечку сарадњу, колоквијуме за докторанде, истраживачке боравке наших наставника, сарадника и студената. Захваљујући успешној реализацији, пројекат се наставља у наредне две године (2019. и 2020), такође под покровитељством DAAD-а.

Учесници у пројектним активностима: проф. др Дејан Вучетић, проф. др Маја Настић и доц. др Михајло Цветковић (колоквијум за докторанде, децембар 2017 и обука о учењу на даљину. јун 2018); проф. др Александар Мојашевић, доц. др Сања Марјановић, асистенткиња Марија Драгићевић и студенткиња Марија Милојевић (истраживачки боравак); студенти Јелена Антић, Никола Митровски и Стефан Влатковић (летња школа из Права умне својине, јул 2018).

6. Образовање ради напретка - регионална сарадња на побољшању студија из Права ЕУ *Education4Progress: Regional Cooperation to improve EU Law Teaching* Ово је други пројекат који Силс финансира из сопствених средстава и први на ком сарађује са новим партнером, Фондом за западни Балкан (Western Balkans Fund). Циљ је унапређење наставе и наставних метода у области права ЕУ. За наш факултет од нарочите је важности, зато што је код нас, четрнаестог новембра 2018. г., одржана најважнија пројектна активност - регионална радионица, суштински, радни састанак, на ком су учествовали представници правних факултета из Београда, Загреба, Осиека, Сарајева, Зенице, Скопља, Штипа и Тиране. Представљени су појединачни извештаји о студијама права ЕУ на партнерским факултетима, на основу којих ће се утврдити конкретне препоруке за уједначавање курикулума и побољшање наставе на предметима у којима се изучава било који део права ЕУ. Резултати ове радионице објавиће се у посебном зборнику. Наши учесници радионице били су: проф. др Небојша Раичевић, проф. др Маја Настић, доц. др Ивана Симоновић, доц. др Сања Марјановић и асистенткиња Сања Ђорђевић Алексовски.

У септемру 2018. године Силс је објавио други позив за пријављивање пројеката који ће се финансирати из сопствених средства Мреже. Правни факултет у Нишу пријавио је два пројекта: *Правни положај и заштита међународно расељених лица, избеглица, азиланата и правно невидљивих лица* и *Заштита права маргинализованих група*.

Првонаведени пројекат обухвата обуку јавних службеника који пружају правну помоћ миграната (на тзв. мигрантској рути; у Србији - Ниш, Пирот и Врање); израду националних извештаја и њихово представљање на научној конференцији (на Правном факултету у Нишу, 2020. године) и објављивање приручника за рад јавних службеника у пружању правне помоћи мигрантима и њиховој заштити. На овом пројекту, који ће трајати две године (2019 - 2020), наш факултет сарађиваће са правним факултетима из Скопља, Осиека и Зенице.

Други пријављени пројекат предвиђа летњу школу као средишњу активност.

Пројекат "Правни положај и заштита међународно расељених лица, избеглица, азиланата и правно невидљивих лица" је оцењен као бољи пријављени пројекат и победник је конкурса. У току је припрема за реализацију пројекта.

Предлог новог пројекта у области медијског права *Media Law, Democratization and the EU Accession Process*.

У сарадњи са Програмом HELP (The Human Rights Education for Legal Professionals Program (HELP)), Силс је организовао радионицу за обуку тренера у коришћењу ХЕЛП-ових програма намењених унапређењу студија права. Радионица је одржана на Правном факултету у Београду, 6. и 7. новембра 2018. године, и на њој су учествовали продеканка за наставу и научни рад, проф. др Маја Настић, доц. др Михајло Цветковић и доц. др Анђелија Тасић.

У Сарбрикену седамнаестог децембра 2018. г. одржан је радни састанак управника библиотека са партнерских факултета, уз учешће Ненада Милошевића, управника библиотеке Правног факултета у Нишу. Овим састанком наставља се регионална сарадња наше библиотеке са библиотекама факултета чланова Мреже.

У децембру 2018. наш факултет посетили су представници правних факултета из Азербејџана, Јерменије и Грузије. Представили смо им резултате рада Факултета у оквиру Силса и досадашња искуства у сарадњи са партнерским факултетима - члановима Силса. Разлог њихове посете јесте иницијатива организације ГИЗ (која је помогла оснивање и рад Силса) да се, по угледу на ову мрежу, на сличан начин повежу и наведени правни факултети и, евентуално, приступе Силсу.

У сарадњи са другим установама, Факултет је реализовао седам пројеката, које финансира Министарство просвете и науке Републике Србије:

1. *Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција* (бр. 179074), носилац Пројекта Филозофски факултет Универзитета у Нишу;

2. *Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту* (бр. 179076) носилац Пројекта Факултет политичких наука Универзитета у Београду;

3. *Развој методологије евидентирања криминалитета као основа ефикасних мера за његово сузбијање и превенцију* (бр. 179044), носилац Пројекта Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду;

4. *Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије* (бр.179013), носилац Пројекта Машински факултет Универзитета у Нишу;

5. *Криминал у Србији: феноменологија, ризици и могућност сцоцијалне интервенције* (бр. 47011), носилац Пројекта Институт за криминолошка и социолошка истраживања у Београду;

6. *Превентивни, терапијски и етички приступ претклиничким и клиничким истраживањима гена и модулатора редокс ћелијске сигнализације у имунском, инфламаторном и пролиферативном одговору ћелије* (бр. 41018), носилац Пројекта Медицински факултет Универзитета у Нишу;

7. *XXI век – век услуга и услужног права* (бр. 179012), носилац пројекта Правни факултет Универзитета у Крагујевцу;

У оквиру TEMPUS програма, Факултет је реализовао три пројекта:

1. TEMPUS пројекат (бр. 530730) „Развој тренинг програма усмерених на јавне политике ЕУ у контексту европских интеграција“ (“Development of Policy-Oriented Training Programmes in the Context of the European Integration” – DEPOCEI). Поред Правног факултета у Нишу на овом пројекту још учествују: Универзитет Рокемтон (В. Британија), Универзитет у Аликантеу (Шпанија), Политехнички

институт у Кеирији (Португалија), Мрежа института и факултета јавне администрације у централној и источној Европи (Братислава - Словачка), Универзитет у Београду, Универзитет Црне Горе, Универзитет у Сарајеву, Универзитет у Тузли и Београдска отворена школа. Пројекат је реализован у периоду од 15. 10. 2012. – 15. 04. 2016. године.

2. *RODOS (Restructuring of Doctoral Studies in Serbia)*, grant number 787517.36, reference number 544093-2013, координатор пројекта Конференција универзитета Србије (КОНУС), период 01.12.2013–30.11.2016. године;

3. *SUPUS (Strengthening of Internationalisation Policies at Universities in Serbia)*, grant number 712362.87, reference number 544538-2013, координатор пројекта Универзитет у Новом Саду, период 01.12.2013–30.11.2016. године;

Факултет, у оквиру ERASMUS+ програма реализовао и Пројекат *Re@WBC Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region*, grant number 866820.0, reference number 561586-2015, чији је координатор Универзитет у Нишу, а који се реализује у периоду 15.10.2015–14.10.2018. године.

Поред наведених, наставници и сарадници Факултета учествовали су у претходном периоду и у следећим пројектима:

1. Научно-истраживачки пројекат "Превентивни, терапијски и етички приступ преклиничким и клиничким истраживањима гена и модулатора редокс ћелијске сигнализације у имунском, инфламаторном и пролиферативном одговору ћелије", који се реализује на Медицинском факултету Универзитета у Нишу (број уговора 41018), уз подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја (2011-2019).

2. Пројекат SEE EU Cluster of Excellence in European and International Law (within the framework of the DAAD funded programme Strategic Partnership and Thematic Networks (2015-2018).

3. Пројекат Strengthening the EU Law Studies - SEE Law Journal project (финансиран у оквиру европског програма EU Erasmus + Jean Monnet Activities programme), (2017-2020).

4. Пројекат Clinical Legal Education Supporting the Access to Justice in South East Europe (пројекат се остварује сарадњом Мреже правних факултета Југоисточне Европе (SEELS), Europa Institute Saarland University и Правног факултета у Бањој Луци (почев од 2018).

5. Пројекат Education4Progress: Regional Cooperation to improve EU Law Teaching;

6. Образовање ради напретка - регионална сарадња на побољшању студија из Права ЕУ (2018);

7. „Мобилна правна клиника“, који финансира Амбасада Краљевине Холандије 2017-2020;

8. "Будућност слободe информација у Србији", Партнери за демократске промене;

9. „Подизање капацитета адвокатуре за поступање у кривичним поступцима“, Партнери за демократске промене;

10. „Одржива примена Законика о кривичном поступку у Србији“, Партнери за демократске промене;

11. „Отворена врата правосуђа“, YUCOM;
12. „Osnaživanje pravnih klinika za praćenje anti-korupcijskih suđenja“, YUCOM;
13. Medjunarodni projekat "Konflikt i koegzistencija. Pravni poredak jugoistočne Evrope u XIX i XX veku" Maks-Plank Institut za evropsku pravnu istoriju, Frankfurt na Majni 2017.
14. Конкурс ЕРАСМУС+ програма Универзитета у Нишу за стипендирање мобилности наставног особља;
15. DEVELOPMENT OF COLLECTIVE REDRESS FOR CONSUMERS IN SOUTH EAST EUROPE -Collective redress in Consumer protection in Serbia. Овај међународни пројекат подржан од стране Deutsche gesellschaft fur internationale Zusammenarbeit (GIZ).;
16. "Криминалитет у Србији – феноменологија, ризици и могућности социјалне интервенције" – Институт за криминолошка и социолошка истраживања у Београду у периоду 2010-2018. године;
17. ERASMUS+ project No. 561586-EPP-1-2015-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP Enhancement of HE Research Potential Contributing to Further Growth in the WB Region (Re@WBC) реализован у периоду од 2015-2018. године;
18. SEE EU Cluster of Excellence in European and International Law (within the framework of the DAAD funded programme „Strategic Partnership and Thematic Networks“, 2015-2018);
19. Education4Profess. Regional Cooperation to Improve EU Law Teaching (2018) реализован у оквиру SEELS network (South East European Law School);
20. ERASMUS+ KA107 (teaching staff mobility program na Univerzitetu St.Kliment Ohridski u Sofiji, mart 2019);
21. ERASMUS+ KA107 (teaching staff mobility program na Univerzitetu St.Kliment Ohridski u Sofiji, mart 2018);
22. The legal status and protection of Internationally Displaced Persons, Refugees, Asylum Seekers and 'Invisible' Persons without ID , funded by the SEELS;
23. Project „Education4Progress: Regional Cooperation to Improve EU Law Teaching“ Носилац пројекта – Мрежа правних факултета југоистичне Европе – SEELS. Пројекат је реализован у периоду 01. 04. 2018. – 31. 12. 2018. године;
24. Пројекат „Правна клиника против дискриминације“ (пројекат је финансиран од стране Канцеларије Високог комесара УН за људска права - ОНCHR. Носилац пројекта - Правни факултет Универзитета у Нишу. Пројекат је реализован у периоду 2016. –2018. године;
25. Пројекат „Интеграција и правно оснаживање младих Рома и Ромкиња у граду Нишу“, (пројекат је финансиран од стране Фондације за отворено друштво. Носилац пројекта - Правни факултет Универзитета у Нишу. Пројекат је реализован у периоду 30. 04. 2018. – 30. 04. 2019. године;
26. Пројекат „Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту“, носилац пројекта - Факултет политичких наука Факултет политичких наука Универзитета у Београду (пројекат финансира Министарство просвете и науке Републике Србије - бр. 179076). Пројекат се реализује у периоду 2010-2019. година;
27. "Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије" (бр. 179013), који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

28. Legal Protection against Discrimination in South East Europe, SEELS, 2017-2018;

29. Пројекат: "Културни и етнички односи на Балкану – могућности регионалне и европске интеграције", пројекат (1310), Министарство за науку, технологију и развој;

30. Пројекат: Макропројекат "Стварање услова за развој модерног правног и друштвеног-економског система Србије као демократске државе" Правни факултет Универзитета у Нишу;

31. Naučno-istraživački projekat „Zaštita majki koje su protupravno odvele dijete: ispreplitanje obiteljskog nasilja i roditeljske otmice djeteta – POAM.“ Projekt finansira Europska komisija, Uprava za pravosuđe i potrošače, u okviru Programa za prava, jednakost i državljanstvo (Reg. br. 810373-POAM-REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG2017). Koordinator projekta je Univerzitet u Aberdinu, a projektni partneri su Univerzitet Ludwig Maximilians u Minhenu, Univerzitet Bicocca u Milanu i Pravni fakultet u Osijeku (01.01.2019-31.12.2020);

32. Interdisciplinary short cycle programs in public policy making and analysis (PPMA), Project Reference 598596-EPP 1-2018-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP, финансираном од стране Ерасмус+ програма Европске уније.

На пројекту који финансира Факултет, ангажовани су сви наставници и сарадници.

Факултет је у протеклом периоду организовао научне скупове, од којих највећи број има карактер научних скупова од међународног значаја и са међународним учешћем. Радови са ових скупова публиковани су у тематским зборницима радова, што је омогућило дисеминацију научног знања и идеја. Од 1994. године на Факултету се развија општи семинар „Српска цивилистика“, у оквиру кога је одржан низ скупова и семинара посвећених српском грађанском праву. На Факултету се, такође, од 2001. године, организује Сталним семинар о праву Европске уније, а од 2010. године, Семинар посвећен актуелним темама из медицинског права. У досадашњем периоду, на Факултету, организовано је низ стручних семинара и обука намењени правницима практичарима (програми припрема за полагање правосудног испита, испита за стечајне управнике, испита за нотаре и др).

Наставници Факултета ангажовани су у раду радних група за припрему нацрта закона и као експерти-консултанци у реформским пројектима надлежних министарстава. Наставници Факултета су чланови редакција међународних и националних часописа и ангажовани су на рецензији радова у многобројним часописима.

Правни факултет Универзитета у Нишу остварио је дугогодишњу и успешну сарадњу са бројним високошколским институцијама у иностранству, као што су:

1. Правни факултет Универзитета у Киеву;
2. Универзитет „Дружба Народов“, Москва;
3. Правни факултет Универзитета „Св. Климент Охридски“, Софија;
4. Правни факултет у Темишвару;
5. Правни факултет „Јустинијан први“ Универзитета „Св. Ђирило и Методије“ у Скопљу;

6. Правни Факултет Универзитета у Бањој Луци;
  7. Правни факултет Универзитета „Тарас Шевченко“ у Киеву;
  8. Правни факултет Универзитета у Салзбургу;
  9. Правни факултет „Јарослав Мудри“, Новгород;
  10. Правни факултет Универзитета у Марибору;
  11. Факултет за државне и европске студије у Подгорици;
  12. Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву – Пале;
  13. Универзитетски центар Лугано и Међународна организација за науку и културу;
  14. Међународни независни еколошко-политиколошки универзитет у Москви;
  15. Правни факултет Свеучилиштва Josipa Jurja Strossmayera у Осијеку.
- Сарадња се релизује у областима: размене објављених публикација; усавршавања наставника и сарадника; учешћа у одређеним облицима наставе; сарадње студентских асоцијација.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Укупно 89,79% наставника и сарадника укључено је у научно-истраживачки пројекат, који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.
2. Високе научне компетенције наставника и сарадника.
3. Развијена међународна сарадња са сродним институцијама.
4. Плодна издавачка делатност Факултета.

Слабости:

1. Недовољно учешће наставника и сарадника у међународним пројектима.

Могућности:

1. Повећање броја објављених SCI-индексираних радова.
2. Активније укључивање у међународне пројекте.

Опасности:

Перманентно заостајање издвајања средстава за потребе науке и образовања на нивоу Републике.

в) Процена испуњености Стандарда 6 и предлог корективних мера

На основу изнетих чињеница о организацији и резултатима научно-истраживачког рада и докумената у прилогу, закључује се да је на Правном факултету Универзитета у Нишу испуњен Стандард 6.

У наредном периоду потребно је унапредити сарадњу са домаћим и страним научно-истраживачким установама ради реализације заједничких пројеката.

Од посебне важности је веће подстицање наставника и сарадника за веће учествовање у конкурсима за међународне пројекте и пружање помоћи у изради пројектне документације.

з) Показатељи и прилози за стандард 6

- [6.1. Одлука Министарства науке Републике Србије број 660-01-00002/22 од 12.07.2016. године о акредитацији Правног факултета као државног факултета у области друштвених наука – право за обављање научноистраживачке делатности](#)
  - [6.2. Закон о науци и истраживањима](#)
  - [6.3. Статут Факултета](#)
  - [6.4. Правилник о раду Центра за правна и друштвена истраживања](#)
  - [6.5. Правилник о раду Центра за публикације](#)
  - [6.6. Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научно-истраживачког рада](#)
  - [6.7. Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу](#)
  - [6.8. Етички кодекс научноистраживачког рада](#)
  - [6.9. Програм научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. године](#)
  - [6.10. Програм развоја научноистраживачког подмладка Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. године](#)
  - [6.11. План научног и стручног усавршавања научног подмлатка Правног факултета Универзитета у Нишу за школску 2016-2017. годину](#)
  - [6.12. План рада Центра за правна и друштвена истраживања за 2017, 2018. и 2019. годину, у оквиру Програма рада Факултета за 2017, 2018. и 2019. годину](#)
  - [6.13. План рада Центра за публикације за 2017, 2018. и 2019. годину, у оквиру Програма рада Факултета за 2017, 2018. и 2019. годину](#)
  - [6.14. Програм научноистраживачког рада за 2017, 2018. и 2019. годину, у оквиру Програма рада Факултета за 2017, 2018. и 2019. годину](#)
  - [6.15. Назив и евиденциони број Научно-истраживачког пројекта, који финансира Министарство просвете и науке, чији је руководилац наставник стално запослен на Правном факултету Универзитета у Нишу](#)
  - [6.16. Списак наставника и сарадника, запослених на Факултету, учесника у пројектима, које је финансирало Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије, за период 2006–2010. године и које у пројектном циклусу од 2011 до 2019. године финансира Министарство за просвету и науку Републике Србије](#)
  - [6.17. Табеларни приказ опреме, у власништву Факултета, која се користи за научно-истраживачки рад](#)
  - [6.18. Списак објављених уџбеника, монографија и осталих публикација, чији су аутори или уредници наставници Правног факултета Универзитета у Нишу](#)
  - [6.19. Уговори о сарадњи, које је Правни факултет Универзитета у Нишу до сада закључио са другим институцијама, у земљи и иностранству](#)
- [Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

[Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)

[Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата](#)

[Табела 6.4. Списак SCI/ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период](#)

[Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати\) у високошколској установи у претходне три школске године](#)

[Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

[Табела 6.7. Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља](#)

Стандард 7

КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Стандарди квалитета наставника и сарадника, као и поступци за њихово обезбеђивање дефинисани су *Правилником о квалитету*, док су критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника предвиђени *Законом о високом образовању*, *Препорукама Националног савета за високо образовање*, *Статутом Универзитета*, *Статутом Факултета*, *Правилником о условима, и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу* ("Гласник Универзитета у Нишу", бр. 2/2018), *Ближим критеријумима за избор у звања наставника* ("Гласник Универзитета у Нишу", бр. 3/2017), *Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања сарадника Правног факултета у Нишу* ("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 253а/2018), као и *Правилником о условима, начину и поступку избору сарадника ван радног односа - демонстратора* ("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 262/2019).

Правилником о квалитету одређени су стандарди квалитета наставника и сарадника који се односе на њихове стручне и педагошке компетенције, на квалитет њихове личности, као и на њихов однос према Факултету.

Наставници и сарадници Факултета су, пре свега, високо оспособљени за наставни, научно-истраживачки и стручни рад, мотивисани су да максимално допринесе развоју науке и научног стваралаштва и да интегришу нова научна сазнања у наставни процес, као и да својим моралним квалитетима допринесе изградњи савременог друштва. Уз то, наставници и сарадници факултета оспособљени су и за примену савремених наставних метода и мотивисани су за организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената, за разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, за примену интерактивних и иновативних метода наставе, за развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, као и за коришћење савремених информационих технологија и дидактичких средстава у настави.

Свему томе треба додати да се од наставника и сарадника Факултета очекује да у комуникацији са студентима буду коректни, праведни и објективни, да испољавају спремност на сарадњу и пружање помоћи у раду, да буду доследни

у поштовању договорених правила, као и да су привржени и одани Факултету и да доприносе његовом развоју и угледу у академској и друштвеној заједници.

Подаци о наставницима и сарадницима Факултета доступни су јавности на Интернет страници Факултета, а *Књига наставника* је саставни део прилога у документацији за акредитацију студијских програма.

Квалитет наставника и сарадника остварује се различитим поступцима, а нарочито: вођењем адекватне кадровске политике, доследном применом критеријума за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима, перманентним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и сталним подизањем нивоа педагошких и дидактичко-методичких, али и управљачких и комуникацијских компетентности наставника и сарадника.

Кадровска политика Факултета је дугорочна и адекватна, што обезбеђује развој Факултета као образовне и научне институције, као и довољан број квалитетних наставника и сарадника. На свим обавезним предметима из којих се изводи настава, Факултет има изабраног наставника у сталном радном односу, с тим што на већини обавезних предмета, осим на три (Трговинско право, Римско право и Породично право), Факултет има по два наставника или наставника и сарадника. Тиме се значајно премашује стандард од најмање 70% наставника у сталном радном односу.

Иначе, Факултет има у сталном радном односу 45 наставника и 4 сарадника, тако да однос укупног броја студената који се уписују на акредитованим студијским програмима 2685 (основне академске студије – $600 \times 4 = 2400$; мастер академске студије – $100 + 50 = 150$; докторске академске студије – $45 \times 3 = 135$) према 45 наставника Факултета износи 0.01.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се, пре свега, поштовањем поступка и услова за избор наставника и сарадника који су утврђени унапред, а истовремено су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак и услови за избор наставника и сарадника уређени су, најпре, Законом о високом образовању и Препорукама Националног савета за високо образовање, а затим и Статутом и другим општим актима Универзитета и Факултета, као и *Правилником о условима, и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу ("Гласник Универзитета у Нишу", бр. 2/2018)*, *Ближим критеријумима за избор у звања наставника ("Гласник Универзитета у Нишу", бр. 3/2017)*, *Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања сарадника Правног факултета у Нишу ("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 253а/2018)*, као и *Правилником о условима, начину и поступку избору сарадника ван радног односа – демонстратора ("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 262/2019)*.

Факултет је, у претходном периоду, приликом избора наставника и сарадника, доследно примењивао правила о условима и критеријумима за избор наставника и сарадника, а поступак је спроводио уз доследно поштовање правила којима је регулисан поступак избора. Приликом избора кандидата у звање наставника, Факултет је посебно пратио и вредновао резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и

развоју других делатности Факултета, резултате педагошког рада кандидата, резултате постигнуте у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, као и повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

Задовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника обезбеђује се и сталним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и подизањем нивоа њихових педагошких дидактичко-методичких способности.

Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима услове за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем информисања наставника и сарадника о конкурсима за стипендије, информисања наставника и сарадника о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству. Осим тога, наставницима и сарадницима обезбеђује се литература, приступ базама података, библиотечким ресурсима на Интернету и другој научној инфраструктури, а успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама, омогућује се и размена наставника и сарадника, као и припрема и реализација заједничких пројеката. Уз све то, Факултет одобрава плаћена одсуства наставницима и сарадницима ради студијских боравака, специјализација и учешћа на научним и стручним скуповима и партиципира у финансирању њиховог научног и стручног усавршавања.

Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника Факултета финансира се из средстава Факултета која се, у складу са *Правилником о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу ("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 208/2013)*, утврђују финансијским планом Факултета. Овим Правилником се утврђују облици усавршавања које Факултет финансира, као и износи средстава који се наставницима и сарадницима одобравају за усавршавање. По обављеном усавршавању, запослени подноси писмени извештај, а у случају дужег студијског боравка запослени подноси извештај и Наставно-научном већу.

Праћење и оцењивање квалитета научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именовања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета, посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада кандидата. Уз то, праћење и оцењивање квалитета научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника остварује се и преко њихове обавезе да подносе годишњи извештај о научном и стручном усавршавању, који се разматра и усваја на седници катедре и седници Наставно-научног већа.

У циљу сталног унапређивања њихових педагошких и дидактичко-методичких способности, Факултет је организовао више курсева, радионица и других видова обуке за своје наставнике и сараднике, тако да је већина наставника и сарадника оспособљена да организује и управља наставом, да разуме и уважава индивидуалне разлике међу студентима и различите стилове учења, да примењује интерактивне и иновативне методе наставе, да развија инструменте за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, као и

да користи савремене информатичке технологије и дидактичка средства у настави. Уз то, Факултет обезбеђује да сваки сарадник у настави пре укључивања у наставни процес заврши базичан курс у области наставне педагогије, дидактике и методике.

Праћење и оцењивање квалитета педагошких и дидактично-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именовања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета, посебно вреднују резултати ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, резултати педагошког рада кандидата, као и резултати постигнути у обезбеђивању научно-наставног подмлатка. У истом поступку своју улогу у праћењу и оцењивању квалитета педагошких и дидактично-методичких способности наставника и сарадника има и Студентски парламент, јер се и од њега тражи да да своје мишљење о педагошком раду наставника и сарадника.

Посебан облик редовног праћења и оцењивања предашког рада наставника и сарадника представљају и студентске анкете о вредновању предашког рада наставника и сарадника. Извештаји о резултатима тих анкета показују да је квалитет педагошког рада наставника и сарадника, који је оцењиван помоћу 10 индикатора, на веома високом нивоу.

У периоду после израде претходнога Извештаја о самовредновању (септембар 2016. године), редовно је организовано анкетирање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника, два пута у току године, из чега произлази да је у периоду после септембра 2016. године сачињено укупно 7 извештаја о резултатима студентске анкете о вредновању наставног процеса. Анкетирање студената било је добровољно и анонимно.

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновању педагошког рада наставника и сарадника (јесењи семестар 2016/17) показује да су све наставнике и сараднике Факултета студенти веома позитивно оценили. Број попуњених анкета био је 1898. Укупна просечна оцена оцењених наставника и сарадника износила је 4.36, при чему су наставници и сарадници имали просечне оцене изнад 4, осим двоје наставника са просечном оценом мање од 4. Позитивно мишљење студената потврђено и чињеницом да је укупно 14 наставника и сарадника имало оцену изнад 4.50. Сви индикатори помоћу којих је оцењиван педагошки рад наставника и сарадника су у просеку по години, а и на нивоу Факултета, већи од 4,50. Извештај о резултатима ове анкете показује да су студенти најзадовољнији односом према студентима (просечна оцена на нивоу факултета 4,51), док су најмање задовољни подстицањем за активним учешћем у настави (просечна оцена на нивоу факултета 4,21).

И у пролећном семестру школске 2016/2017 спроведено је анкетирање студената за вредновање педагошког рада наставника и сарадника. *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника* (пролећни семестар школске 2016/17) показује да је у анкетирању учествовао 801 студент. Укупна просечна оцена педагошког рада наставника и сарадника на нивоу Факултета износила је 4.47. Наставници и сарадници су највећма оцењени високим оценама (изнад 4,50), изузев троје наставника који су добили укупне просечне оцене испод 4. Извештај о резултатима ове анкете

показује да су студенти најзадовољнији припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (просечна оцена на нивоу факултета 4,63), док су најмање задовољни подстицањем за активним учешћем у настави (просечна оцена на нивоу факултета 4,47).

У јесењем семестру школске 2017/18. године анкетирање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника спроведено је у периоду од 16. марта до 26. априла 2018. године путем електронског сервиса Правног факултета Универзитета у Нишу, тако што су студенти након приступања поменутоме сервису попуњавали припремљене анкетне листиће. Приликом приступања електронском сервису студентима се отварало посебно поље у коме је садржан јединствени анкетни лист, који је обухватао све предмете и све наставнике и сараднике, који су изводили наставу и вежбе на наведеним предметима у јесењем семестру школске 2017/2018. године на одговарајућој години студије. На описани начин анкетне листиће о квалитету педагошког рада наставника и сарадника попунило је 259 студената. Извештај о вредновању педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру 2017/18. године показује да је укупна просечна оцена квалитета педагошког рада износила 4,33. Студенти су најзадовољнији припремом наставника за час (4,53) и одржавањем наставе на време (4,51), а најмање су задовољни потстицањем на активно укључивање студената у настави (4,17) и уважавањем обавеза студената приликом одређивања термина за проверу знања (4,20).

Анкетирање студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника пролећном семестру школске 2017/2018. године спроведено је у периоду од 06. до 31. октобра 2018. године, такође путем електронског сервиса Факултета, на исти начин као у јесењем семестру школске 2017/18. године. *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2017/18. године* показује да је анкетирању приступило укупно 188 студената. Анкетом о квалитету наставног особа обухваћен је 29 наставник /сарадник (укључујући и предаваче страних језика) који су изводили наставу из обавезних и/или изборних предмета у пролећном семестру шк. 2017/2018. године. Укупна просечна оцена педагошког рада наставника и сарадника износила је 4,46. Студенти су били најзадовољнији припремљеношћу наставника за наставу (просечна оцена 4,61), оценом 4,49 оцењено је редовно одржавање свих облика наставе према утврђеном распореду, док је оценом 4,48 је оцењен исказ који се тиче излагања градива. Најмање задовољство студенти су исказали у погледу подстицања активног учешћа студената у настави (укупна просечна оцена - 4,32).

Анкетирање студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру 2018/19. године обављено је у периоду од 15. до 31. марта 2019. године. Студенти су на два начина могли да се изјасне о педагошком раду наставника и сарадника. Први начин је подразумевао приступање електронском сервису Факултета на горе описан начин, док се други начин састојао у попуњавању анкетних листића на часовима предавања и вежби. Анкетирање је спровела анкетна комисија састављена од сарадника и студената Факултета. Педагошки рад наставника и сарадника оценило је укупно 1213 студената. Анкетом је обухваћено 27 наставника и сарадника који су држали наставу у јесењем семестру школске 2018/19. године. Од тог броја 11 наставника

је оцењено одличном оценом (изнад 4,50). Највеће задовољство студенти су исказали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (просечна оцена 4,48) и чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4,45). Најмање задовољство студенти су исказали у погледу уважавања обавеза студената приликом одређивања термина за проверу знања (просечна оцена 4,06).

б) SWOT анализа

Предности:

1. Услови за избор наставника и сарадника су прецизно одређени, а поступак избора је у свим његовим фазама доступан јавности.
2. Наставнике и сараднике Факултета одликују високе научне и стручне компетенције, потребне педагошке способности и вишегодишње искуство у образовном раду.
3. Наставно-научно веће и Одбор за квалитет респектују мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника.

Слабости:

1. Национална опредељеност правних наука као препрека научном и стручном усавршавању млађих наставника и сарадника у иностранству.
2. Недовољна финансијска средства за обезбеђење перманентне едукације и усавршавања наставника и сарадника.
3. Недовољан број сарадника.

Могућности:

1. Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене наставника и побољшања квалитета наставе.
2. Усавршавање наставника и сарадника у иностранству.
3. Запошљавање нових сарадника.

Опасности:

1. Рестриктивна законска регулатива и недостатак материјалних предуслова за подстицање радног ангажовања најбољих студената у области друштвено-хуманистичких наука
2. Отежани услови међународног признавања резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника и верификација њихове научне компетенције.

в) Процена испуњености Стандарда 7 и предлог корективних мера

Правни факултет Универзитета у Нишу у потпуности испуњава Стандард 7.

Факултет ће и даље водити адекватну кадровску политику и доследно примењивати поступке и критеријуме за избор и заснивање радног односа са

наставницима и сарадницима. Уз то, кроз усвојени Програм развоја научно-истраживачког подмлатка, Факултет ће спроводити и дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог професионалног напредовања.

Неопходно је да у наредном периоду Факултет иницира едукацију наставника и сарадника за усавршавање у области педагошког рада (извођење наставе, оцењивање, праћење и подстицање наставних и ваннаставних активности студената).

г) Показатељи и прилози за стандард 7:

[7.1. Статут Универзитета у Нишу](#)

[7.2. Статут Факултета](#)

[7.3. Правилник о квалитету](#)

[7.4. Правилник о условима, и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу \("Гласник Универзитета у Нишу", бр. 2/2018\)](#)

[7.5. Правилник о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања сарадника Правног факултета у Нишу \("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 253а/2018\)](#)

[7.6. Правилник о условима, начину и поступку избору сарадника ван радног односа - демонстратора \("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 262/2019\)](#)

[7.7. Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу](#)

[7.8. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2016/2017 године](#)

[7.9. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2016/2017 године](#)

[7.10. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2017/2018 године](#)

[7.11. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2017/2018 године](#)

[7.12. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2018/2019 године](#)

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Стандард 8 КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Правилник о квалитету прописује да се квалитет студената изражава кроз стандарде квалитета новоуписаних студената, стандарде квалитета студената укључених у наставни процес, стандарде обезбеђивања једнаких могућности студирања, стандарде квалитета дипломираних студената и студената који су завршили мастер и докторске студије, као и кроз стандарде у студентском организовању и деловању.

На студијске програме Факултета уписују се студенти који су током средњошколског или академског образовања стекли довољан обим знања за успешно укључивање у процес високошколске наставе на Факултету и који су уписом на Факултет исказали своју жељу за правничким образовањем.

У процесу образовања на Факултету студенти су активно укључени у процес наставе, при чему се њихов рад током наставе континуирано прати и оцењује. Студенти су, у складу са законом и општим актима Факултета, укључени у рад органа управљања и стручних органа Факултета, активно учествују у систему обезбеђења квалитета, одговорно вреднују и оцењују све делове наставног рада и рада органа и служби Факултета, чиме дају значајан допринос изградњи културе квалитета. У образовном процесу студенти су партнери, тако да имају могућност да јасно артикулишу своје интересе, потребе и очекивања и залажу се за њихово остваривање.

Процес образовања на Факултету је тако организован да свим студентима пружа једнаке могућности, што подразумева обезбеђивање адекватних услова студирања за студенте са сензорним или моторичким инвалидитетом, као и уважавање разлика међу студентима. Уз то, Факултет ствара услове да и студенти са инвалидитетом буду у пуној мери укључени у све облике наставног рада и студентског организовања.

Сви студенти који су савладали одговарајући студијски програм имају гарантовани минимум сврсисходних и функционалних општих и стручних знања и професионалних вештина, које их чине припремљеним и оспособљеним за професионални рад, наставак школовања и учење током читавог живота.

Ради организованог остваривања заједничких интереса, студенти Факултета аутономно оснивају студентске организације и активно доприносе развоју студентског парламентаризма.

Квалитет студената обезбеђује се, пре свега, пружањем правовремених и потпуних информација студентима о свим аспектима образовног рада на Факултету и систему обезбеђења квалитета, адекватном селекцијом студената, обезбеђивањем једнакости, равноправности и једнаких могућности студирања за све студенте, као и спречавањем сваког облика дискриминације студената по било ком основу.

Упис студената

Упис студената на Правни факултет Универзитета у Нишу обавља се у складу са *Законом о високом образовању, Правилником о квалитету и Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу.*

Број студената који уписују Правни факултет Универзитета у Нишу, усклађен је са кадровским, просторним и техничким могућностима Факултета, и наведен је у дозволи за рад, коју је издало Министарство просвете Републике Србије. За сваку школску годину, Влада РС доноси одлуке о броју студената за упис у прву годину студијских програма основних академских студија, мастер академских студија и докторских академских студија који се финансирају из буџета Републике Србије, за високошколске установе чији је оснивач Република Србија. Сенат Универзитета доноси одлуку о броју студената који се сами финансирају.

Квалитет студената обезбеђује се тиме што се путем јавног конкурса, према унапред утврђеним и јавно објављеним критеријумима, врши селекција пријављених кандидата, што обезбеђује упис кандидата за које је утврђено да су својим успехом у претходном школовању, као и резултатима оствареним на пријемном испиту, остварили број бодова који им обезбеђује место на ранг листи пријављених кандидата које је у оквиру броја утврђеног за упис на студијски програм. Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу предвиђа се да кандидат може поднети приговор на регуларност поступка утврђеног конкурсом, регуларност пријемног испита или своје место на ранг листи у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на факултету. Након одлучивања по приспелим приговорима, високошколска установа утврђује и објављује коначну ранг листу, која је основ за упис кандидата.

У остваривању права уписа на студијски програм кандидати су равноправни и имају једнака права која не могу бити ограничавана по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом сличном основу, положају или околности. Студенти са инвалидитетом у пуној мери су укључени у све облике наставног рада и студентског организовања. У складу са специфичним потребама ових лица, предузете су и мере побољшања њиховог живота и боравка на Факултету (постављањем специјалне „рампе“ на улазу у зграду, адаптацијом једног WC-а у приземљу), а слабовидим студентима

обезбеђено је и коришћење прилагођене уџбеничке литературе (електронске верзије уџбеника). Поменутом одлуком Владе, а на основу стручног Упутства Министарства просвете, науке и технолошког развоја за спровођење уписа у прву годину, предвиђају се и буџетска места за одређене категорије лица, која се уписују у оквиру афирмативних мера. У питању су лица са инвалидитетом, припадници ромске националности и држављани Републике Србије, који су средњу школу завршили у иностранству школске године која претходи упису. Поред повластица приликом уписа, ове категорије студената имају олакшице и приликом уписа наредне године, јер се захтева мањи број ЕСП бодова за задржавање статуса буџетског студента.

На основним академским студијама права студира на дан 24. август 2019. године 2587 студента, и то: на новом (болоњском) студијском програму 2359 студената, и на старом студијском програму 228 студената. Од 1. октобра 2015. године до 1. октобра 2018. године дипломирао је укупно 651 студент, и то: 215 студената по старом студијском програму, као и 436 студената по новом (болоњском) студијском програму.

На мастер академским студијама права на дан 24. август 2019. године студира 101 студент, и то: 35 студената чије се школовање финансира из буџета, као и 66 самофинансирајућих студената. У периоду од 1. октобра 2015. године до 1. октобра 2018. године мастер академске студије је завршило 122 студента.

На докторским академским студијама на дан 24. август 2019. године студира 85 студената и то, 10 студената чије се школовање финансира из буџета, и 75 самофинансирајућих студената. У периоду од 1. октобра 2015. године до 1. октобра 2018. године, докторске академске студије је завршио 21 студент.

Из *Извештаја о броју студената уписаних школске 2015/16. године и њиховом статусу у школској 2018/19. години*, произлази да је, у односу на акредитован број од 600 студената за упис у прву годину Факултета:

- у школској 2015/2016. уписано укупно 488 студената, од којих је 324 студената (66%) задржало статус студента и у 2018/2019. години, при чему се исписало 49 студената (10.04%), а није задржало статус студента 115 студената (23,56%);

- у школској 2016/2017. години уписано је укупно 448 студената, од којих је 347 (77,45%) студената задржало статус студента и у 2018/2019. години, при чему се исписало 40 студената (8,82%) , а није задржао статус студента 61 студент (13.6%);

- у школској 2017/2018. години уписано је укупно 349 студената, од којих је 303 студента (86,81%) задржало статус студента и у 2018/2019. години, при чему се исписало 16 студената (4.58%), а није задржало статус студента 30 студената (8.59%).

Број студената који се уписује у прву годину студија показује пад, што је, пре свега, последица конкуренције неколико приватних правних факултета. Међутим, приметан је пораст студената који задржавају статус студента. Један релативно мали број студената, стимулисан у великој мери нелојалном конкуренцијом приватних факултета, исписује се са Факултета. С друге стране, и један знатно већи број студената не уписује уредно одговарајућу годину студија,

најчешће због тешке финансијске ситуације, али и због тога што привремено или трајно одустају од даљег студирања.

2. Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студента и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Успешност студента у савладавању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максималан број поена који студент може да оствари на предмету је 100, а минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30.

Преглед броја студената основних академских студија по нивоима, студијским програмима и годинама студија у текућој школској 2018/2019. години показује да је од укупно уписаних студената (488) школске 2015/2016. године 7 обновило 1. годину, 1 уписао 2. годину, 5 обновило 2. годину, 69 обновило 3. годину, 28 уписало 3. годину и 214 уписало 4. годину. До 30. августа још увек нико није дипломирао из ове генерације. Од укупно уписаних студената (448) школске 2016/2017. године 1. годину је обновило 12 студената, 2. годину је уписало 17 студената а обновило 28, а трећу годину је уписало 290 студената. Од укупно уписаних студената (349) школске 2017/2018. године 1. годину је обновило 25 студената, а 2. годину је уписало 278 студената. Највећи број студената обновио је четврту годину студија, што је последица уписивања четврте године са неположеним испитима из претходних година студија. Мањи је број оних који обнављају 1. годину.

Мастер академске студије права трају једну школску годину, тако да је у текућој школској 2018/2019. години уписан 101 студент на општем смеру и 36 студената на смеру унутрашњих послова.

На докторским академским студијама, које су акредитоване за упис 25 студената на првој години студија, у текућој школској 2018/2019. години је уписано 17 студената на првој, 21 студент на другој и 47 студента на трећој години.

Стопа успешности студената показује да је од укупно 491 студента који је уписао школску 2014/2015. годину, до 30.09.2018. године дипломирало укупно 44 студената.

Од укупно 62 студента који су уписали мастер академске студије општег смера школске 2014/2015. године, у року који је предвиђен за трајање студија, студије није завршио ниједан студент, а року који је одређен као максимални рок за завршетак студија (две године) студије је завршило 17 студената. У року који је предвиђен за завршетак студија, није завршио докторске академске студије ниједан студент.

Број студената основних академских студија који су уписали текућу школску 2018/2019. годину у односу на остварене ЕСПБ бодове показује да је:

- другу годину 88 студената уписало са 60 бодова, 48-59 бодова имало је 132 студента, 37-47 имало је 35 студената, а **мање од 37 бодова имао је 171 студент (48,99%)**, који није стекао право уписа у другу годину;

- трећу годину 28 студената уписало са 60 бодова, 48-59 бодова имало је 95 студената, 37-47 имало је 99 студената, а **мање од 37 бодова имало је 214 студената**, који нису стекли право уписа треће године;

- четврту годину 16 студената уписало са 60 бодова, 48-59 бодова имао је 61 студент, 37-47 бодова имало је 52 студента, а **мање од 37 бодова имало је 379 студената**, који нису стекли право уписа 4. године.

На мастер академским студијама, од студената уписаних 2017/18. године, 60 бодова остварило је 16 студената, 37-48 бодова остварило је 36 студената, а **мање од 37 бодова имало је 25 студената**.

На докторским академским студијама је, од 16 студената уписаних 2017/18. године, 60 бодова за упис у другу годину студија остварило 5 студената (31,25%), 37-59 бодова остварио је 1 студент (6,25%), а **10 студената (62,5%) је остварило мање од 37 бодова**.

Квалитет студената обезбеђује се и доследним поштовањем правила о оцењивању студената, укључивањем студената у процесе одлучивања на Факултету, посебно у процес оцене и вредновања наставног процеса и рада наставника, сарадника и органа и служби Факултета. Уз то, квалитет студената обезбеђује се и праћењем, надгледањем, обезбеђивањем и унапређивањем квалитета студијских програма, планова рада, наставе и оцењивања, али и предузимањем корективних мера ради остваривања задовољавајућег нивоа квалитета студената.

Статутом Факултета, Правилником о квалитету и Правилником о испитима, који су јавно објављени и доступни свим студентима, предвиђају се правила оцењивања, као и механизми за процену и контролу процедура оцењивања, који обезбеђују објективност, јавност и транспарентност у оцењивању. Правилник о испитима прописује да се рад студената у савладавању појединог предмета континуирано прати током предавања, вежби и других облика наставе и изражава у поенима. Правилником о испитима, као и у силабусима, утврђена је сразмера поена, стечених у испуњавању предиспитних обавеза и на испиту, при чему је од укупног броја поена, најмање 30, а највише 70 поена предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе). Коначна оцена, као збир броја поена остварених у предиспитним активностима и на завршном испиту, формира се на следећи начи: 1) мање од 55 поена – оцена 5 (није положио); 2) од 55 до 64 поена – оцена 6 (довољан); 3) од 65 до 74 поена – оцена 7 (добар); 4) од 75 до 84 – оцена 8 (брло добар); 5) од 85 до 94 – оцена 9 (одличан); 6) од 95 до 100 поена – оцена 10 (изузетан). Статутом Факултета и Правилником о испитима предвиђа се, такође, да на испит може изаћи студент који је испунио све прописане предиспитне обавезе. Испит је, иначе, јединствен и полаже се усмено, јер студијски програми из области права подразумевају развијање способности студената за усмено излагање. У изузетним случајевима, декан може одобрити да се испит обави писмено, уколико је дошло до спречености испитивача да испит обави усмено. Испитивање кандидата врши се на основу објављене листе испитних питања, а испит се полаже јавно, с тим

што се јавност обезбеђује тако што се распоред полагања испита за све студенте, као и имена испитивача, дана, часа и просторије за полагање испита, објављује преко студентског сервиса на сајту Факултета, као и могућношћу присуства других лица на испиту.

Факултет обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту). У том контексту Правилник о квалитету предвиђа механизме за процену и контролу процедура оцењивања, који су били предмет сталног преиспитивања и усавршавања. Тако је посебном Одлуком декана (бр. 01-3777, од 28.12.2010. године) уведен и доследно примењен *принцип парног и непарног броја индекса*, који, на предметима где су два наставника, спречава да студент исти испит полаже у два испитна рока заредом код једног истог наставника. Резултати полагања испита, у испитним роковима који су уследили после доношења ове Одлуке показују да су њеним решењима предвиђене корективне мере којима се спречава низак ниво пролазности на појединим испитима. За предмете на којима је распоређено три професора, примењује се систем „0,1,2“, који је такође допринео већој пролазности, јер се њиме даје шанса студенту да у сваком року полаже испит код другог професора.

Уважавајући захтев и потребу да се стално преиспитују правила која уређују полагање испита, новим Правилником о испитима усавршени су и механизми за процену и контролу процедура оцењивања, који се испољавају кроз право студента или наставника да захтевају да се испит полаже **пред испитном комисијом** (после три неуспела полагања истог испита), право студента да тражи полагање испита пред **изабраним испитивачем** (после 4 неуспешна полагања истог испита на предмету где постоји само један наставник), право студента да у року од 36 сати од добијања оцене поднесе **приговор на добијену оцену**, као и право студента да, до краја школске године у којој је испит положен, захтева **поништење оцене и поновно полагање испита**. На крају је уређено и право испитивача или члана испитне комисије да се изузме од испита.

Правилник о квалитету прописује да се систематско праћење и провера резултата оцењивања, односно пролазности студената по предметима, програмима и годинама врши на основу извештаја о резултатима оцењивања студената који, по окончању октобарског испитног рока, саставља Служба за наставу и студентска питања. У случају **сувише ниске пролазности**, која се у Правилнику о квалитету неоправдано квалификује као пролазност која је „**испод просечне пролазности на години на којој се предмет налази**“, продекан за наставу организује појединачне разговоре са наставницима на чијим је испитима пролазност сувише ниска. Током разговора, којем присуствују шеф одговарајуће катедре и чланови Одбора за квалитет, утврђују се узроци лоших резултата оцењивања и разматрају се мере за побољшање тих резултата. Уколико је у две узастопне године пролазност на предмету који наставник предаје сувише ниска, односно испод просечне пролазности на години на којој се предмет налази, Одбор за квалитет предлаже декану предузимање мера које ће обезбедити неопходну пролазност. У случају непредузимања тих мера или њихове неделотворности декан, на предлог Одбора за квалитет, доноси одлуку у складу са Законом о раду, Правилником о раду, односно уговором о раду.

Служба за наставу и студентска питања је у претходном периоду редовно сачињавала *Извештаје о резултатима оцењивања, односно пролазности студената на испитима, и то: за 2015/2016, 2016/2017 и за 2017/2018 школску годину*. Све те извештаје је, после њиховог разматрања на седницама Одбора за квалитет и катедара, усвајало и Наставно-научно веће.

Анализа резултата оцењивања, односно пролазности студената на испитима показује да је пролазност студената на изборним предметима, који чине 1/3 предмета, веома висока (између 80-100%), као и да се пролазност студената на највећем броју преосталих предмета креће у распону од 30-80%. Одбор за квалитет је евидентирао пролазност на предметима која је испод 40%, а посебна пажња била би посвећена предметима са просечном пролазношћу испод 30%. Одбор за квалитет је разматрао поједине случајеве слабије пролазности, али и случајеве где је, упркос релативно високој пролазности на испиту, веома мали број студената положио испит, при чему је одговарајућим катедрама и Наставно-научном већу предлагао да одговарајућим мерама утиче на већу пролазност на појединим испитима.

Према *Извештају о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2015/2016 години* студената који су студирали по новим студијским програмима усвојеним после 2008. године, пролазност која је испод 40% забележена је само код неколико наставника (код једног наставника на предмету Основи економије-28,10%, код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право-31,02%, код једног наставника на предмету Кривично право-29,93% и код једног наставника на предмету Криминологија-37,50%). Пролазност испод 40% остварена је само на испитима из предмета Кривично право-34,89%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2016/2017 години студената који су студирали по новим студијским програмима показује да је пролазност испод 40% забележена код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право-26,74%; код оба наставника на предмету Кривично право-25,93% и 36,28% и код једног наставника на предмету Међународно јавно право-37,93%. Пролазност испод 40% остварена је само на испитима из предмета Кривично право: 31,57% и на испитима из предмета Увод у грађанско и стварно право: 39,81%. Међу студентима који су студирали по старим студијским програмима пролазност испод 40% забележена је само на испитима из предмета Трговинско право - 27,81%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2017/2018 години показује да је пролазност испод 40% код студената који су студирали по новим студијским програмима забележена код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право - 25,33% и код једног наставника на предмету Кривично право: 36,60%, при чему не постоји нити један предмет са пролазношћу на испитима испод 40%, што је свакако стање које заслужују похвалу. Код студената који су студирали по старим студијским програмима пролазност испод 40% забележена је само на испитима из предмета Кривично право-22,22%.

С обзиром на то да је у претходном периоду готово занемарљив број студената уложио приговор на оцену добијену на испиту или захтевао комисијско испитивање, односно полагање испита пред изабраним испитивачем, основано се може претпоставити да је већина наставника оцењивање на испиту обављала објективно и непристрасно.

3. Информисање, организовање и награђивање студената

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све неопходне податке који су повезани са њиховим студијама. У том циљу Факултет редовно издаје *Информатор за бруцоше*, који садржи све потребне информације о упису на Факултет и огледне тестове за пријемни испит, као и *Водич за студенте*. Информатор се објављује и на Интернет страници Факултета. Уз то, за пријављене кандидате Факултет редовно организује и припремну наставу из Српског језика и Историје. Водич за студенте садржи детаљне информације о студијском програму, режиму студија, правима и обавезама студената, као и остале податке о раду Факултету. Издавањем ових публикација и објављивањем информација на Интернет страници Факултета путем стално активног простора на домену, Факултет обезбеђује да сви студенти могу да се правовремено и потпуно информишу о свим питањима која су у вези са образовним радом и системом обезбеђења квалитета на Факултету.

На сајту Правног факултета Универзитета у Нишу постоје и Студентски портал, као и Фејсбук страница и Инстаграм профил, чиме се студентима свих нивоа студија, као и другим заинтересованим лицима, обезбеђује како доступност информација о настави, испитима и одлукама органа и стручних тела Факултета, тако и изражавање ставова и мишљења поводом активности Факултета. Како би били испраћени актуелни трендови у комуникацији младих, отворен је и Инстаграм профил, преко кога се студенти такође могу информисати о актуелним догађајима на Факултету.

Факултет је, у холу на другом спрату зграде, обезбедио студентима коришћење 5 рачунара преко којих могу да добију све информације о раду факултета које су им неопходне, као и увид у свој лични досије на Факултету.

Факултет је обезбедио да студенти у пуној мери остваре право на самоорганизовање и учешће у одлучивању. На Правном факултету Универзитета у Нишу данас делују три студентске организације: Савез студената Правног факултета, Елса и Права студентска прича.

Факултет пружа помоћ и подршку раду Студентског парламента и студентских организација кроз обезбеђивање адекватног простора и опреме, финансирањем едукативних, културних, спортских и осталих студентских активности, пројеката и манифестација. Обе студентске организације имају своје посебне, савремено опремљене просторије.

Студентима је на располагању и Клуб студената, укупне површине 136 м², који би требало да се трансформише у место промовисања уметничког, музичког, књижевног, научно-истраживачког и других облика рада студената.

Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Факултета: у Савету, Наставно-научном већу, Одбору за квалитет, Комисији за праћење и унапређење студирања и у Комисији за односе са студентима.

Студенти активно учествују у културним и спортским акцијама и манифестацијама које организују Академско културно уметничко друштво СКЦ-а Универзитета у Нишу и универзитетске организације. Једна од редовних активности студената је њихово учешће на Правнијади, годишњем такмичењу студената права у знању и спорту.

Од 2004. године, студенти редовно учествују на Moot Court такмичењима из области Хуманитарног права, Медијског права, симулација суђења пред Европским судом за људска права, Међународног приватног права, Заштите равноправности те Међународне трговинске арбитраже и међународне продаје робе, на којима су увек остваривали завидан пласман.

Студенти показују велико интересовање и за рад Правне клинике, у којој под надзором професора и адвоката, пружају бесплатну правну помоћ грађанима. На тај начин они значајно доприносе и друштвеној заједници.

Ради подстицања студената на веће залагање и рад, Правилник о квалитету предвиђа да се, општим актом Факултета установљава категорија „изузетно успешан студент“, с тим што се такав статус признаје суденту који упише наредну годину студија са просечном оценом изнад 9, ако је у току једне календарске године положио све испите потребне за упис у наредну годину студија. Уз то, Факултет установљава и годишње награде за најбољег студента са сваке године студија, као и награду за најбољег студента који је стекао диплому на студијском програму. Правила о награђивању садржана су у *Правилнику о награђивању студената*.

б) *SWOT анализа*

Предности:

1. Поступак уписа студената јасно је дефинисан, јавно је објављен и доследно се примењује.
2. Студентима су доступне све информације о студијама.
3. Обезбеђена је једнакост и равноправност свих студената, укључујући и студенте са инвалидитетом.
4. Студентско организовање је на завидном нивоу и студенти учествују у одлучивању.

Слабости:

1. Пасивност извесног броја студената у целокупном наставном процесу.

Могућности:

1. Активније учешће студената у раду органа и тела Факултета.

2. Подстицање такмичарског духа студената (стипендије Факултета, набавка уџбеника по регресивној цени за студенте са бољим резултатима студирања и сл.), а у циљу веће ефикасности студирања.
3. Обезбеђење адекватних учила за студенте са инвалидитетом.
4. Повећање степена мобилности студената на међународном нивоу.
5. Сарадња са институцијама ради запошљавања успешних студената након завршеног факултета, чиме би се мотивисали студенти да постижу боље резултате.

Опасности:

1. Тешка материјална ситуација у којој се налази велики број студената неповољно утиче на стандард студената, али и на могућност њиховог активнијег учешћа у наставном процесу и осталим активностима на Факултету.

в) Процена испуњености Стандарда 8 и предлог корективних мера

Правни факултет Универзитета у Нишу испуњава Стандард 8.

На основним академским студијама од 1. октобра 2015. године до 1. октобра 2018. године дипломирао је укупно 651 студент, и то: 215 студената по старом студијском програму, као и 436 студената по новом (болоњском) студијском програму.

У истом периоду је мастер академске студије завршило 122 студента, а докторске академске студије 21 студент.

Сви напред наведени и институционализовани стандарди који се односе на квалитет студената, као и све мере и поступци за њихово обезбеђење, нису у претходном периоду били довољни да се обезбеди висок квалитет студената, тако да има још веома много простора за побољшање тог квалитета. Неспорно је да још увек знатан број студената није у довољној мери укључен и све наставне активности, да знатан број студената обнавља исту годину студија, односно да тек око половине студената остварује више од 37 ЕСПБ бодова, као и да је готово занемарљива стопа тзв. успешних студената.

С обзиром на то, у наредном периоду би требало предузети следеће корективне мере:

- Разматрање могућности за растерећење наставног плана на појединим годинама студија, али и растерећење наставних програма истих садржаја који се понављају у више предмета;

- Повећати број часова практичне наставе нарочито на процесно-правним предметима и ускостручним правним предметима.

Показатељи и прилози за стандард 8

[8.1. Закон о високом образовању](#)

[8.2. Статут Правног факултета Универзитета у Нишу](#)

[8.3. Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу](#)

[8.4. Правилник о квалитету](#)

[8.5. Правилник о испитима](#)

[8.6. Правилник о признањима и наградама студената](#)

[8.7. Текст конкурса за упис студената у I годину академских студија права на Правном факултету у првом конкурсном року за школску 2016/2017, 2017/2018. и 2018/2019. годину](#)

[8.8. Информатор за бруцоше из 2016, 2017, 2018. и 2019. године](#)

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Стандард 9

КВАЛИТЕТ УЦБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Квалитет уџбеника и литературе

Институциони систем за одређивање, израду, садржај, објављивање, коришћење, праћење и оцену квалитета уџбеника и других учила (наставног и испитног материјала), који се користе у процесу образовања на свим нивоима Правног факултета Универзитета у Нишу, уређен је *Правилником о квалитету*, као и *Правилником о уџбеницима* – Пречишћени текст од 2013. године. У складу са наведеним правилницима, Факултет студентима обезбеђује, благовремено и у потребном броју, уџбенике и другу наставну и испитну литературу неопходну за савладавање градива према усвојеним студијским програмима. За сваки наставни предмет морају бити обезбеђени одговарајући уџбеници и друга учила која су унапред позната, објављена и свима доступна. У складу са том обавезом, почетком сваке школске године, Наставно-научно веће Факултета одређује обавезну и допунску литературу, која је свим студентима доступна и преко сајта Факултета.

Највећи део литературе Факултет обезбеђује издавањем уџбеника и другог наставног и испитног материјала, који треба да је усклађен са одредбама Правилника о уџбеницима које одређују стандарде у погледу обима наставног и испитног материјала, стандарде у погледу структуре и стила наставног и испитног материјала, као и стандарде у погледу графичког изгледа рукописа уџбеника.

Препоручена литература (наставни и испитни материјал) обухвата обавезну и допунску литературу, с тим што само обавезна литература садржи испитну материју.

Богата издавачка делатност Факултета ближе је регулисана *Правилником о издавачкој делатности*. Послове издавања уџбеника обавља Центар за публикације, као део Научно-истраживачке јединице, чија су овлашћења и надлежности регулисане *Статутом Факултета*. Од последњег Извештаја о самовредновању од септембра 2016. године до 24. августа 2019. године, **Факултет је објавио 15 уџбеника, 10 монографија, 3 практикума и других учила, 11 Зборника радова Правног факултета у Нишу као и укупно 21 тематских зборника, зборника са научних скупова и зборника докторанада.**

Уџбеници и друга литература продају се у Књижари Факултета.

Факултет обезбеђује и унапређује квалитет препоручене наставне и испитне литературе (уџбеника и других учила) како у погледу њиховог садржаја (савременост, тачност) и структуре (резиме, примери, задаци), тако и у погледу њиховог стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Контрола квалитета наставног и испитног материјала остварује се: контролом квалитета текста, контролом структуре текста, контролом стила текста, контролом обима текста, контролом графичког изгледа рукописа и контролом квалитета уџбеника путем анкетирања студената.

Контролу квалитета, садржаја, структуре, стила и обима текста врше рецензенти, катедра и Наставно-научно веће кроз доследну примену поступака који су предвиђени за рецензирање препоручене литературе, с тим што контролу графичког изгледа уџбеника обавља Центар за публикације.

Контролу обима препоручене обавезне литературе врши и катедра приликом разматрања планова рада на предметима. Правилник о квалитету предвиђа да је шеф катедре дужан да наставнику наложи смањење обима тако што ће означити оне странице уџбеника и других дела које представљају обавезну литературу. У претходном периоду шефови катедара нису користили такво овлашћење, али је Одбор за квалитет, после интервенције студената, више пута захтевао од Наставно-научног већа да обавезе поједине наставнике да обим литературе прилагоде оном који је предвиђен одговарајућим стандардом, тако да је, у међувремену, обим обавезне литературе на свим предметима усклађен са стандардом који је утврђен Правилником о уџбеницима.

Контролу квалитета уџбеника обављају и студенти путем анонимног анкетирања, које обухвата вредновање садржине, структуре и стила, као и поштовање правила о обавезној литератури.

Правилником о квалитету и Правилником о уџбеницима утврђене су мере за побољшање квалитета уџбеника. Наставно-научно веће, на предлог катедре, доноси одлуку о повлачењу уџбеника који је у студентској анкети оцењен просечном оценом мањом од 2,5, а ако је у питању уџбеник који издаје Факултет, наставнику налаже да побољша квалитет уџбеника и одређује му рок за објављивање новог допуњеног издања, односно рок у коме ће предложити други уџбеник. По неуспешном истеку тог рока, Наставно-научно веће доноси одлуку о повлачењу из наставе уџбеника који издаје Факултет.

Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета уџбеника*, која се редовно спроводи крајем зимског и летњег семестра, произлази да су студенти, углавном, позитивно оцењивали квалитет уџбеника. Анализа показује да је просечна оцена свих параметара квалитета уџбеника о којима су се студенти изјашњавали код велике већине уџбеника преко оцене 3 (на скали од 1-5), а да се просечна оцена испод 2,5, због које се изриче мера повлачење уџбеника, појављује изузетно и то, углавном, у односу на поједине уџбенике чији аутори нису наставници Факултета.

Према *Извештају о вредновању наставног процеса у јесењем семестру школске 2016/17. године* у оцењивању квалитета уџбеника учествовало је 1524

студената. Студенти су високим просечним оценама (које су у распону од 4,17 до 4,62) оценили литературу која се користи за припрему испита. *Извештај о вредновању квалитета уџбеника за пролећни семестар школске 2016/17. године* показује да је попуњено укупно 529 анкетних листића. Студенти су квалитет уџбеника оценили високим оценама, у распону од 4,38 до 4,68. Према Извештају о вредновању квалитета уџбеника у јесењем семестру 2017/18 године, у анкетирању је учествовало 163 студента. Укупна просечна оцена квалитета уџбеника износила је 4,48, при чему се код два уџбеника забележене оцене мање од 4 (Управно право и Право интелектуалне својине). *Извештај о вредновању квалитета у пролећном семестру 2017/2018. године* показује да су оцене прилично уједначене и крећу се у распону од 4,32 до 4,69. Студенти највишом оценом (4,69) су оценили чињеницу да је наставни материјал доступан, као и чињеницу да наставник/сарадник примењује литературу наведену у спецификацији предмета (оцена 4,68). Оценом 4,32 студенти су оценили исказ да је наставни материјал јасан, разумљив и технички добро урађен. У анкетирању је учествовало 86 студената. Према Извештају о вредновању квалитета уџбеника у јесењем семестру школске 2018/19. године, у анкетирању је учешће узело 1.164 студената. Студенти су изразили задовољство квалитетом уџбеника. Највишом оценом (4,57) студенти су оценили чињеницу да је уџбеником обухваћена целокупна испитна материја, као и доступност уџбеника (4,55). Просечном оценом од 3,99 студенти су оценили исказ да су уџбеници јасни, разумљиви и технички добро опремљени.

Квалитет библиотеке

Факултет обезбеђује својим студентима, наставницима, сарадницима и ненаставном особљу (корисници Библиотеке Факултета) библиотеку опремљену довољним бројем библиографских јединица из свих области права и других друштвено-хуманистичких наука. Библиотечки фонд располаже са **91.541 библиографских јединица** од чега **29.890 књига** (20.340 на српском, 9.419 на страним језицима и 131 на језицима мањина) и **61.561 свезака часописа** (788 наслова часописа од којих је 342 на српском и 446 на страним језицима). Структуру књига чини **24.718 монографија** (16.025 на српском, 8.576 на страним језицима, као и 117 на језику националних мањина), као и **5.172 уџбеника** (4.315 на српском, 843 на страним језицима и 14 на језицима мањина).

Библиотека представља важну научно-истраживачку јединицу, коју чине позајмно одељење, одељење за смештај библиотечке грађе и студентска читаоница. Она је од користи не само корисницима библиотеке Факултета, него и правницима и стручњацима из других установа у граду и региону. Библиотека врши размену са универзитетским и факултетским библиотекама у Србији и региону, што доприноси богатству и разноврсности библиотечког фонда. Правила о коришћењу библиотечког фонда садржана су у *Правилнику о коришћењу Библиотеке*.

Факултет обезбеђује вођење адекватне набавне политике, како би се библиотечки фондови попуњавали актуелном литературом. У том циљу годишњим финансијским планом Факултета редовно се предвиђа висина средстава намењених попуњавању библиотечког фонда. Набавну политику води

Библиотечки одбор, који систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда и стара се да сви предмети буду покривени одговарајућом литературом. Библиотечки одбор, у оквиру одобрених финансијских средстава, утврђује и годишњи план набавке.

Библиотечка грађа се електронски обрађује по међународним библиографским стандардима (ISBD), уз помоћ професионалног компјутерског пакета. Библиотека је новембра 2008. године постала пуноправни члан система KOBISS, који представља организациони модел повезивања библиотека у библиотечки-информациони систем са узајамном каталогизацијом, библиографско-каталошком базом података, локалним базама података библиотека учесница, базом података о библиотекама и бројним другим функцијама. Сви унети подаци видљиви су у узајамној библиографско-каталошкој бази података KOBISS/ОПАК и могуће их је on line претражити.

Библиотечки фондови су доступни свим корисницима библиотеке Факултета, која редовно, два пута годишње, информише наставнике, сараднике и студенте о новим библиотечким јединицама електронским издањем „*Билтена приновљених књига*“. Билтен се доставља свим наставницима и сарадницима и објављује се на WWW презентацији Факултета. Уз то, Библиотека израђује и „*Библиографију наставника и сарадника Факултета*“ и „*Библиографију одбрањених магистарских теза и докторских дисертација*“, које се могу претражити на Интернет страници Факултета, као и „*Библиографију монографских и серијских публикација објављених на Правном факултету*“, која редовно излази у Зборнику радова Правног факултета у Нишу.

Саставни део Информатора који једном годишње објављује Факултет чине и информације којима се студенти систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

Библиотека има приступ Интернету и део је локалне и академске компјутерске мреже Србије. Уз то, библиотечки фондови су кроз базе података (каталоге) доступни за претраживање преко корисничких програма и Интернета.

Библиотека Факултета је захваљујући Конзорцијуму библиотека Србије за обједињену набавку (КоБСОН) обезбедила својим корисницима могућност да приступе преко 35.000 наслова страних часописа и 160.000 књига, чију набавку финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја. У оквиру Библиотеке омогућено је коришћење правних и других релевантних база, као што су Hein Online, EBSCO, JSTORE, DOAJ и Scindeks.

У Библиотеци је запослено пет особа. Радом Библиотеке руководи Управник, док са студентима раде два дипломирана библиотекара, један библиотекар и један књижничар са дугогодишњим искуством, тако да су врста и ниво њихове стручне спреме усклађени са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. Запослени у Библиотеци су компетентни и високо мотивисани за пружање квалитетних услуга свим корисницима. О томе говоре и подаци о анкетирању ваннаставних радника од стране студената и сарадника, где је рад у библиотеци оцењен увек високом оценом.

За студентске жалбе на рад библиотечког особља и предлоге за унапређење рада обезбеђене су посебне кутије, које се налазе у фоајеу читаонице.

Просторије у којима је смештен библиотечки фонд налазе се у приземљу зграде и опремљене су према савременим стандардима. Студентске читаонице и позајмно одељење су на другом спрату зграде Факултета. Такав њихов положај у потпуности одговара раду библиотеке и студентима и наставном особљу обезбеђује адекватне услове за рад.

У саставу Библиотеке су и две читаонице: читаоница, намењена студентима основних и мастер студија, корисне површине 230 м², са 110 места, и читаоница, намењена студентима докторских студија, корисне површине 40,94 м², са 6 места за наставнике и 1 местом за студенте докторских студија.

Особље Библиотеке пружа стручну помоћ студентима, наставницима и сарадницима у претраживању библиотечког фонда, база података и обезбеђује им коришћење публикација.

Читаонице раде сваког радног дана од 8 до 20 часова, а суботом од 8 до 18 часова. Исто радно време има и позајмно одељење, које се налази уз читаонице, што наставном особљу и студентима Факултета обезбеђује приступ библиотечком фонду 12 часова дневно сваког радног дана, осим суботе када библиотека ради 10 часова дневно.

Обезбеђење стандарда квалитета библиотечких ресурса врши се редовним праћењем, контролом и оцењивањем рада Библиотеке Факултета, за шта су одговорни Библиотечки одбор, Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре. Наведено праћење, контрола и оцењивање рада Библиотеке остварује се подношењем и разматрањем годишњих извештаја о раду, као и оцењивањем рада путем анкетирања и анализом припелих коментара, предлога и приговора.

Нацрт годишњег извештаја о раду, који припрема управник Библиотеке, као и извештај комисије о резултатима анкете, разматра и усваја на крају сваке академске године Библиотечки одбор и доставља га Наставно-научном већу, продекану за наставу и Одбору за квалитет на разматрање и усвајање. У протеклом периоду Библиотечки одбор није достављао Одбору за квалитет Годишњи извештај о раду Библиотеке, тако да тај извештај није био предмет разматрања на седницама Одбора за квалитет.

Одбор за квалитет је у протеклом периоду спровео анкетирање наставног особља о квалитету рада запослених у стручним службама како од стране наставног особља, тако и од стране студената основних академских и докторских академских студија.

Извештаји комисија о резултатима анкете за доделу награде "Најбољи радник у служби", (из 2017. и 2018. године) показују да наставници и сарадници Факултета високим оценама вреднују рад запослених у библиотеци Факултета. *Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета из школске 2018/2019,* показује да су дипломирани студенти су јако задовољни радом библиотеке Факултета и информатичком опремљеношћу Факултета (укупна просечна оцена је 4,42).

Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија из школске 2018/2019. године*, такође произлази да су студенти јако задовољни квалитетом библиотеке Факултета и квалитетом рада запослених у библиотеци Факултета, имајући у виду да у погледу квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса у поменутоме извештају, студенти високом оценом (4,54) оцењују сарадњу са радницима Библиотеке. Напослетку су и студенти докторских студија јако задовољни сарадњом са запосленим радницима у библиотеци Факултета. Из *Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права из школске 2018/2019. године* произлази да су студенти задовољни квалитетом уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, те и сарадњом са радницима Библиотеке. Студенти високом оценом (4,67) оцењују опремљеност Библиотеке потребним бројем уџбеника и осталом литературом, опремљеност информатичком опремом за рад на Факултету и чињеницу да Факултет обезбеђује студентима приступ интернет сервисима и електронским базама података. Нешто нижом оценом (4,33) студенти оцењују исказ да су доступне базе података и интернет сервиса у Библиотеци. Студенти највишим оценама (5,00) вреднују квалитет ненаставне подршке у свим организационим јединицама Факултета.

Одбор за квалитет анализирао је и коментаре, предлоге и примедбе студената на рад Библиотеке Факултета, које су студенти убацивали у кутију за примедбе или су их дописивали у анкетним листићима. Иако је радно време читаонице у анкетама вредновано највишом оценом, поједини студенти су предлагали да се радно време читаонице продужи, да читаоница ради и викендом, односно од 0-24 часа. Такве предлоге Одбор за квалитет није подржао.

Квалитет информатичких ресурса

У просторијама Факултета се свим наставницима, сарадницима, студентима и ненаставном особљу обезбеђује коришћење савремене рачунарске опреме и лиценцираних рачунарских програма, као и приступ Интернету.

Сви наставнички и сараднички кабинети снабдевени су десктоп рачунарима и штампачима, а уз то су и сви наставници и сарадници задужили од Факултета лаптоп рачунаре који су им предати на личну употребу.

За претраживање библиотечког фонда, претраживање базе правних прописа и приступ Интернету студентима су на располагању један рачунар у просторијама Библиотеке, 20 рачунара у Рачунарској учионици на петом спрату, 6 рачунара, скенери и штампачи који се налазе у Рачунарско-информационом центру Факултета, као и 5 рачунара који се налазе у холу првог спрата Факултета. Уз то, и све студентске организације имају одговарајућу рачунарску опрему, као и приступ Интернету.

Одговарајућом аудио-визуелном опремом за извођење савремене наставе снабдевен је велики амфитеатар Факултета, као и учионице у којима се изводи настава.

Факултет се стара о редовном одржавању и модернизацији рачунарске опреме и обезбеђује несметано функционисање локалне рачунарске мреже, као дела академске мреже Републике Србије, која повезује све рачунаре дате на коришћење наставницима, сарадницима, службама Факултета и студентским организацијама.

Ради стручног и ефикасног обављања рачунарских и информатичких послова за потребе научно-истраживачке и наставне делатности Факултета, као и његових центара и служби, Факултет је установио, организовао и обезбедио услове за рад Рачунарско-информационог центра, чија организација, статус и рад су уређени Статутом Факултета и *Правилником о раду Рачунарско-информационог центра*.

Факултет обезбеђује вођење адекватне политике у набавци рачунарске опреме и одговарајућих програма. Финансијским планом за сваку годину редовно се опредељује висина средстава која су неопходна за ту сврху, с тим што годишњи план набавке утврђује Стручни одбор Рачунарско-информационог центра.

Путем веб презентације Факултет се представља и информише студенте, запослене и стручну и ширу јавност о свом наставном, научно-истраживачком, стручном и издавачком раду, као и о резултатима тог рада.

Факултет је у претходном периоду обезбедио и електронско издање свог часописа „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, јер је доступан у интегралном тексту (PDF формат) на интернет страници Правног факултета у Нишу (<http://www.prafak.ni.ac.rs>).

„ЗБОРНИК РАДОВА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ 20. фебруара 2019. године прешао је на електронско уређивање. Радови се предају путем онлајн система за електронско уређивање АСИСТЕНТ, на следећој интернет адреси:

<http://asestant.ceon.rs/index.php/zrpf/index>.

У Рачунарско-информационом центру запослена су два дипломирана инжењера електротехнике, који одржавају опрему, старају се о локалној мрежи и веб презентацији Факултета. Особље центра је компетентно и високо мотивисано за пружање квалитетних услуга свим корисницима. Уз то, у зависности од интересовања студената, у Рачунарско-информационом центру организују се обуке студената за рад на рачунару, као и за претраживање библиотечког фонда и правних и осталих база података.

Обезбеђење стандарда квалитета информатичких ресурса остварује се редовним праћењем, контролом и оцењивањем рада Рачунарско-информационог центра и веб презентације Факултета, као и предузимањем одговарајућих корективних мера, за шта су одговорни Стручни одбор, Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре. Наведено праћење, контрола и оцењивање рада Рачунарско-информационог центра остварује се подношењем и разматрањем годишњих извештаја о раду, као и оцењивањем рада путем анкетања и анализом приспелих коментара, предлога и приговора.

Одбор за квалитет је у протеклом периоду спровео анкетања наставног особља о квалитету рада запослених у стручним службама како од стране

наставног особља, тако и од стране студената основних и докторских академских студија.

Извештаји комисија о резултатима анкете за доделу награде "Најбољи радник у служби", (из 2017. и 2018. године) показују да су наставници и сарадници Факултета веома високим оценама вредновали рад запослених у рачунарско-информационом центру Факултета (оцене 4,72 и 4,86). Рад рачунарско-информационог центра Факултета вреднован је одличним оценама такође и од стране дипломираних студената Факултета, као и од студената мастер и докторских студија права. Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета, показује да су дипломирани студенти задовољни квалитетом рада рачунарско-информационог центра Факултета и информатичком опремљеношћу Факултета (укупна просечна оцена је 4,42). Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија из школске 2018/2019. године*, произлази да студенти високим оценама вреднују рад рачунарско-информационог центра, као и квалитет информатичких ресурса, при чему студенти високо вреднују и сајт Факултета (оцена 4,31). Из *Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права из школске 2018/2019. године* произлази закључак да су студенти докторских студија такође јако задовољни квалитетом рачунарско-информационог центра Факултета те и квалитетом информационих ресурса (оцена 4,67).

б) SWOT анализа

Предности:

1. Факултет има Правилник о уџбеницима, који се поштује при њиховом издавању.
2. Сви обавезни предмети прате одговарајуће уџбенике и учила, с тим што се на изборним предметима без одговарајућег уџбеника прецизно наводе странице из литературе које чине садржину предмета.
3. Факултет има традицију и искуство у издавачкој делатности.
4. Библиотечки фонд је богат, а библиотечка размена веома развијена.
5. Факултет има добре информатичке ресурсе, који се стално обнављају и осавременују.
6. Факултет је обезбедио и електронско издање свог часописа „Зборник радова Правног факултета у Нишу“.
7. Факултет је прешао на електронско уређивање Зборника радова Правног факултета у Нишу путем онлајн система Асистент.

Слабости:

1. Набавка књига отежана је због компликованог и дугог процеса система јавних набавки.
2. Недовољан број новијих уџбеника и монографија на страним језицима.

3. Недовољност магацинског простора за библиотечке фондове како стално коришћених уџбеника и часописа, тако и њихових архивских примерака.

Могућности:

1. Измена актуелног система за набавку књига, који би био примерен факултетским набавкама.
2. Осавремењивање информатичких ресурса.
3. Побољшање услова рада у читаоницама.

Опасности:

1. Неадекватна расподела сопствених средстава за набавку стране литературе, посебно уџбеника, монографија и часописа.
2. Неадекватан систем набавке књига.

г) Процена испуњености Стандарда 9 и предлог корективних мера:

Правни факултет у Нишу у потпуности испуњава Стандард 9.

Факултет је у претходном периоду студентима обезбедио неопходну литературу. За наставу из сваког предмета постоје одговарајући уџбеници и друга учила, која су била објављена пре почетка извођења наставе на предмету. Уз то, и Библиотека Факултета је била опремљена довољним бројем библиографских јединица, тако да су њен рад позитивно оценили сви њени корисници.

Значајан напредак остварен је и у области информатичких ресурса, јер су све учионице опремљене аудио-визуелном опремом, сви наставници и већина сарадника је добила на коришћење лаптоп рачунаре, а часопис „Зборник радова Правног факултета у Нишу“ издаје се и у електронском облику и почео је са електронским уређивањем помоћу онлајн система Асистент. Због свега тога је и рад Рачунарско-информатичког центра, као и његових запослених од свих анкетираних добио најбоље оцене.

Ипак, Факултет би у наредном периоду требао да, у складу са финансијским могућностима, повећа улагања у набавку иностране литературе, пре свега претплатом на неке од најпознатијих правних база као што су: Kluwer Law, De Gruyter и Dalloz Revues. Напомињемо да су преговори са претходно поменутих правних базама око могуће претплате већ у току, те је за очекивати њихову реализацију у наредној години. Такође, треба повећати број образовних и других установа и организација са којима се врши размена публикација, како би библиотечки фонд био што богатији. Уз то, наставнике и сараднике треба мотивисати да што више едукативног материјала припреме у електронском облику и учине их доступним студентима преко сајта Факултета. Преко курсева које би организовао Рачунарско-информатички центар, наставницима, сарадницима, ненаставном особљу и студентима треба омогућити да заврше напредне обуке за коришћење одговарајућих програмских пакета (ACCESS, EXCEL и сл.). Напомињемо да је на Факултету одржана обука за коришћење програмског пакета са статистичку обраду података PSPP, као и да је у току континуирана обука наставника, сарадника, ненаставног особља и студената за напредно коришћење програмског пакета Microsoft Office Word.

У наредном периоду Библиотечки одбор, као и Стручни одбор Рачунарско-информатичког центра, треба своје извештаје о раду Библиотеке и Рачунарско-информационог центра да достављају и Одбору за квалитет Факултета ради њиховог разматрања.

Сагласно усвојеном стандарду, предлаже се, као корективна мера, продужење рада Библиотеке суботом од 4 на 10 часова дневно, тако да траје од 8-18 часова.

г) Показатељи и прилози уз стандард 9

[9.1. Статут Факултета](#)

[9.2. Правилник о квалитету](#)

[9.3. Правилник о уџбеницима](#)

[9.4. Правилник о издавачкој делатности \(„Билтен ПФН“ бр. 203/2013\)](#)

[9.5. Правилник о коришћењу библиотеке \(„Билтен ПФН“, бр. 105/2007\)](#)

[9.6. Правилник о раду Рачунарско-информационог центра \(„Билтен ПФН“, бр. 106/2007\)](#)

[9.7. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету](#)

[9.8. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

[9.9. Библиографија наставника и сарадника Факултета](#)

[9.10. Библиографија одбрањених магистарских радова и докторских дисертација](#)

[9.11. Библиографија монографских и серијских публикација објављених на Факултету](#)

[9.12. Попис библиографских јединица - извод из књиге инвентара](#)

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

Стандард 10

КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ФАКУЛТЕТОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Правни факултет Универзитета у Нишу је својим *Статутом*, а у складу са законом, утврдио органе управљања и органе пословођења, као и њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом. Поред тога, Статутом Факултета и одговарајућим општим актима, утврђени су и стручни органи Факултета, његове организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола. Остваривање права и заштита интереса студената у надлежности је Студентског парламента, чији је рад регулисан *Статутом студентског парламента*, као и студента-продекана.

На основу *Статута Факултета*, орган управљања је Савет Факултета, орган пословођења је декан, а стручни органи су: Наставно-научно веће, Изборно веће Факултета, Научно веће Центра за правна и друштвена истраживања, Одбор за перманентно образовање, Веће другог и трећег нивоа студија, Већа катедара Факултета, и други стручни органи одређени Статутом.

Организациону структуру Факултета чине четири јединице: Наставно-научна јединица, Научно-истраживачка јединица, Јединица за квалитет и Секретаријат Факултета.

Наставно-научну јединицу чине катедре и Правна клиника.

Научно-истраживачку јединицу Факултета чине: Центар за правна и друштвена истраживања, Центар за јавне политике Европске уније, Центар за међународно приватно право хашких конвенција, Центар за публикације, Библиотека и Рачунарско-информациони центар.

Субјекти обезбеђења квалитета, у оквиру Јединице за квалитет, су Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања и Комисија за односе са студентима, као сталне, као и повремене комисије и радна тела која се образују према потреби. Послови Секретаријата Факултета груписани су у три службе: Служба за опште послове, Служба за наставу и студентска питања и Служба за материјално-финансијске послове.

Стандарди квалитета управљања, који су утврђени *Правилником о квалитету*, односе се на квалитет управљања, квалитет пословођења и планове рада Факултета.

Факултетом управља Савет Факултета, који је конституисан у складу са законом и Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета. Савет Факултета одлучује благовремено и у складу са својом надлежношћу, с тим што су надлежност и начин рада Савета Факултета утврђени *Статутом* и *Пословником о раду Савета*. Одлуке Савета засноване су на важећим прописима и у складу са Стратегијом развоја Факултета, Стратегијом управљања квалитетом и Планом рада Факултета.

Орган пословођења је декан, који представља, заступа, организује и руководи радом Факултета, а његова овлашћења и одговорности регулисане су Статутом Факултета. Декан је одговоран за функционисање система управљања квалитетом и спровођење утврђених стандарда квалитета рада у свим областима обезбеђења квалитета. Послови пословођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено, с тим што морају бити у функцији остваривања Стратегије развоја Факултета, Стратегије управљања квалитетом, Плана рада Факултета и планова рада факултетских центара и служби. Декан, продекани и секретар Факултета, у складу са Стратегијом развоја Факултета и Стратегијом управљања квалитетом, израђују нацрт годишњег Плана рада Факултета и Финансијског плана. Предлог Плана рада и Финансијског плана разматра Наставно-научно веће Факултета, а усваја их Савет Факултета. Оба плана доступна су јавности и доследно се примењују.

Стандарди ненаставне подршке, који су предвиђени Правилником о квалитету, односе се на Секретаријат Факултета, услове рада, избор нових радника и забрану дискриминације.

Ненаставну подршку пружа Секретаријат Факултета, који чине секретар и стручне службе Факултета. Унутрашња организација, систематизација послова и задатака и рад радника Секретаријата ближе се уређују *Правилником о систематизацији радних места*. *Правилником о Књизи упутстава о раду Секретаријата* утврђени су поступци и процедуре за рад запослених у одговарајућој служби, као и обрасци које свака служба користи у свом раду. За координацију и надзор над радом служби одговоран је секретар Факултета, а свака служба има свог шефа, који непосредно организује и руководи радом службе и одговоран је за квалитетно обављање послова.

Ненаставно особље Факултета квалификовано је и компетентно и својим радом успешно пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и обављању научно-истраживачких и осталих делатности Факултета. Број и квалитет ненаставног особља су, углавном, у складу са стандардима за акредитацију.

Факултет је обезбедио запосленима безбедну радну средину и оптималне услове рада. Услови рада и систем заштите радне средине утврђени су посебним *Правилником о заштити на раду и заштити околине* и *Правилником о заштити од пожара*.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се *Правилником о раду*, у складу са *Законом о раду* и *Колективним уговором*, и доступни су јавности. Код заснивања радног односа са ненаставним радницима, Факултет је утврдио прецизне критеријуме за избор. По закључивању

уговора о раду, запослени се уводи у посао. Сваки запослени на Факултету има свој персонални досије у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о његовом напредовању, као и о евентуалним дисциплинским мерама које су му изречене.

Напредовање запослених зависи од рада и резултата рада и регулисано је Правилником о раду.

Факултет спречава сваки вид непосредне и посредне дискриминације лица приликом избора кандидата за запослење и обављање одређеног посла, као и запослених, а исто тако спречава и узнемиравање и сексуално узнемиравање запослених, као и сваки вид изазивања страха и понашања које ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво радно окружење.

Канцеларијско пословање, стандарди израде и начин чувања документације, уређени су *Правилником о канцеларијском пословању*, на основу кога се *Упутством о вођењу документације* утврђује начин пријема и циркулације документације на Факултету. За сваку службу организовано је вођење Књиге интерне поште, а за Факултет вођење Архивске поште. Факултет је обезбедио посебне поштанске прегратке за пошту намењену свим наставницима и сарадницима.

Правилник о квалитету прописује да се квалитет управљања и ненаставне подршке обезбеђује систематским праћењем, контролом и извештавањем о раду запослених у факултетским службама, редовним оцењивањем квалитета рада органа пословођења и служби, предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима, као и унапређивањем радних способности ненаставних радника. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља подложни су оцени наставника, ненаставног особља и студената, при чему Факултет посебно прати и оцењује однос управљачког и ненаставног особља према студентима, као и њихову мотивацију у раду са студентима.

Контролу квалитета рада ненаставних радника врше секретар и шефови служби. Правила о мерама за побољшање квалитета, укључујући и дисциплинске мере, садржана су у Правилнику о раду и у уговорима о раду и доследно се примењују. На крају академске године, шефови служби подносе секретару Факултета годишњи извештај о раду службе, у коме сумирају резултате рада, евидентирају евентуалне тешкоће и слабости и предлажу мере за њихово превазилажење. На основу извештаја шефова служби, секретар припрема годишњи извештај о свом и раду Секретаријата, који се доставља декану, Наставно-научном већу и Одбору за квалитет, с тим што извештај, са евентуалним примедбама декана и Одбора за квалитет, разматра и усваја Наставно-научно веће. Међутим, Одбору за квалитет, у претходним академским школским годинама, није био достављен наведени извештај секретара Факултета па није ни био у прилици да се о њему претходно изјашњава.

Факултет, применом одговарајућих мера подстиче ненаставно особље на усвајање и развијање културе квалитета, на посвећеност раду и максимално залагање на послу до степена изврности, као и на развијање професионалног односа према корисницима услуга. Декан Факултета је у претходном периоду, у складу са одлуком о варијабилним примањима, утврђивао повећани коефицијент

примања ненаставним радницима који су остваривали најбоље резултате у раду, а подовом дана Факултета се редовно додељује и награда „Најбољи радник у служби“. Уз то, секретар Факултета, у складу са Законом о раду, утврђује предлог конкретних корективних мера за отклањање узрока неквалитетног рада, док у случају кад постоји сумња да запослени не остварује предвиђене резултате рада, односно неквалитетно обавља послове зато што нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради, декан Факултета одређује комисију за надзор над радом запосленог, с тим што на основу извештаја комисије декан доноси одлуку у складу са законом. Уколико је неквалитетно обављање посла последица повреде радне дужности утврђене Правилником о раду или уговором о раду, секретар Факултета, на предлог шефа службе, иницира предузимање дисциплинских мера.

Рад и однос управе службе Факултета био је предмет анкетирања од стране студената Факултета. *Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета за школску 2018/2019. годину*, показује да су дипломирани студенти су јако задовољни радом библиотеке Факултета (укупна просечна оцена је 4,42). Дипломирани студенти су високим оценама вредновали однос управе Факултета и факултетских служби: однос управе Факултета према студентима је професионалан (4,30); однос ненаставног особља је професионалан (оцене 4,43 и 4,58), док је рад службе за студентска питања вреднован оценом 4,10. Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија за школску 2018/2019. годину*, произлази да студенти високом оценом (4,54) вреднују сарадњу са радницима Библиотеке. Када је реч о оцењивању квалитета управљања квалитетом и квалитета ненаставне подршке, оцене студената се крећу у распону од 4,00 до 4,38. Студенти високом оценама оцењују однос ненаставног особља Факултета и сарадњу са радницима Рачунско-информационог центра. Радно време Студентске службе вредновано је оценом 4,00. Из *Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права за школску 2018/2019. годину*, произлази закључак да су студенти задовољни односом управе Факултета и факултетских служби. Студенти високом оценом (4,67) оцењују опремљеност Библиотеке потребним бројем уџбеника и осталом литературом и квалитетом сарадње са запосленима у библиотеци. Студенти највишим оценама (5,00) вреднују квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке.

Факултет подстиче, мотивише и обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно усавршавање у циљу повећања компетенција за праћење и примену нових прописа и информационих технологија и осавремењавање процеса рада. У том контексту, Факултет је пружао подршку и обезбеђивао учешће заинтересованим ненаставним радницима на различитим стручним обукама, испитима и семинарима, како би се усавршили и стекли нове компетенције (в. *Уверење о положеном стручном испиту за стицање сертификата за службеника за јавне набавке из 2019. године*).

б) SWOT анализа

Предности:

1. Статутом Факултета јасно су дефинисане надлежности органа управљања, органа пословођења и стручних органа.
2. Статутом Факултета дефинисана је организациона структура Факултета.
3. Квалитет управљања Факултетом се вреднује.
4. Спроводи се анкете о квалитету рада стручних служби и ненаставне подршке и предузимају се мере за унапређивање квалитета.
5. Ненаставно и управљачко особље се перманентно усавршава и образује.

Слабости:

1. Недостатак оптималне стручне и радне ангажованости појединих ненаставних радника.

Могућности:

1. Веће укључивање свих структура ненаставне подршке у креирање и спровођење мера предвиђених Планом интегритета.
2. Стално побољшавање и дорада софтвера за квалитетнији и ефикаснији рад Службе за наставу и студентска питања.
3. Едукација ненаставних радника и перманентно праћење законских и подзаконских прописа ради остваривања бољег контакта са студентима.

Опасности:

1. Неконтинуирана примена корективних и подстицајних мера смањује мотивацију ненаставних радника.

в) Процена испуњености стандарда 10 и предлог корективних мера

Факултет испуњава Стандард 10.

Управа Факултета треба у наредном периоду да повећа активности и унапређује промотивно-маркетиншке мере како би, због велике конкуренције сродних факултета у образовном процесу, обезбедила упис предвиђеног броја што квалитетнијих студената.

Неопходно је да се наставе напори и активности на побољшавању услова рада ненаставних радника обезбеђивањем адекватног простора за рад, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада.

У наредном периоду је неопходно да се, у виду корективних мера, учине напори усмерени на усавршавање организације рада у оквиру свих служби Факултета, појачавање надзора над радом запослених у службама, као и на доследнију примену корективних и подстицајних мера.

г) Показатељи и прилози уз стандард 10

[10.1. Статут Факултета](#)

[10.2. Правилник о броју и начину избора чланова за Студентски парламент
Правног факултета у Нишу](#)

[10.3. Правилник о квалитету](#)

[10.4. Правилник о систематизацији радних места \(„БПФ у Нишу“, бр. 247/2018\)](#)

[10.5. Правилник о књизи упутстава о раду Секретаријата \(„БПФ у Нишу“, бр.
132/2008\)](#)

[10.7. Правилник о заштити од пожара \(„Билтен Правног Факултета у Нишу“, бр
198/2013.\)](#)

[10.8. Закон о раду](#)

[10.9. Правилник о раду](#)

[10.10. Правилник о канцеларијском пословању \(„БПФ у Нишу“, бр. 104/07\)](#)

[10.11. Пословник о раду Савета](#)

[10.14. Шематска организациона структура Правног факултета Универзитета у
Нишу](#)

[10.15. Извештај о вредновању основних академских студија од стране
дипломираних студената Факултета](#)

[10.16. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета
студијских програма мастер академских студија](#)

[10.17. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета
студијског програма докторских академских студија](#)

[Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској
установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Стандард 11

КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Правни факултет Универзитета у Нишу користи простор и опрему који су задовољавајућег обима, адекватне структуре и на доста високом степену техничке савремености. Простор и опрема Факултета задовољавају одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, тако да обезбеђују квалитетно извођење наставе на свим врстама и нивоима студија, као и одговарајуће радне услове за све студенте и запослене.

Простор који Факултет користи за обављање наставне и научно-истраживачке делатности обухвата укупно **6.104 квм** корисне површине, и то:

- амфитеатар површине 381,50 квм са 480 места,
- 8 учионица укупне површине 718,29 квм, са 828 места,
- 48 функционално опремљених кабинета, укупне површине од 897,50 квм,
- Библиотека – позајмно одељење, укупне површине од 22,38 квм,
- читаоница за студенте основних и мастер академских студија, укупне површине 240,40 квм, са 110 места,
- читаоница за студенте докторских студија, укупне површине 40,94 квм, са 7 места,
- Рачунарско-информациони центар, укупне површине 67,11 квм, са 12 места
- рачунарска учионица, укупне површине 51,47 квм, са 20 места,
- две сале-суднице на другом и петом спрату зграде, укупне површине 98,53 квм, са 65 места,
- Правна клиника, са огледном адвокатском канцеларијом, укупне површине 77,82 квм са 19 места,
- Студентски клуб, укупне површине 268,00 квм, са 136 места,
- три просторије за рад студентских организација и Студентског парламента, укупне површине 56,76 квм, са 40 места,
- 20 просторија за рад факултетских служби, укупне површине 527,9 квм, са 33 места.

Факултет располаже и са паркинг простором, капацитета 50 паркинг места, која дели са Економским факултетом у Нишу.

За извођење наставе и испита користе се амфитеатар и потребан број учионица и сала, које су опремљене савременим аудио-визуелним средствима и одговарајућим намештајем.

Укупна површина радног простора у извођењу наставе по сменама, с обзиром на број студената који студирају према акредитованим студијским програмима (укупно 1497 студента, који су уписали годину), задовољава прописане стандарде, јер по студенту износи 5,68 м/2. Уколико се, пак, узму у обзир и студенти који су обновили годину (1268 студената), онда је тај однос нешто нижи и износи 3,08 м/2 по студенту. У сваком случају, радни простор који се користи за извођење наставних активности је по свом обиму такав да сваком студенту обезбеђује место за седење у амфитеатру, учионицама и у салама.

Факултет има и довољан број кабинета за наставнике и сараднике, који пружају услове за припрему наставе, индивидуалан научно-истраживачки и стучни рад.

Библиотека Факултета – позајмно одељење налази се у просторији која пружа солидне услове за рад библиотечног особља, с тим што у потпуности задовољава и потребе студената, наставника и сарадника. У саставу Библиотеке је и читаоница.

У оквиру Правне клинике је опремљена адвокатска канцеларија. Факултет има посебну учионицу-судницу, у којој се изводи практична настава кроз симулације суђења, као и рачунарску учионицу, у којој студенти имају приступ Интернету, а могу да користе и услуге фотокопирања, штампања, скенирања и нарезивања CD и DVD материјала.

Факултет је обезбедио и опремио одговарајуће просторије за управу Факултета и рад факултетских стручних служби, као и три просторије за рад Студентског парламента и студентских организација. Факултет има и просторију за студентски клуб, која тренутно није у функцији.

Детаљна спецификација простора дата је у *Прегледу простора*.

Факултет води одговарајућу набавну и финансијску политику како би обезбедио услове за квалитетно извођење наставе и задовољио потребу запослених и студената за савременим информатичким средствима, имајући у виду њихов број.

Факултет је студентима обезбедио две учионице, опремљене савременим техничким и осталим уређајима, који студентима омогућавају рад на рачунарима, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала. Укупно 32 рачунара намењено је искључиво студентима (6 у Рачунарско-информационом центру, 20 у рачунарској учионици, 5 у холу испред амфитеатра и један у Библиотеци). Студентима је, на тај начин, обезбеђен неометан приступ свим информацијама у погледу студија, које се редовно објављују на Интернет страници Факултета, али и правним и библиографским базама Факултета и наставним материјалима који се објављују у електронском облику.

Сваки наставник и сарадник добио је на коришћење компјутер, одговарајуће конфигурације, а највећи број наставника и сарадника и лаптоп

рачунар. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и компјутерском опремом и у раду користе адекватне софтвере. Сви запослени на Факултету имају приступ различитим информацијама у електронском облику и информационим технологијама, које користе у сврху професионалног усавршавања.

Закључно са 24. 08. 2019. године Факултет има 48 рачунара у кабинетима наставника и сарадника. Стручне службе Факултета користе 37 рачунара, 7 рачунара се налазе у салама за извођење наставе, а 5 рачунара се налази у холу испред амфитеатра (инфо рачунари за студенте). Рачунарска учионица снабдевена је са 20 рачунара. Факултет има и 5 сервера и 9 видео бимова. Уз све то, 101 лаптоп-рачунар задужен је од стране наставника и сарадника Факултета.

Факултет је сопственим средствима обезбедио бежичну Интернет везу у већем делу објекта којим располаже.

Детаљна спецификација опреме садржана је у *Инвентару опреме*.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме кроз организовање рада одговарајућих служби. Уз то, Факултет обезбеђује и висок ниво хигијене свих просторија, редовно одржавање опреме и њено осавремењивање.

У претходном периоду Факултет је, својим средствима, извршио адаптацију дотрајалог крова изнад амфитеатра, заменио дотрајалу столарију у амфитеатру и сали бр. 2. Исте просторије су реновиране и заменом подне облоге, завеса и намештаја.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се: праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама студената и наставног процеса; контролом квалитета простора и опреме, путем анкетања студената и запослених; доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимањем корективних и подстицајних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

Резултати анкетања студената основних академских студија и дипломираних студената Факултета, као и резултати анкетања студената мастер и докторских академских студија права, показују да су студенти веома задовољни квалитетом простора и опреме и укупним ресурсима Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Добра опремљеност амфитеатра, учионица, Рачунарско-информационог центра, Правне клинике, сале-суднице и осталог пословног простора .
2. Домаћинско газдовање, одржавање и квалитативно побољшавање простора.
3. Квалитетније обављање наставе и одвијање наставног процеса уопште, због увођења савремене технологије.
4. Континуирано осавремењивање информатичких ресурса.

Слабости:

1. Повремена недовољност учионичког простора због преклапањем наставе и испитних рокова.

Могућности:

1. Проширивање пословног простора и уступање на коришћење просторија које се налазе у источном делу зграде, а на којима право коришћења припада ЖТП-у Београд.
2. Инсталација климатизације у Амфитеатру Факултета, уз финансијску помоћ Министарства просвете.
3. Замена прозорске столарије и прозорских стакала, на преосталом, делу објекта.

Опасности:

1. Нередовно и недовољно финансирање материјалних трошкова Факултета за текуће инвестиционо одржавање.
2. Старост објекта и инсталација.
3. Нерешено питање обезбеђења даљинског грејања зграде.

в) Процена испуњености Стандарда 11 и предлог корективних мера:

Правни факултет испуњава Стандард 11.

Факултет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме.

У предстојећем периоду, Факултет ће уложити потребна финансијска средства за обезбеђење адекватног озвучења у свим учионицима и за инсталирање нове климатизације у Амфитеатру и Библиотеци Факултета.

Предлаже се, као корективна мера, да се убудуће контрола квалитета простора и опреме осмисли као посебна анкета, која би била спроведена међу студентима, ненаставним особљем и наставницима и сарадницима.

г) Показатељи и прилози уз стандард 11

[11.1. Извод из катастра](#)

[11.2. Одлука о подели простора са Економским факултетом](#)

[11.5. Извештај о вредновању квалитета наставног процеса основних академских студија \(пролећни семестар школске 2015/16; јесењи семестар школске 2016/2017; пролећни семестар школске 2016/2017; јесењи семестар школске 2017/2018; пролећни семестар школске 2017/2018; јесењи семестар школске 2018/2019 године\)](#)

[11.6. Извештај о вредновању основних академских студија од стране дипломираних правника](#)

[11.7. Извештај о вредновању мастер академских студија права](#)

[11.8. Извештај о вредновању докторских академских студија права](#)

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12 ФИНАНСИРАЊЕ

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Правни факултет Универзитета у Нишу има дугорочно обезбеђена финансијска средства, неопходна за реализацију наставног процеса, научноистраживачког рада и других активности из свог делокруга.

Факултет за обављање своје делатности користи:

А - средства која обезбеђује оснивач, тј. приходи из Буџета,

Б - сопствене изворе средстава и то:

- 1 - средства од уплаћених школарина, накнада за полагање испита и др.;
- 2 - средства за финансирање научно-истраживачког и стручног рада;
- 3 - донације, поклони, накнаде за комерцијалне и друге услуге, оснивачка права из уговора са трећим лицима;
- 4 - други извори, у складу са законом.

Правни факултет, као индиректни корисник буџетских средстава води своје пословање у складу са прописима који регулишу област буџетског рачуноводства, а пре свега Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству и Правилником о састављању финансијских извештаја.

Факултет усваја финансијски план за сваку календарску годину, којим се планирају распоред и намена финансијских средстава, чиме се обезбеђује финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. По завршетку године анализира се и усваја годишњи финансијски извештај, у складу са законом.

Јавност и транспарентност својих извора финансирања, наменског трошења средстава и законитог финансијског пословања, Факултет обезбеђује кроз годишњи *Извештај о пословању и Годишњи обрачун*, које усваја Савет факултета.

Квалитет финансирања остварује се: доследним поштовањем правила о припреми и усвајању Финансијског плана и других финансијских аката, контролом коришћења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих мера у случају нерационалног или ненаменског трошења средстава.

Анализом годишњих финансијских извештаја уочава се следеће:

2016. година:

Приходи:

У току 2016. године Правни факултет је остварио укупане приходе у износу од 278.966 хиљ. динара (2,63% мање у односу на 2015. годину), док је планирани

приход средстава за исти период износио 296.588 хиљ. динара. Учешће остварених прихода у планираним је 94,06%.

Од укупно остварених текућих прихода Министарство просвете је Факултету обезбедило 116.730 хиљ. динара, што је 95,31% у односу на план, док је Министарство науке Факултету обезбедило 23.729 хиљ. динара, што је 97,85% у односу на план.

Структура прилива финансијских средстава Факултета показује да су у укупном приливу средстава Министарство просвете и Министарство науке учествовали са 140.459 хиљ. динара, што је 50,35% док је удео сопствених извора у финансирању Факултета 138.507 хиљ. динара, што је 49,65%.

Приходи од студената у 2016. години износили су 130.030 хиљ. динара што је 94,34 % у односу на план.

Приходи од нефинансијске имовине обухватају приходе од рада књижаре који су остварени у износу од 2.936 хиљ. динара, што је 117,44% у односу на планирани приход.

Расходи:

Чињеница да је прилив средстава мањи од планираног условио је разлику између планираних и остварених расхода. Укупно извршени расходи у 2016. години износили су 283.585 хиљ. динара, (0,37% већи у односу на 2015. год.), док су планирани 293.881 хиљ. динара. Извршени расходи учествују у планираним са 96,50%.

У структури укупних расхода, текући расходи (материјални трошкови) износили су 129.782 хиљ. динара и мањи су за 1,06% у односу на 2015. годину. За плате радника утрошено је 150.993 хиљ. динара.

Резултат:

Према Финансијском извештају за 2016. год. Факултет је остварио дефицит у износу од 4.619 хиљ. динара.

2017. година:

Приходи:

У току 2017. године Правни факултет је остварио укупне приходе у износу од 250.274 хиљ. динара (10,29% мање у односу на 2016. годину), док је планирани приход средстава за исти период износио 280.527 хиљ. динара. Учешће остварених прихода у планираним је 89,22%.

Од укупно остварених текућих прихода Министарство просвете је Факултету обезбедило 113.175 хиљ. динара, што је 99,28% у односу на план, док је Министарство науке Факултету обезбедило 24.179 хиљ. динара, што је 101,59% у односу на план.

Структура прилива финансијских средстава Факултета показује да су у укупном приливу средстава Министарство просвете и Министарство науке учествовали са 137.354 хиљ. динара, што је 54,88% док је удео сопствених извора у финансирању Факултета 112.920 хиљ. динара, што је 45,12%.

Приходи од студената у 2017. години износили су 109.093 хиљ. динара што је 78,19.% у односу на план и мањи су у односу на исте приходе у 2016. год. за 20.937 хиљ. динара, тј. за 16,10%.

Приходи од нефинансијске имовине обухватају приходе од рада књижаре који су остварени у износу од 2.020 хиљ. динара, што је 74,81% у односу на планирани приход.

У структури прихода у значајној мери остварено је повећање прихода од котизација и др. фактурисања у односу на план. Планиран је приход од 27 хиљ. динара, а остварено 1.307 хиљ. динара.

Расходи:

Планирани расходи за 2017. годину износили су 280.361 хиљ. динара док су укупно извршени расходи износили 246.479 хиљ. динара (87,91% од плана). У поређењу са извршеним расходима у 2016. години остварено је смањење за 13,08%.

У структури укупних расхода, текући расходи (материјални трошкови) износили су 112.290 хиљ. динара и мањи су за 13,48% у односу на 2016. годину. За плате радника утрошено је 133.203 хиљ. динара (за 11,78 % мање у односу на 2016. годину).

Резултат:

Према Финансијском извештају за 2017. год. Факултет је остварио суфицит у износу од 3.651 хиљ. динара.

2018. година:

Правни факултет Универзитета у Нишу је у 2018. години извршио измену и допуноу финансијског плана због инвестиционих радова на замени прозорске столарије и сређивања кабинета и учионица.

Приходи:

У току 2018. године Факултет је остварио укупане приходе у износу од 247.531 хиљ. динара (1,09% мање у односу на 2017. годину), док је планирани приход средстава за исти период износио 256.135 хиљ. динара. Учешће остварених прихода у планираним је 96,64%.

Од укупно остварених текућих прихода Министарство просвете је Факултету обезбедило 114.842 хиљ. динара, што је 97,07% у односу на план, док је Министарство науке Факултету обезбедило 24.977 хиљ. динара, што је 99,91% у односу на план.

Структура прилива финансијских средстава Факултета показује да су у укупном приливу средстава Министарство просвете и Министарство науке учествовали са 139.819 хиљ. динара, што је 56,49%.

Приходи од студената остварени су у износу од 104.265 хиљ. динара, што представља 97,44% у односу на план, а 42,12% од укупно остварених прихода Факултета. У односу на 2017. годину ови приходи смањили су се за 4,42% (4,828 хиљ. динара)

Приходи од нефинансијске имовине обухватају приходе од рада књижаре који су остварени у износу од 1.899 хиљ. динара, што је 67,82% у односу на планирани приход. У односу на 2017. годину овај приход смањен је за 5,99%

Расходи:

Планирани расходи за 2018. годину износили су 255.204 хиљ. динара док су укупно извршени расходи износили 249.296 хиљ. динара (97,68% од плана). У поређењу са извршеним расходима у 2017. години остварено је повећање за 2,817 хиљ. динара (1,13%) што је резултат спровођења инвестиционих активности на замени прозорске столарије и сређивања учионица и кабинета.

У структури укупних расхода, текући расходи износили су 247.741 хиљ. динара, док издаци за нефинансијску имовину учествују са 1.555 хиљ. динара, а односе се на набавку рачунарске опреме и софтвера, као и за набавку књига у библиотеци.

Резултат:

Према Финансијском извештају за 2018. год. Факултет је остварио дефицит у износу од 1.765 хиљ. динара.

б) SWOT анализа

	Опис	Квантитативна оцена
ПРЕДНОСТИ	Буџетски начин финансирања	+++
	Факултет остварује сопствене приходе, којима самостално располаже у складу са законом, чиме обезбеђује додатна средства за реализацију наставно-научног и научно-истраживачког процеса	+++
	Факултет самостално, за сваку календарску годину, доноси Финансијски план којим се врши планирање намене финансијских средстава и самостално одлучује о финансијском пословању	+++
	Факултет по завршетку сваке календарске године доноси и усваја Извештај о финансијском пословању	+++
	С обзиром на број акредитованих студијских програма, дугорочна стабилност се у овом тренутку процењује као добра.	+++

	Факултет спроводи рационалну и транспарентну финансијску политику	+++
--	---	-----

	Опис	Квантитативна оцена
СЛАБОСТИ	Ангажовање и рад наставника и сарадника на разним пројектима може да угрози квалитет наставе због оптерећености	++
	Велике тешкоће у наплати школарине, као значајног извора финансирања Факултета	+++
	Недовољна средства Министарства за материјалне трошкове	+++

	Опис	Квантитативна оцена
МОГУЋНОСТИ	Могуће је додатно повећати приходе Факултета, на основу учешћа у различитим домаћим и међународним научно-истраживачким пројектима	++
	Организовање посебних едукација и стручних семинара на Факултету обезбедило би додатна средства	+++

	Опис	Квантитативна оцена
ОПАСНОСТИ	Приватни факултети, смањењем критеријума при упису и полагању испита, могу условити мањи број уписаних студената	+++
	Материјалне могућности које су условљене стањем у земљи смањују број самофинансирајућих студената	+++
	Пад интересовања студената	++
	Смањење броја средњошколаца, исељавање младе популације	++

в) Процена испуњености Стандарда 12 и предлог корективних мера:

Правни факултет Универзитета у Нишу, упркос тешкој економској ситуацији у којој се земља налази, испуњава све стандарде у погледу квалитета извора финансирања, финансијског планирања и транспарентности у употреби финансијских средстава, што му омогућује да обезбеди финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду, иако је суочен са смањеним приливом средстава како од ресорних министарстава, тако и из сопствених извора финансирања.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 12:

1. Ангажовање свих наставника, сарадника и ненаставног особља, применом савремених начина наставе на унапређењу и одржавању квалитета студијских програма Факултета.
2. Радити на ширењу Факултета и увођењу нових актуелних програма.
3. Унапређење јавности и транспарентности извора финансирања и начина употребе финансијских средстава.
4. Ангажовање и укључивање већег броја наставника и сарадника на пројектима финансираним из различитих извора/фондова.
5. Повећање обима стручних и комерцијалних услуга трећим лицима, ради обезбеђивања више средстава из сопствених извора.
6. Промоција факултета

На основу изнетог, може се закључити да је стандард 12 испуњен

г) Показатељи и прилози уз стандард 12

2016. година:

[12.1. Финансијски план за 2016. годину](#)

[12.2. Одлука о измени фин. плана за 2016. годину](#)

[12.3. Финансијски план за ВШЈ у Медвеђи за 2016/17. годину](#)

[12.4. Финансијски извештај о пословању за 2016. годину](#)

[12.5. Одлука Савета Факултета о усвајању финансијског извештаја за 2016. годину](#)

[12.6. План набавки за 2016. годину](#)

[12.7. Допуна плана набавки за 2016. годину](#)

[12.8. Друга допуна плана набавки за 2016. годину](#)

2017. година:

[12.9. Финансијски план за 2017. годину](#)

[12.10. Одлука о усвајању финансијског плана за 2017. годину](#)

[12.11. Финансијски план за ВШЈ у Медвеђи за 2017/18. годину](#)

[12.12. Одлука о усвајању финансијског плана за ВШЈ у Медвеђи за 2017/18. годину](#)

[12.13. Финансијски извештај о пословању за 2017. годину](#)

[12.14. Одлука Савета Факултета о усвајању финансијског извештаја за 2017. годину](#)

[12.15. План набавки за 2017. годину](#)

[12.16. Одлука о усвајању плана набавки 2017. годину](#)

2018. година:

[12.17. Финансијски план за 2018. годину](#)

[12.18. Одлука о усвајању финансијског плана за 2018. годину](#)

[12.19. Финансијски извештај о пословању за 2018. годину](#)

[12.20. Одлука Савета Факултета о усвајању финансијског извештаја за 2018. годину](#)

[12.21. План набавки за 2018. годину](#)

[12.22. Одлука о усвајању плана набавки 2018. годину](#)

2019. година:

[12.23. Финансијски план за 2019. годину](#)

[12.24. Финансијски план за 2019. годину - прва измена](#)

[12.25. Одлука о усвајању финансијског плана за 2019. годину](#)

[12.26. Одлука о измени и допуни фин. плана за 2019. годину](#)

[12.27. План набавки за 2019. годину](#)

[12.28. Одлука о усвајању плана набавки 2019. годину](#)

Стандард 13

УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Правни факултет Универзитета у Нишу је обезбедио значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета. То своју значајну улогу студенти Факултета остварују: радом студентских организација; учешћем представника студената у органима и телима Факултета; редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информацијских ресурса, рада наставника, сарадника и факултетских служби у поступку анкетирања који спроводе органи Факултета; изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета; и изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима спољашњег оцењивања квалитета.

Правила о учешћу студената у процесу обезбеђења квалитета садржана су у *Правилнику о квалитету* и другим општим актима којима су уређени поступци за обезбеђење квалитета.

Факултет је обезбедио да студенти у пуној мери остваре право на самоорганизовање и учешће у одлучивању. На Правном факултету Универзитета у Нишу данас делују три студентске организације: Савез студената Правног факултета, Елса и Права студентска прича.

Студентске организације на изборима за Студентски парламент пропорционално учествују приликом формирања Студентског парламента. Представници Студентског парламента учествују у раду: Наставно-научног већа Факултета (пет представника Студентског парламента), Савета Факултета (три представника Студентског парламента), Одбору за квалитет (једног представника Студентског парламента), Комисије за праћење и унапређивање студирања (једног представника Студентског парламента) и Комисије за односе са студентима (једног представника Студентског парламента).

Редовним присуством на седницима Наставно-научног већа и Савета Факултета, представници Студентског парламента активно учествују у креирању студијских програма, њиховим изменама и допунама, као и решавању свих питања везаних за статус студената.

Сви студенти Факултета имају могућност да активно учествују и у оцени квалитета: студијских програма, свих елемената наставног процеса, обавезне и допунске литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника и факултетских служби. Резултати свих анкета редовно су предмет разматрања на седницама Судентског парламента. Уз то, Факултет је дужан да резултате анкета учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања.

Факултет подстиче студенте и да се изражавањем мишљења и ставова активно укључују у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у процес унапређивања процеса наставе, метода испитивања и др.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Представници студената Факултета учествовањем у раду Наставно-научног већа, Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима, учествују у обезбеђивању квалитета.
2. Сви студенти Факултета имају могућност да кроз учешће у анкетирању оцењују квалитет Факултета, студијских програма и наставе уопште .

Слабости:

Недовољан број студената који активно учествују како у наставном процесу, тако и у анкетама о оцени студијских програма, педагошког рада наставника и сарадника, квалитету уџбеника, квалитету оцењивања, услова рада.

Могућности:

Предузимање адекватних мера како би се што већи број студената заинтересовао за учешће у наставном процесу и за побољшање његовог квалитета (измена и допуна студијских програма, побољшања и осавремењивање наставе и услова рада, увођења различитих видова практичне наставе).

Опасности:

Несразмерно учешће у планирању наставних и ваннаставних активности студената у оквиру обавезног фонда часова и испуњавања предиспитних обавеза.

в) Процена испуњености Стандарда 13 и предлог корективних мера

Правни Факултет Универзитета у Нишу испуњава Стандард 13.

У наредном периоду, Факултет ће, у циљу валидности и кредибилитета анкета које се спроводе, преко представника Студентског парламента мобилисати што већи број студената да учествују у наставном процесу, као и у анкетама које се спроводе.

Факултет ће наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, при чему ће узимати у обзир и ставове и мишљења студената, студентских организација и Студентског парламента.

Факултет ће настојати да још више повећава свест и знање студената о систему обезбеђења квалитета, да их мотивише да објективно вреднују све сегменте квалитета, као и да им укаже на потребу да својим предлозима и сугестијама треба да допринесе даљем унапређивању квалитета.

г) Показатељи и прилози уз стандард 13

[13.1. Статут Факултета](#)

[13.2. Правилник о квалитету](#)

[13.3. Одлука о именовану чланова Одбора за квалитет](#)

[13.4. Одлука о именовану чланова Комисије за праћење и унапређивање студирања](#)

[13.5. Одлука о именовану чланова Комисије за односе са студентима](#)

[13.6. Одлука о именовану Менаџера квалитета](#)

Стандард 14

СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Правни факултет Универзитета у Нишу је усвајањем *Стратегије управљања квалитетом, Правилника о квалитету и Правилника о самовредновању*, као и избором чланова Одбора за квалитет, са својим сталним комисијама, обезбедио институционалне оквире за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета.

Факултет је обезбедио услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета, у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђени су посебни методи и индикатори за праћење и вредновање квалитета, као и систем подстицајних и корективних мера за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета.

Правилником о квалитету предвиђено је редовно периодично вредновање квалитета, уз могућност да се изврши и ванредна провера квалитета, ако за тим постоји потреба. Према чл. 227. Правилника о квалитету, најмање једном у три године Факултет спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета, током којег проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета и достигнути ниво остваривања утврђених стандарда квалитета.

Факултет обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената, на начин утврђен овим Правилником и другим општим актима Факултета. Факултет обезбеђује и податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета.

Сви општи акти којима је регулисан систем обезбеђења квалитета учињени су доступним јавности на интернет страници Факултета

Сви наставници, сарадници и ненаставни радници упознати су са новоуспостављеним системом обезбеђења квалитета. Извештаји о резултатима анкетирања, извештаји о успеху студената у студирању и на испитима, као и извештаји о положају правника на тржишту рада, предмет су разматрања на седницама Одбора за квалитет, одговарајућих комисија и Наставно-научног већа Факултета.

Факултет је континуирано и систематски прикупљао потребне информације о обезбеђењу квалитета и вршио периодично провере у свим областима обезбеђења квалитета, у складу са стандардима за акредитацију, Правилником о квалитету и Правилником о самовредновању. Својим проактивним приступом, запослени на Факултету, задужени за обезбеђење квалитета дали су значајан допринос у испуњењу овог стандарда.

На основу усвојених докумената из области обезбеђења и провере квалитета, 2011. године је извршена друга свеобухватна провера квалитета рада на Правном факултету Универзитета у Нишу и састављен је Извештај о самовредновању. Факултет је 2013. године сачинио додатни Извештај о самовредновању за период јул 2011-март 2013. године. Четврти Извештај о самовредновању сачињени је за период 2013-2016. године, што значи да овај Извештај представља пети извештај о самовредновању Факултета.

Извештаји о резултатима анкетирања, извештаји о успеху студената у студирању и на испитима, као и извештаји о положају правника на тржишту рада, били су предмет разматрања на седницама Одбора за квалитет, одговарајућих комисија и Наставно-научног већа Факултета.

Формирана је база података Одбора за квалитет која ће обезбедити трајно чување прикупљених података и њихово упоређивање са подацима који ће се прикупити током спровођења наредног анкетирања и примене других метода за прикупљање података.

Извештај о самовредновању учињен је доступним јавности објављивањем на Интернет страници Факултета www.prafak.ni.ac.rs.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Стратегија управљања Факултетом усаглашена је са стратегијама за обезбеђивање квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству.
2. На Факултету постоји инфраструктура која систематски прати и обезбеђује квалитет.

Слабости:

Недовољна комуникација Факултетата са послодавцима или дипломираним правницима, у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената.

Могућности:

1. Унапређење успостављене сарадње са другим домаћим и иностраним високошколским установама са циљем размене искустава о институционалним оквирима за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета, у свим областима обезбеђења квалитета.
2. Организација конференција, посвећених процени и унапређивању квалитета у високом образовању.

Опасности:

Отежано одржавање оптималног нивоа посвећености систематском праћењу и периодичној провери квалитета.

в) Процена испуњености Стандарда 14 и предлог корективних мера

Правни факултет испуњава Стандард 14.

У наредном периоду, неопходно је наставити са проверама квалитета и дорадом процедуре за те провере, као и са успостављањем нових стандарда и процедура за обезбеђење и проверу квалитета.

С обзиром на актуелну ситуацију у вези са запошљавањем, посебно у вези са запошљавањем ненаставног особља, у овом тренутку није нужно да се запосли менаџер квалитета, што се иначе предвиђа Правилником о квалитету, али је неопходно да се један од стручних и компетентних ненаставних радника обавезе да континуирано и систематски прати и организује све послове и активности који су у вези са обезбеђењем квалитета и стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета на Факултету.

г) Показатељи и прилози уз стандард 14

[14.1. Правилник о квалитету](#)

[14.2. Правилник о самовредновању](#)

Стандард 15

КВАЛИТЕТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

а) Опис стања, анализа и процена за стандард 15

Имајући у виду друштвене потребе и људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, Факултет се определио да своју образовну делатност остварује кроз основне академске студије, мастер академске студије и докторске академске студије. Како је раније истакнуто, мисија Правног факултета Универзитета у Нишу је да, као референтна образовно-научна установа у Републици и у региону југа и истока Србије, организује, спроводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања правника, научно-истраживачки и стручни рад у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука, у складу са највишим стандардима квалитета, дајући тиме допринос развоју правног система, правне науке и правне струке и просперитету друштвене заједнице. Следствено наведеном, важно је истаћи вишедеценијско академско наслеђе Факултета у организовању последипломских студија, раније магистарских и докторских студија, а данас мастер и докторских академских студија права. Од оснивања Факултета до 24. августа 2019. године звање дипломирани правник стекло је 7822 студента. Научно звање магистра за одговарајуће области права стекао је 121 студент, а звање специјалисте за одговарајуће области права стекло је 55 студената. Звање мастера права стекло је 194, а звање доктора правних наука 115 студената.

Како је већ предочено, Факултет је 2008. године у првом акредитационом припремио три студијска програма из области права, а један међ тим програмима је и студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). Студијски програм докторских академских студија усвојио је Сенат Универзитета у Нишу, Одлуком од 04. 03. 2008. године, а затим је, Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије од 28. 11. 2008. године, студијски програм докторских академских студија и акредитован. У последњем циклусу акредитације, Факултет је припремио, Сенат Универзитета у Нишу усвојио, а Комисија за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије акредитовала студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). На докторским академским студијама студира 75 студената и то, 10 студената чије се школовање финансира из буџета, и 65 самофинансирајућих студената. У периоду после израде претходнога Извештаја о самовредновању, од 1. априла 2016. до 24. августа 2019. године, докторирао је 21 студент докторских студија.

2. Анализа студијског програма докторских академских студија

Садржина студијског програма докторских студија усклађена је са релевантним одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Структура и основни елементи наведених студијских програма утврђени су и Правилником о докторским академским студијама права, који је усклађен са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о квалитету.

Факултет је компетентан, тј. има способност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника и сарадника Факултета, које се остварује индивидуалним истраживањима и стваралаштвом, као и преузимањем уговорних обавеза и ангажовањем на научноистраживачким пројектима. У складу са усвојеном стратегијом и програмом, научноистраживачки рад се организује и изводи у складу са трогодишњим и годишњим програмом научног рада на Факултету. Уз то, Факултет је и акредитован као научно-истраживачка установа, у складу са законом.

Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилником о квалитету Факултета, утврђени су стандарди квалитета студијских програма, њихова припрема и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативни и квантитативни показатељи на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником о квалитету предвиђају се и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Анализа студијског програма докторских академских студија права показује да испуњава све неопходне стандарде његовог квалитета, што значи да:

- има 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама;
- садржи све елементе утврђене Законом;
- има научно утемељење;
- курикулум студијског програма докторских студија има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему (развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања, као и да критички процењују истраживања других);
- сврха студијског програма докторских студија је јасно и недвосмислено формулисана и у складу је са основним задацима и циљевима Факултета;
- циљеви студијског програма докторских студија су дефинисани (постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере) и усклађени са савременим правцима развоја одговарајуће научне дисциплине у свету и задацима и циљевима Факултета;

- савладавањем студијског програма докторских студија студент стиче опште и специфичне способности које су подређене квалитетном обављању стручне и научне делатности

- курикулум студијског програма докторских студија садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис, као и докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија, која је самостални научни рад студента;

- постоји усклађеност студијског програма докторских студија са савременим светским токовима и стањем у области правних наука и упоредивост са студијским програмима докторских студија одговарајућих страних високошколских установа;

- Факултет уписује студенте на студијски програм докторских студија у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања, културе и својим ресурсима, с тим што се услови за упис студената на студијски програм докторских студија утврђују *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Факултета*, као и *Правилником о докторским академским студијама права*;

- услови и поступци који су неопходни за завршетак докторских студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани, уводним одредбама студијског програма и *Правилником о докторским академским студијама права*, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма и учињени су доступним јавности обајвљивањем у „Билтену Правног факултета у Нишу“ бр. 222/15 и на Интернет страници Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>;

- курикулуми студијског програма докторских студија и силабуси у оквиру програма утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; докторска дисертација представља самостални научноистраживачки рад, који се оцењује на основу њеног научног доприноса.

У прилозима је дата структура студијског програма докторских студија и Интернет странице страних високошколских установа са упоредивим студијским програмима.

Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у менторском раду са магистрантима и докторантима показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

За извођење студијског програма докторских академских студија права обезбеђени су одговарајући просторни, технички, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру докторских студија и предвиђеном броју студената.

Студијски програм докторских академских студија права припрема се и усваја на начин предвиђен *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета*. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне студијског програма усваја Наставно-

научно веће на основу извештаја Одбора за квалитет и предлога катедри. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијског програма докторских академских студија права обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Одбора за квалитет и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, поред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованом студијском програму докторских академских студија права, условима и начинима његовог остваривања, као и о условима за стицање научног назива доктор наука у области „Право“, Факултет је учинио доступним студентима и јавности преко публикације коју редовно објављује у штампаном и електронском облику (интернет страница Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>), најкасније даном објављивања конкурса за упис студената.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру студијског програма докторских академских студија права, докторска дисертација треба да испуни, посебно у оквиру њене академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су, најпре, *Правилником о докторским академским студијама права*, а затим, и посебним *Упутством за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу*. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, односно Универзитета у Нишу, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

Правилником о квалитету предвиђени су стандарди квалитета студијског програма, као и поступци за обезбеђење квалитета. Статутом Факултета и Правилником о квалитету утврђени су поступци за припрему, усвајање, праћење и контролу студијског програма, као и процедуре за осавремењавање студијског програма.

Способност Факултета за научноистраживачки рад се мери и на основу броја докторских дисертација и магистарских теза одбрањених на факултету из области за коју се студијски програм акредитује. Од оснивања Факултета до 1. септембра 2019. године на Факултету је одбрањено **115 докторских дисертација и 121 магистарска теза**, чији укупан збир износи 236, што у односу према 7822 дипломираних студената износи 0,03. Наведену способност показује и однос броја наставника Факултета и броја наставника који су укључени у научно-истраживачке пројекте, јер је **сваки наставник укључен у један или више пројеката**.

Од укупно 45 наставника Факултета у сталном радном односу, 25 наставника били су ментори у изради једног или већег броја доктората.

Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се испитивањем мишљења о квалитету студијских програма свих студената на студијском програму који Факултет организује, наставника и сарадника Факултета, дипломираних студената Факултета који се налазе у радном односу и оних који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање („ранији студенти“), као и адвоката, представника правосудних органа, органа државне управе, привредних друштава, банака, осигуравајућих друштава и других послодаваца из окружења, као и службеника Националне службе за запошљавање. У претходном периоду квалитет студијског програма докторских академских студија права оцењивали су само студенти докторских студија.

Резултати анкетирања студената докторских студија Факултета показују да важећи студијски програм докторских академских студија права обезбеђује остваривање циљева који су дефинисани тим студијским програмом. *Из Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права произлази закључак да су студенти задовољни квалитетом студијског програма. Студенти високом оценом вреднују чињеницу да су критеријуми за упис студената (године) унапред прописани и јавно доступни, да су студенти информисани о својим правима и обавезама, да су критеријуми за израду и одбрану докторске дисертације јасни и одговарајући, да је поступак пријаве и одбране докторске дисертације одговарајући. Нешто нижом оценом (4,33) студенти оцењују могућност додатног ангажовања студената на спровођењу пројеката. Када је реч о оцењивању квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, студенти највишом оценом оцењују сајт Факултета и сарадњу са радницима Библиотеке. Студенти високом оценом (4,67) оцењују опремљеност Библиотеке потребним бројем уџбеника и осталом литературом, опремљеност информатичком опремом за рад Факултету и чињеницу да Факултет обезбеђује студентима приступ интернет сервисима и електронским базама података. Нешто нижом оценом (4,33) студенти оцењују исказ да доступне базе података и интернет сервиса у Библиотеци и на Факултету одговарају потребама студената. Студенти највишим оценама (5,00) вреднују квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке, а веома високом оценом (4,67) је вреднован квалитет простора и опреме. Напошетку, када је реч о улози студената у самовредновању и провери квалитета, студенти најнижу оцену (4,00) дају раду Студентског парламента, док највишим оценама (5,00) оцењују чињеницу да им је омогућено учешће у вредновању Факултета путем анкете, као и то што су резултати вредновања наставе и наставног процеса доступни јавности.*

Квантитативни показатељи квалитета студијског програма докторских академских студија утврђују се на основу података из службене евиденције које, у виду годишњег извештаја, доставља Одбору за квалитет Служба за наставу и студентска питања. Наведени извештај садржи податке о: укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних правника (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма, као и просечно трајање студија у претходне три школске године.

Анализа односа између укупног броја уписаних студената, броја и процента дипломираних студената, као и просечног трајања студија (2016/17, 2017/18. и 2018/19.), показује да је укупно акредитован број студената на докторским академским студијама Факултета 135 (45*3). У односу на укупно акредитован број студената докторских академских студија, у школској 2016/17. години уписано је, на све 3 године студија, 102 студента, у школској 2017/18. години уписано је 93 студента и у школској 2018/19. години уписано је 85 студената. Од школске 2014/15. године студенти уписују одређени број бодова, који не може бити мањи од 37.

Број и проценат дипломираних студената, у односу на број уписаних студената, у претходне три школске године у оквиру акредитованог студијског програма докторских академских студија показује да је у школској 2016/17. години, уписан 21 студент, а до 30. 09. исте школске године је докторске студије завршило 10 студената, што је 4.76%. Тај проценат је у школској 2017/18. години износио 25%. Школску 2018/19. годину уписало је 16 студента, а ове школске године је докторске студије завршило 3 студента, што је 18.75%.

Важећим Статутом Факултета установљено је **Веће другог и трећег степена студија** као стручни орган Факултета који одлучује о стручним питањима везаним за мастер и докторске академске студије права које се реализују на Факултету.

Веће другог и трећег нивоа студија чини по један представник сваке катедре, које предлажу већа катедара. Продекан за наставу је члан Већа по функцији. Чланове Већа именује декан на период од 3 (три) године. Седнице Већа другог и трећег степена сазива и њима руководи председник Већа. Председника и заменика председника Већа бира Наставно-научно веће на предлог декана већином гласова укупног броја чланова, по правилу јавним гласањем.

Веће другог и трећег нивоа студија је надлежно да: 1) припрема нацрт програма мастер и докторских академских студија права, и предлаже његове измене; 2) спроводи поступак рангирања кандидата за упис на мастер и докторске академске студије права; 3) одобрава израду мастер рада и одређује ментора; 4) предлаже Наставно-научном већу доношење одлуке о подударности и комплементарности студијских програма других високошколских установа са студијским програмом основних (академских) студија права, односно ранијим четворогодишњим студијама права, као и мастер академским студијама права на Факултету; 5) доноси упутство за израду и одбрану мастер рада; 6) по потреби, даје мишљење о испуњености услова за прелазак студента са једног мастер академског студијског програма на други мастер академски студијски програм или са мастер академског студијског програма другог факултета; 7) по потреби даје мишљење о одобравању поновног стицања статуса студента мастер и докторских академских студија лицу које је поднело такав захтев; 8) предлаже Комисију пред којом се полаже претходни допунски испит, као услов за упис на докторске академске студије права; 9) одређује комисију за одбрану пројекта докторске дисертације; 10) одобрава прелазак са једног на други модул (групу, смер) докторских академских студија права; 11) предлаже продужење рока за завршетак студија студенту докторских академских студија права; 12) по потреби, даје мишљење о испуњености услова за прелазак студента са докторских академских студија другог факултета на докторске академске студије

права на Правном факултету у Нишу; 13) врши и друге послове одређене општим актима Факултета. Прва седница Већа другог и трећег нивоа студија одржана је 24. јуна 2019. године.

У периоду пре доношења важећег Статута Факултета ("Билтен Правног факултета у Нишу", број 256/2019) и конституисања Већа другог и трећег нивоа студија, организацијом и реализацијом докторских студија руководио је Управник докторских студија, док је о стручним пословима везаним за докторске студије одлучивала Комисија за докторске студије.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Вишедеценијско академско наслеђе Факултета у организовању и реализовању последипломских и докторских студија.
2. Високе научне и стручне компетенције наставног особља за извођење студијских програма на свим нивоима академских студија.
3. Усаглашеност студијских програма са савременим светским тековинама и стањем науке и струке у области права и упоредивост са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа.
4. Усаглашеност студијских програма са захтевима тржишта рада.

Слабости:

1. Докторске академске студије по правилу трају дуже од времена прописаног за њихов завршетак, до чега долази услед неадекватног законског оквира предвиђеног за окончање докторских студија.

Могућности:

1. Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма.

Опасности:

1. Обесмишљавање и крајње обезвређивање принципа високошколског образовања и јавног интереса у области високог образовања на тзв. приватним факултетима ствара лош академски амбијент у коме се одвијају докторске академске студије у области права.

в) Процена испуњености Стандарда 4 и предлог корективних мера:

На основу анализе студијског програма докторских академских студија на Правном факултету Универзитета у Нишу, извршене према критеријумима утврђеним Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, може се закључити да студијски програм докторских академских студија на Правном факултету у Нишу испуњава Стандард 15.

Студијски програм докторских академских студија права настао је као резултат настојања да се оствари јавни интерес оличен у поштовању академскога

духа високог образовања и потребе да докторске студије одистински обезбеде остваривање оригиналног научног постигнућа у области права. Приликом креирања студијског програма докторских студија, драгоцен путоказ били су ставови, мишљења, препоруке и сугестије које су поједине категорије испитаника дале изјашњавајући се о појединим аспектима квалитета студија.

Организацију и реализацију докторских студија, као и све стручне послове везано за докторске академске студије, Факултет проводи у складу са свим прописаним принципима и стандардима трећег нивоа високошколског образовања у правном поретку Републике Србије.

з) Показатељи и прилози за стандард 4

- [15.1. Закон о високом образовању, \(„Службени гласник РС“, бр. 73/2018\)](#)
- [15.2. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007\)](#)
- [15.3. Правилник о докторским академским студијама права \(„Билтен ПФН“, бр. 222/2015\)](#)
- [15.4. Статут Универзитета у Нишу, \(„Гласник“, бр. 8/2017\)](#)
- [15.5. Статут Правног факултета у Нишу, \(„Билтен ПФН“, бр. 256/2019\)](#)
- [15.6. Одлука о акредитацији студијског програма докторских академских студија права, бр. 612-00-00683/2013-04 од 05.09.2014. године\)](#)
- [15.7. Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације, 8/16-01-005/18-014 од 04.06.2018.](#)
- [15.8. Одлука о акредитацији Факултета као научноистраживачке установе 660-01-00002/22 од 12.07.2016. године.](#)
- [15.9. Списак интернет адресе страних високошколских установа чији су студијски програми докторских студија упоредиви са студијским програмом докторских академских студија Правног факултета](#)
- [15.10. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма докторских академских студија](#)
- [15.11. Извод из Статута који регулише докторске студије](#)
- [15.12. Правилник о избору ментора – извод из Правилника о докторским академским студијама Правног факултета у Нишу](#)
- [15.13. Поступак израде и одбране докторске дисертације и докторског уметничког пројекта](#)

[Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)

[Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи \(Савет докторских студија, докторска школа ... \)](#)

[Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)

III. ПРИЛОЗИ

1. Списак табела и прилога уз Извештај о самовредновању

- [1.1. Стратегија управљања квалитетом за период 2016-2019](#)
- [1.2. Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023](#)
- [1.3. Акциони план за спровођење Стратегије управљања квалитетом \(2016-2017\)](#)
- [1.4. Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2017/2018.](#)
- [1.5. Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2018/2019.](#)
- [2.1. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007\)](#)
- [2.2. Правилник о самовредновању, \(„Билтен ПФН“, бр. 122/2008\)](#)
- [2.3. Стратегија управљања квалитетом за период 2016-2019. године](#)
- [2.4. Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023. године](#)
- [3.1. Пословник о раду Одбора за квалитет, „Билтен ПФН“, бр. 104/07](#)
- [3.2. Пословник о раду Комисије за праћење и унапређивање студирања, „Билтен ПФН“, бр. 104/07](#)
- [3.3. Пословник о раду Комисије за односе са студентима, „Билтен ПФН“, бр. 104/07](#)
- [3.4. Одлука о конституисању Одбора за квалитет бр. 01-2784 од 08.12.2016. године](#)
- [3.5. Одлука о именовану Комисије за праћење и унапређивање студирања, бр. 01-2784/1 од 08.12.2016. године](#)
- [3.6. Одлука о именовану Комисије за односе са студентима, бр. 01-2784/2 од 08.12.2016. године](#)
- [3.7. Усвојени годишњи Извештаји о раду Одбора за квалитет, за 2016, 2017. и 2018. годину, у оквиру Извештаја о раду Факултета за 2016, 2017. и 2018. годину](#)
- [4.1. Закон о високом образовању, \(„Службени гласник РС“, бр. 73/2018\).](#)
- [4.2. Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 106/206 и 112/2008\)](#)
- [4.3. Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\);](#)
- [4.4. Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\);](#)
- [4.5. Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\);](#)
- [4.6. Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\);](#)
- [4.7. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007\)](#)
- [4.8. Правилник о испитима, \(„Билтен ПФН“, бр. 224/15\)](#)
- [4.9. Правилник о основним и мастер академским студијама, \(„Билтен ПФН“, бр. 195/2013\)](#)
- [4.10. Правилник о мастер академским студијама права, \(„Билтен ПФН“, бр. 214/2014\)](#)

- [4.11. Правилник о докторским академским студијама права \(„Билтен ПФН“, бр. 222/2015\)](#)
- [4.12. Статут Универзитета у Нишу, \(“Гласник”, бр. 8/2017\)](#)
- [4.13. Статут Правног факултета у Нишу, \(„Билтен ПФН“, бр. 256/2019\)](#)
- [4.14. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма основних академских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.15. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма дипломских академских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.16. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма докторских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.17. Одлуке о акредитацији студијских програма из 2008. године \(Основне академске студије права бр. 612-00-154/4/2008-04 од 18. 08.2008. године; Дипломске академске студије права бр. 612-00-154/12/2008-04 од 03.10.2008. године; Докторске академске студије права, бр. 612-00-154/14/2008-04 од 03.10.2008. године\).](#)
- [4.18. Одлука Сената Универзитета у Нишу о изменама и допунама Студијског програма основних академских студија права бр. 8/16-01.006/11-008 06.09.2011. године](#)
- [4.19. Одлука Сената Универзитета у Нишу о изменама Студијског програма дипломских академских студија права 8/16-01-004/11-007 од 06.09.2011. године](#)
- [4.20. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма докторских академских студија права од 2012. године 8/16-01-001/12-013 од 13.02.2012. године](#)
- [4.21. Одлука о акредитацији Студијских програма од 2013. године](#)
- [4.22. Одлука о акредитацији Факултета као научноистраживачке установе 021-01-17/49 од 14.09.2012. године](#)
- [4.23. Упутство за израду и одбрану мастер рада](#)
- [4.24. Упутство за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу, Гласник Универзитета 5/2014](#)
- [4.25. Информатор за бруцоше 2016/17, 2017/18 и 2018/19, као и Информатор на Интернет страници](#)
- [4.26. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми основних академских студија упоредиви са студијским програмом основних академских студија Правног факултета](#)
- [4.27. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми дипломских академских студија упоредиви са студијским програмом дипломских академских студија Правног факултета](#)
- [4.28. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми докторских студија упоредиви са студијским програмом докторских академских студија Правног факултета](#)
- [4.29. Потврда Правног факултета Универзитета у БАЊОЈ ЛУЦИ о подударности студијских програма](#)
- [4.30. Потврда Правног факултета „Јустинијан Први“ Универзитета „Свети Ђирило и Методије“ у Скопљу о подударности студијских програма](#)
- [4.31. Потврда Правног факултета Универзитета Источно Сарајево](#)
- [4.32. Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета](#)

[4.33. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија](#)

[4.34. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма докторских академских студија](#)

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма](#)

[Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године](#)

[5.1. Статут Универзитета у Нишу](#)

[5.2. Статут Правног факултета Универзитета у Нишу](#)

[5.3. Правилник о квалитету](#)

[5.4. Кодекс професионалне етике Универзитета у Нишу](#)

[5.5. Правилник о испитима](#)

[5.6. Извештаји о одржаној настави на основним академским студијама у зимском семестру школске 2016/2017 године, пролећном семестру школске 2016/2017 године, зимском семестру школске 2017/2018 године, пролећном семестру школске 2017/2018 и зимском семестру школске 2018/2019 године](#)

[5.7. Извештаји о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2016/2017, пролећном семестру школске 2016/2017, зимском семестру школске 2017/2018, пролећном семестру школске 2017/2018 и зимском семестру школске 2018/2019 године](#)

[5.8. Извештаји о резултатима оцењивања, односно пролазности студената на испитима, и то: за 2015/2016, 2016/2017 и за 2017/2018 школску годину](#)

[5.9. Распоред предавања и вежби, по семестрима, од октобра 2016, фебруара 2017, октобра 2017, фебруара 2018. и октобра 2018, фебруара 2019. године](#)

[6.1. Одлука Министарства науке Републике Србије број 660-01-00002/22 од 12.07.2016. године о акредитацији Правног факултета као државног факултета у области друштвених наука – право за обављање научноистраживачке делатности](#)

[6.2. Закон о науци и истраживањима](#)

[6.3. Статут Факултета](#)

[6.4. Правилник о раду Центра за правна и друштвена истраживања](#)

[6.5. Правилник о раду Центра за публикације](#)

[6.6. Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научно-истраживачког рада](#)

[6.7. Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу](#)

[6.8. Етички кодекс научноистраживачког рада](#)

[6.9. Програм научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. године](#)

[6.10. Програм развоја научноистраживачког подмладка Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. године](#)

[6.11. План научног и стручног усавршавања научног подмлатка Правног факултета Универзитета у Нишу за школску 2016-2017. годину](#)

[6.12. План рада Центра за правна и друштвена истраживања за 2017, 2018. и 2019. годину, у оквиру Програма рада Факултета за 2017, 2018. и 2019. годину](#)

[6.13. План рада Центра за публикације за 2017, 2018. и 2019. годину, у оквиру Програма рада Факултета за 2017, 2018. и 2019. годину](#)

[6.14. Програм научноистраживачког рада за 2017, 2018. и 2019. годину, у оквиру Програма рада Факултета за 2017, 2018. и 2019. годину](#)

[6.15. Назив и евиденциони број Научно-истраживачког пројекта, који финансира Министарство просвете и науке, чији је руководилац наставник стално запослен на Правном факултету Универзитета у Нишу](#)

[6.16. Списак наставника и сарадника, запослених на Факултету, учесника у пројектима, које је финансирало Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије, за период 2006–2010. године и које у пројектном циклусу од 2011 до 2019. године финансира Министарство за просвету и науку Републике Србије](#)

[6.17. Табеларни приказ опреме, у власништву Факултета, која се користи за научно-истраживачки рад](#)

[6.18. Списак објављених уџбеника, монографија и осталих публикација, чији су аутори или уредници наставници Правног факултета Универзитета у Нишу](#)

[6.19. Уговори о сарадњи, које је Правни факултет Универзитета у Нишу до сада закључио са другим институцијама, у земљи и иностранству](#)

[Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

[Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)

[Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата](#)

[Табела 6.4. Списак SCI/ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период](#)

[Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, објављени резултати\) у високошколској установи у претходне три школске године](#)

[Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

[Табела 6.7. Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља](#)

[7.1. Статут Универзитета у Нишу](#)

[7.2. Статут Факултета](#)

[7.3. Правилник о квалитету](#)

[7.4. Правилник о условима, и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу \("Гласник Универзитета у Нишу", бр. 2/2018\)](#)

[7.5. Правилник о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања сарадника Правног факултета у Нишу \("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 253а/2018\)](#)

[7.6. Правилник о условима, начину и поступку избору сарадника ван радног односа - демонстратора \("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 262/2019\)](#)

[7.7. Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу](#)

[7.8. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2016/2017 године](#)

[7.9. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2016/2017 године](#)

[7.10. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2017/2018 године](#)

[7.11. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2017/2018 године](#)

[7.12. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2018/2019 године](#)

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[8.1. Закон о високом образовању](#)

[8.2. Статут Правног факултета Универзитета у Нишу](#)

[8.3. Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу](#)

[8.4. Правилник о квалитету](#)

[8.5. Правилник о испитима](#)

[8.6. Правилник о признањима и наградама студената](#)

[8.7. Текст конкурса за упис студената у I годину академских студија права на Правном факултету у првом конкурсном року за школску 2016/2017, 2017/2018. и 2018/2019. годину](#)

[8.8. Информатор за бруцоше из 2016, 2017, 2018. и 2019. године](#)

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[9.1. Статут Факултета](#)

[9.2. Правилник о квалитету](#)

[9.3. Правилник о уџбеницима](#)

[9.4. Правилник о издавачкој делатности \(„Билтен ПФН“ бр. 203/2013\)](#)

- [9.5. Правилник о коришћењу библиотеке \(„Билтен ПФН“, бр. 105/2007\)](#)
- [9.6. Правилник о раду Рачунарско-информационог центра \(„Билтен ПФН“, бр. 106/2007\)](#)
- [9.7. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету](#)
- [9.8. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)
- [9.9. Библиографија наставника и сарадника Факултета](#)
- [9.10. Библиографија одбрањених магистарских радова и докторских дисертација](#)
- [9.11. Библиографија монографских и серијских публикација објављених на Факултету](#)
- [9.12. Попис библиографских јединица - извод из књиге инвентара](#)

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

- [10.1. Статут Факултета](#)
- [10.2. Правилник о броју и начину избора чланова за Студентски парламент Правног факултета у Нишу](#)
- [10.3. Правилник о квалитету](#)
- [10.4. Правилник о систематизацији радних места \(„БПФ у Нишу“, бр. 247/2018\)](#)
- [10.5. Правилник о књизи упутстава о раду Секретаријата \(„БПФ у Нишу“, бр. 132/2008\)](#)
- [10.7. Правилник о заштити од пожара \(„Билтен Правног Факултета у Нишу“, бр. 198/2013.\)](#)
- [10.8. Закон о раду](#)
- [10.9. Правилник о раду](#)
- [10.10. Правилник о канцеларијском пословању \(„БПФ у Нишу“, бр. 104/07\)](#)
- [10.11. Пословник о раду Савета](#)
- [10.14. Шематска организациона структура Правног факултета Универзитета у Нишу](#)
- [10.15. Извештај о вредновању основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета](#)
- [10.16. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија](#)
- [10.17. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијског програма докторских академских студија](#)

[Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

- [11.1. Извод из катастра](#)
- [11.2. Одлука о подели простора са Економским факултетом](#)
- [11.5. Извештај о вредновању квалитета наставног процеса основних академских студија \(пролећни семестар школске 2015/16; јесењи семестар школске 2016/2017; пролећни семестар школске 2016/2017; јесењи семестар школске 2017/2018; пролећни семестар школске 2017/2018; јесењи семестар школске 2018/2019 године\)](#)
- [11.6. Извештај о вредновању основних академских студија од стране дипломираних правника](#)

[11.7. Извештај о вредновању мастер академских студија права](#)

[11.8. Извештај о вредновању докторских академских студија права](#)

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

[12.1. Финансијски план за 2016. годину](#)

[12.2. Одлука о измени фин. плана за 2016. годину](#)

[12.3. Финансијски план за ВШЈ у Медвеђи за 2016/17. годину](#)

[12.4. Финансијски извештај о пословању за 2016. годину](#)

[12.5. Одлука Савета Факултета о усвајању финансијског извештаја за 2016. годину](#)

[12.6. План набавки за 2016. годину](#)

[12.7. Допуна плана набавки за 2016. годину](#)

[12.8. Друга допуна плана набавки за 2016. годину](#)

[12.9. Финансијски план за 2017. годину](#)

[12.10. Одлука о усвајању финансијског плана за 2017. годину](#)

[12.11. Финансијски план за ВШЈ у Медвеђи за 2017/18. годину](#)

[12.12. Одлука о усвајању финансијског плана за ВШЈ у Медвеђи за 2017/18. годину](#)

[12.13. Финансијски извештај о пословању за 2017. годину](#)

[12.14. Одлука Савета Факултета о усвајању финансијског извештаја за 2017. годину](#)

[12.15. План набавки за 2017. годину](#)

[12.16. Одлука о усвајању плана набавки 2017. годину](#)

[12.17. Финансијски план за 2018. годину](#)

[12.18. Одлука о усвајању финансијског плана за 2018. годину](#)

[12.19. Финансијски извештај о пословању за 2018. годину](#)

[12.20. Одлука Савета Факултета о усвајању финансијског извештаја за 2018. годину](#)

[12.21. План набавки за 2018. годину](#)

[12.22. Одлука о усвајању плана набавки 2018. годину](#)

[12.23. Финансијски план за 2019. годину](#)

[12.24. Финансијски план за 2019. годину - прва измена](#)

[12.25. Одлука о усвајању финансијског плана за 2019. годину](#)

[12.26. Одлука о измени и допуни фин. плана за 2019. годину](#)

[12.27. План набавки за 2019. годину](#)

[12.28. Одлука о усвајању плана набавки 2019. годину](#)

[13.1. Статут Факултета](#)

[13.2. Правилник о квалитету](#)

[13.3. Одлука о именовању чланова Одбора за квалитет](#)

[13.4. Одлука о именовању чланова Комисије за праћење и унапређивање студирања](#)

[13.5. Одлука о именовању чланова Комисије за односе са студентима](#)

[13.6. Одлука о именовању Менаџера квалитета](#)

- [14.1. Правилник о квалитету](#)
- [14.2. Правилник о самовредновању](#)
- [15.1. Закон о високом образовању, \(„Службени гласник РС“, бр. 73/2018\)](#)
- [15.2. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007\)](#)
- [15.3. Правилник о докторским академским студијама права \(„Билтен ПФН“, бр. 222/2015\)](#)
- [15.4. Статут Универзитета у Нишу, \(„Гласник“, бр. 8/2017\)](#)
- [15.5. Статут Правног факултета у Нишу, \(„Билтен ПФН“, бр. 256/2019\)](#)
- [15.6. Одлука о акредитацији студијског програма докторских академских студија права, бр. 612-00-00683/2013-04 од 05.09.2014. године\)](#)
- [15.7. Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације, 8/16-01-005/18-014 од 04.06.2018.](#)
- [15.8. Одлука о акредитацији Факултета као научноистраживачке установе 660-01-00002/22 од 12.07.2016. године.](#)
- [15.9. Списак интернет адресе страних високошколских установа чији су студијски програми докторских студија упоредиви са студијским програмом докторских академских студија Правног факултета](#)
- [15.10. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма докторских академских студија](#)
- [15.11. Извод из Статута који регулише докторске студије](#)
- [15.12. Правилник о избору ментора – извод из Правилника о докторским академским студијама Правног факултета у Нишу](#)
- [15.13. Поступак израде и одбране докторске дисертације и докторског уметничког пројекта](#)

[Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)

[Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи \(Савет докторских студија, докторска школа ... \)](#)

[Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)